

המבחר

גליון אבל אחר העלות הענן | כ' כסליו תשפ"ה

זמני שבת:

עיר	כניסת שבת	יציאת שבת
ירושלים	16:04	17:20
בני ברק	16:19	17:21
מודיעין עילית	16:09	17:20
אשדוד	16:20	17:22
צפת	16:05	17:16

תורה תורה

חגרי שק והתפילי באפרים

לשעה ולדורות: משא התקופה
במעמד ההיסטורי הכנסיה הגדולה
ועידת העשור - עמוד 108

צאן ללא רועה: פאנל מיוחד עם
חמשה מהנושאים בעול החינוך
הטהור עטה"ק - עמוד 102

עטופי אבל ויגון:
במעוזו של רבינו מרן עמוד
ההוראה שליט"א - עמוד 16

געגוע צורב

מאחד מחשובי מתפללי בית מדרשו של רבינו הגדול זיע"א תפארת שמואל – קרית הישיבה

יג

האתרוג המהודר תאווה לעינים
ההדסים המשולשים שנבחרו בזיעת אפים
ושמחת המצוה עם ארבעת המינים
שנבררו בקפידה לאחר הרבה מיונים

יד

וכל מנהלי המוסדות המסורים
יודעים שכאן פתוחים השערים
לתמוך ליעץ ורגלים לכתת
ולתת גב לכל מי שכמעט מתמוטט

טו

רבינו! על מי נטשת הצאן
מוקף בזאבים ובאנשי לצון
ומי יבעיר בנו את הרצון
לשמור מרחק מהעולם החיצון

טז

רבינו נלקח לגנזי מרומים
ואנו נשארנו כמו יתומים
אין לנו מנהיג ואין רועה
וה' הטוב נפלאותיו לנו יראה

ז

ורבינו הגדול בעיניו הצופיות
צפה כבר לפני שנים את הבעיות
כיצד בני ישיבות עומדים חלילה למכירה
ובחורי חמד ננטשים ללא עזרה

ח

אזר כגבר חלציו לזעזוק ולהתריע
ובכוחות על אנושיים תקע והריע
ודיבר על כל מיני בעלי השפעה
לעצור ולסגור דלת מפני הרעה

ט

קיבל בביתו כל אסיר שהשתחרר
חיזק את בני העליה ולא נתן להתקור
ובשבת בני עליה ליבה את הגחלת
וכל בחור ששמע מיד הרגיש תועלת

י

רבינו עמוד התורה נזר השקידה
עד השעות הקטנות שקוע בלמידה
ולעתים יבקש להוציאו בברכת התורה
לאחר ליל שימורים על סוגיא חמורה

יא

חברותא יוצא וחברותא נכנס אחריו
והבית הקדוש פותח את שערי
עם זה לומדים נזיקין ועם זה זבחים
ועל השלחן הררי ספרים נפתחים

יב

אהה! רבינו! סמל הענוה
תמיד נותן לשני הרגשה שוה
ואף בתפארתו לבו לא גבה
ועל כולם הסתכל בעין טובה

א

נשאת בעוז את משא הדור
לעמוד בפרץ לבנות ולגדור
ולכל שאלה קשה נתת מענה
וכל עולם התורה הלך ונבנה

ב

לא נוכל לשכוח תקופת הנגיף
כשהשלטון דלתות בתי הכנסת הגיף
אך רבינו הגדול לא ויתר
ובכל פעם מקום חדש איתר

ג

תקופה ערך מנין בגן החרציות
בלילה מאוחר כשאין עיניים צופיות
ותקופה ערך מנין בחצר בתי פיק
ובדרך עקלתון עייל ונפיק

ד

חיזק בעוז ותעצומות את החיידרים
שלא לבטל יום מלימוד התשברי"ם
וגם כששוטרים הגיעו לכל פנה
דרבן אותנו ללמוד במחתרת ברנה

ה

נסך בנו כוחות לא לפחד מהשלטון
והפיח אומץ לב בכל בחור קטון
ובתי הכנסת והמדרש של בני התורה
המשיכו לילה ויום להפיץ אורה

ו

המסירות נפש של רבינו היתה דוגמה
כשהחושך יכסה ארץ לעמוד כחומה
וכשכולם פחדו מקנסות ודוחו"ת
כתב את מכתבו ונסך בנו כוחות

ש.צ.ר.

אבינו על מי נמשחנו

מי יתן ראשנו מים ועינינו מקור דמעה ונבכה יומם ולילה על תורה ונרתיקה הודה והדרה שר התרה והיראה גאון ישראל וקדושו לא הניח מקרא משנה וגמרא עוצם יגיעתו ושקידתו בתורה מי יוכל לספרה ברוך ומהולל ברוב גדלו אמיץ כח כביר ורב אונים גאון הענווה איש האמת צדיק מושל ביראת אלוקים אב רועה נאמן לעמו עמוד האש ההולך לפני המחנה תורת אמת היתה בפיהו ועוולה לא נמצא בעפתי יחיד הדור ופלאו כמלאך שולח ממרום בדור אחרון בעת אשר חשך יכסה ארץ וערפל לאומים להאיר חשכת הגלות לעמוד ולשרת לקשור נזר קודש ולעטות אורים לעמוד כחומה בצורה לגדור גדר ולעמוד בפרץ בראש עם קדש לגדל ולרומם את שארית הפליטה

רוח אפינו אשר אמרנו בצילו נחיה

אבינו רועינו מדברנא דאומתיה רבינו הקדוש והטהור

רבינו הגדול

מין ראש הישיבה

זיע"א

אבל יחיד נעשה לנו בבכי תמרורים נאמלנו דמיה אין מחריש כי בעונותינו נוטל כבוד מבית חיינו וכבה נר המערבי מנורה הטהורה אורה נעדרה תורה חגרי שק והתפלשי באפרים מי ילחום מלחמתך ומי ישוב לשערים מי יפרק הוויות ומי יתרץ שבדים אנשי אמונה אבדו גבורים לעמוד בפרץ פסו גודרי גדר צמתו משיבי חמה סעו המה למנוחות עזבו אותנו לאנחות מי יקום לי עם מרעים מי ית"צב לי עם פועלי אוון

חומת בת ציון הורדי כנחל דמעה אל תתני פוגת לך לא יהיה לך עוד השמש לאור יומם ולנגה הירח לא יאיר לך והיה לך ה' לאור עולם ואלוקיך לתפארתך לא יבוא עוד שמשך וירחך לא יאסף כי ה' יהיה לך לאור עולם ושלמו ימי אבלך לאורו ניסע ונלך עד כי ימלוך מלך עדי יבוא ינון בשוב ציון ברחמים

הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט

קל אמונה ואין עוול צדיק וישר הוא

המבחר

גדול מרבץ שמו

מתוך משא הקודש שנשא מדברנא דאומתיה רבינו הגדול מרנא הדרכי שמואל זיע"א בדברי מחאה עד לב השמים על כבודו של גאון ישראל וקדושו רבינו הגדול מרן זצוקללה"ה

לעפר... הקב"ה יוסיף כוח וגבורה שיהיה בריא בשלמות וימשיך בעבודת הקודש שלו, ימשיך ללמוד תורה וללמד תורה ולהרביץ תורה. 'אשרי העם שככה לו' שיש להם אחד שמרביץ תורה כזה. בזמן הזה לא מצא השטן הוא היצה"ר לעשות חילול, למצוא במי לפגוע אלא בכזה... מה שעלתה בימינו עכשיו, זה פחד פחדים!

היו מחוייבים לקרוע, אבל, אנו במצב שתתמלא כל הבגדים קרעים קרעים, כפי שחז"ל אומרים, אבל אסור להתקרב מזה שום קרירות! ולהרגיש שמה שקרה זה נורא נוראות, נמס כל לב!

בזמן כזה... כשיש כזה בזיון התורה, קשה לחזור על זה... ממש צריכים לבכות יומם ולילה בכיות גדולות. בזמן כזה עם פגיעה נוראה ובזויה, בשאט נפש, וכמו שאמרנו שזו בתורה עצמה, בכוונה רח"ל. זה הדברים בעצמם! יש מה להאריך ולדבר מה זה תורה מא' ב' עד ת', אבל הדברים כפשוטם בוערים עד לב השמים! על דבר כזה אסור לעבור בקרירות!

שמעון העמסוני פחד לדרוש, פחד לרבות את האדם הנברא לקב"ה, עד שבא רבי עקיבא, שהוא נקרא ראש תורה שבעל פה, כמו שמשה רבינו ע"ה נקרא מוסר התורה שבכתב. ולו נאה ולו יאה, הוא, שהגיע לו בעמל, דרש את ה' אלוקיך 'לרבות תלמידי חכמים'. את הקב"ה אנחנו לא משיגים, "ותלמיד חכם כאש אוכלת..."

קל וחומר, אם לוקחים תלמיד חכם עצום, אחד מיחיד התורה והיראה והענווה, ש... זורקים את הספר תורה הזה על הארץ... נמס כל לב! זה נורא נוראות. אינני יודע אם נצא ידי מחאה, עד שיצא הקול מסוף העולם ועד סופו. מי שיש לו אזניים היה צריך לשמוע, שהרי 'בת קול' יוצאת בכל יום אוי להם לבריות מעלבונה של תורה, וכי יש לך עלבונה של תורה יותר מזה?

קשה, קשה להאריך הרבה ח"ו, זה קטרוג... אבל אי אפשר לעבור על כזה דבר בשתיקה. כל אחד ואחד, הקטנים עם הגדולים, צריכים להבין גודל הדבר הנורא הזה, כאשר חטא עכן, שהיה אחד שחטא, אך אם יש מציאות שכזאת, הקב"ה אומר "חטא ישראל" - כל כלל ישראל!

'אשרי העם שככה לו' שיש להם מרביץ תורה כזה

"אם שותקים על כזה דבר זה נורא נוראות! וזה חוץ מאבזרייהו... ועוד דברים שקשה לפרט... זה נורא נוראות לכל כלל ישראל! המחאה זה המעט שיכולים לעשות, וגם את זה צריכים לעשות יותר בשלמות, להחריף את הדברים, אבל הדברים עצמם זועקים עד לב השמים ממש!

'תורה חוגרת!' אם לוקחים תלמיד חכם, שזה הרבה יותר וכמו שאמרנו, ולא שכיח ת"ח כזה, תורה ויראה וענווה ביחד, והתורה עם עמקות ובהירות, לוקחים את התורה עד

"מדובר כאן על תלמיד חכם מיוחד ממש, גאון מיוחד, או לנו שהגענו לכך. לא צריך לדבר על זה, כואב הלב וצריך להשמיע קול זעקה עד שמי שמים, ומשם ירד לארץ ללמד לתועים בינה, ומי שמדבר דברים כאלה בביזוי תלמיד חכם, "לבבו יבין" ושב ורפא לו."

'כל העם עונים אחריו' מקודש מקודש'

"וכאן כשמדובר באחד מיוחד ממש מכבירי התורה, גאון גדול בעומק הסוגיות של הש"ס, מלא יראת שמים, יראת חטא, גאון בענווה, עניו, אשר 'כל העם עונים אחריו' מקודש מקודש, גדול מרבץ שמו, קשה להתבטא... ר' אשר דויטש, שהקב"ה יאריך ימיו וימשיך לגדול ולעלות מעלה מעלה, ברום המעלות הגדולות בתורה, ובכל קנייני התורה, יראת שמים, אהבת ד' ויראת ד'."

זכורני, שהיה פעם מעשה בירושלים, כאשר במוצאי שמחת תורה קרה דבר נורא באמת, ושלא יקרה ח"ו, כאשר מרוב בלבול וכו' נפל ספר תורה לארץ. היה דבר מבהיל 'ותהום כל העיר', ודאי שכך צריך להיות שתהום כל העיר, כשקורה דבר נורא ואיום, ספר תורה שכתוב על קלף, ספר בחזקת כשרות, ובאמת זה פחד פחדים, זה היה נורא ואיום.

וכל שכן וכל שכן וכל שכן, ק"ו בן בנו של

חשך עולם בעדינו

בהעלות הענן ההולך לפני מחנה ישראל, עמוד האש אשר האיר את מחשכי התקופה, הצעיד באומן את עולם התורה בדרך הכבושה מרבתינו נ"ע, יצא כגיבור לפני העם בחרבו של מושיען של ישראל מרנא בעל ה'דרכי שמואל' זיע"א ללחום בעוז מלחמתה של תורה נגד זדים ומרשיעי ברית

רבינו הגדול מרן רבי

אשר הכהן דויטש זצוקללה"ה

נתבקש לישיבה של מעלה

וידום ליבו לב הארי למגינת לב כל ישראל

התנשא והשיב מלחמת דת שעה

קם להשיב מלחמה שעה

מנורה הלהורה אורה נעדרה

להורות לעם ה' דעה ברורה

אוי נא לנו כי נגזרה גזירה

קרעו לבבכם על שריפת התורה

הורס הנזר והוסרה העלמה

קברניט עדת ישורון בצוקה וסערה

האש הבוערת בליבם של עמלי התורה ובני העליה

תוסיף ותוקד ללחום מלחמתה ולשחור משמרת הקודש

חול גזירת השמד - גזירת הגיוס

כהוראת רבינו זיע"א ובדרכו של מרנא ה'דרכי שמואל' זיע"א
עד ביאת ינון עת יקיצו וידנו שוכני עבר בבי"א

נהי בני המורדים:

מיאזת אכפזם באשכבהתיה

ישראל וקדושו עשתה לה חיש כנפיים וציבור בני התורה בכל אתר בארץ ובגולה התעטף באבל וביגון כבד ומוחשי מהסתלקותו של הקברניט הגדול, עמוד האמת, שריד לגאוני וחסידי קמאי דקמאי, מעתיק השמועה, מעביר המסורה ומנחילה בטהרתה בדורנו. הפרוכות בהיכלי התורה והישיבות ובבתי הכנסיות הוסרו, ותרב בבת יהודה תאניה ואניה.

אותות אבל ויגון נראו בכל ריכוזי היהדות החרדית, רבים הספיקו להגיע בטיסות

התורה, שעלתה נשמתו בסערה השמימה ביום ט"ו חשוון לאחר חצות היום, בבית החולים "מעייני הישועה" בבני ברק.

מאות אלפים מבני היהדות הנאמנה עטופי אבל ויגון, ליוו למנוחת עולם את מרן זצוק"ל, שריד לדור דעה גאוני קמאי, במסע הלוויה רווי בכי ואבל, שיצאה ממעון הקודש ברחוב הרב וסרמן 5 ולאחמ"כ מרחבת 'שערי אשר' שע"י ישיבת פוניבז' לעבר בית החיים של נציבי ישיבת פוניבז'.

הידיעה המרה על הסתלקותו של גאון

בכל בית ישראל מבכים מרה את סילוקו של רבן של כל בני הגולה, מושיען של ישראל, שר התורה והיראה, גאון הגאונים כחד מגאוני קמאי דקמאי, צדיק יסוד עולם, קדוש וטהור, חסיד ועניו מופלג, מעתיק השמועה אשר האיר פני תבל בצוק מחשכי הגלות בתורתו וקדושתו המבהילה, כל רז לא אניס ליה, יחיד הדור בנגלה מרן ראש הישיבה הגאון רבי אשר הכהן דויטש זצוקללה"ה אשר קרוב לשמונים שנה עמל ויגע בתמצית החושים בתורה הקדושה, בקי ומעמיק בכל מכמני

מחילה נראו לצד המיטה וכל העם גועה בבכיות נוראות. מאות רבות של בחורים ואברכים קרעו קריעה בבגדיהם כדין רבם מובהק ומיררו בבכי מר.

בנסוע הארון

ככל שהתקרב מסע ההלוויה, השחירו כל הדרכים המובילות לשיבת פוניבז' ולבית אשר היה לתל תלפיות לתורה והוראה לכלל ישראל עשרות בשנים, בנהרות אדם שזרמו מכל רחבי העיר והארץ. רחובות רבים ומרכזיים בבני ברק חדלו מלנוע, והכבישים המרכזיים נסגרו לתנועה.

מחזות מרטיטים נראו, בעת שיהודים ישישים באים בימים, לצד נערים צעירים, אלפים אלפים, קרעו בגדיהם טרוטי עיניים כדת וכדין על גדול הדור שדינו כרב מובהק. מראות מחרידים נראו במקום של אלמנות ויתומים גועים בבכי מר שבמשך כל חייהם היו סמוכים על שולחנו של מרן זיע"א בכל ענייניהם כפשוטו, ועתה נותרו ללא אביהם ורבם המובהק.

מסע ההלוויה הענק, שהוערך במאות אלפי איש, יצא ממעון קדשו ברחוב הרב וסרמן 5 בסביבות השעה 8 בערב, לעבר רחבת שערי אשר שע"י ישיבת פוניבז', כאשר ההמונים מכל העדות והחוגים נוהרים למקום מכל רחבי הארץ, עולם הישיבות הגיע ברבבותיו, בראשות מרן ורבנן גדולי ישראל שליט"א, ראשי ישיבות, רבנים, מרביצי תורה ויושבי על מדין ועשרות אלפים תלמידים כבנים, אשר אביהם הרוחני הסתלק והשאירם יתומים כפשוטו. מאות אוטובוסים הביאו רבבות ליטול חלק במסע ההלוויה.

מחזות מחרידים ומרטיטים כל לב נראו במקום, דבר אשר לא זכור כמותו, כאשר מאות אנשים התיישבו על הרצפה והתפלשו באפרים, בגעיה עצומה בבכי מר ללא הפוגה. כאשר יצאה המטה ממעון קדשו, געה כל העם בבכיה בזעקה מחרידה ונוראה, בכל מקום עמדו יהודים באים בימים, לצד בני ישיבות וצורבים צעירים, מהם מוסרי נפש על דברו של רבנו הקדוש אבי האומה זיע"א, שלא יכלו לעצור את פרץ דמעותיהם על החלל שנפער בעולם על סילוקו של האי צדיק, ועל החסר הפרטי העצום שקיים בלבו של כל יהודי באשר הוא מהסתלקותו של השומר הגדול של משמרת התורה, גאון ישראל וגאון הדורות.

קודם תחילת מסע ההלוויה החל תלמידו המובהק הגאון רבי אליהו משה וייס שליט"א באמירת פרק תהילים פסוק בפסוק בבכי תמרורים, כאשר מאות האלפים גועים אחריו בבכי ובדמעות את פסוקי התהילים. לאחר מכן נשא דברי פרידה קצרים בנו

וגעו בבכיות תמרורים ליד המיטה שהוצבה במעון קדשו, מקום בו יגע בסילודין והתעלה לדרגות נשגבות בתורה ובעבודה עד כלות כוחות הגוף והנפש. במשך שעות הלילה והבוקר, הגיעו ראשי ורבני ישיבת פוניבז' וחשובי רבני בני התורה להיפרד מגדול הדור.

קולות זעקה ושבר הרעידו את המקום, כשהמיטה הובאה לסלון הבית, כשכל הקהל העצום געה בבכיה וזעקה שהרטיטה את ליבות כולם. מראות מרטיטים של בקשות

ישירות מרחבי אירופה. בד"ץ חניכי הישיבות הכריזו על "ביטול מלאכה" מוחלט בשעת מסע ההלוויה וההספדים. מוסדות החינוך לבנים ולבנות, תלמודי תורה, בתי ספר וסמינרים, הודיעו לתלמידים על ביטול הלימודים.

במשך כל שעות היום מאז היוודע כי נדם ליבו הטהור של אבי האומה אור העולם, אשר כל רז לא אניס ליה, יחיד הדור בתורה בנגלה ובנסתר, עמוד התורה והעבודה, הגיעו אלפים רבים של תלמידים מובהקים כבנים,

הגאון רבי רפאל שליט"א, ולאחר מכן החל המשגיח הגה"צ רבי אליהו דסלר שליט"א באמירת פרקי תהילים וסליחות עם י"ג מידות של רחמים, קבלת עול מלכות שמים, כאשר זעקה גדולה ומרה נשמעה מפיות מאות האלפים בעת קריאת פסוקי: "אזכרה אלוקים ואהמיה... שתשים דמעותינו בנאדך להיות ותצילנו מכל גזירות קשות ואכזריות..."

במשך כל זמן התהילים והסליחות, געה כל העם בבכי נוראית ומחרידה שהמיסה כל לב, עין לא נותרה יבשה. התחושה באותם רגעים מרטיטים, היה כשל חורבן ממשי שהתרחש על עולם התורה והיהדות החרדית בארץ הקודש. כוחות ההצלה טיפלו במקרי התעלפויות שאירעו במהלך מסע הלוויה.

לאחר מכן יצא מסע הלוויה לדרכו, כאשר רבבות מסתופפים סביב המיטה

ומנסים לאחוז בקצותיה במטרה לחלוק כבוד אחרון לספר התורה גדול הדור גאון הגאונים. במשך שעה ארוכה התנהל לאיטו מסע הלוויה דרך הרחובות הרב וילקומירר, הרב דסלר וחזון איש, וכבוד גדול עשו לו במוותו, כאשר המיטה נישאת כל העת אך ורק בידי תלמידיו ותלמידי תלמידיו אהוביו של רבינו מרן זיע"א לעבר בית העלמין, שם כבר חיכו אלפים דומעים ואבלים.

מאות אלפים של אבלים ואוננים, עטופי בכי ויגון והלומי הלם מהאבל הקשה והמחריד מכל, נדחקו בכל פינה אפשרית כדי להשתתף באשכבתיה דרבי. מעל הבניינים והגגות ובכל מרפסת, עמדו רבבות אנשים כדי להרגיש קרובים אל הדמות הטהורה, בתחושת יתמות, שבר על שבר, כי "פנה זיווה

אבי אבי רכב ישראל ופרשיו

יחד עם כל בית ישראל
ההמומים ומזועזעים עד דכדוכה של נפש
נבכה ונתאונן על סילוקו של מורה דרכינו אשר אמרנו בצילו נחיה
גאון הגאונים חסידא ופרישא צדיק יסוד עולם
פאר הדור והדרו גאון הענווה שר התורה והיראה

רבינו הגדול
מרן ראש הישיבה
זלה"ה

אהה איר שוודנו

מי יורה דעה ומי יבין שמועה
תורה תורה חגרי שק והתפלשי באפרים

מבכים מרה
חברי הסיעה
הוועדה המונציפאלית

פנה הודה והדרה", וכי אבד יחיד הדור ופלאו, אור העולם אשר אמרנו בצילו נחיה, ותרב בבת יהודה תאניה ואנייה.

בהגיע מסע הלוויה לעבר בית החיים פוניבז', נדחקו ההמונים אוננים וסחופים לכיוון חדר ה'טהרה' שם ערכו טהרה לגופו הטהור של ספר התורה, כאשר במשך זמן ממושך אנשי החברא קדישא מטפלים בחדרה ובמזוזה גדול במיטתו של רבן של ישראל זצוקללה"ה עד שיצא לקבורה סמוך נראה לרבותיו הגדולים מרן המשגיח ומרן הרב שך זצוק"ל.

זכה רבינו הגדול והקדוש כי במשך כל זמן מסע הלוויה נשאו את מיטתו רגלית אך ורק תלמידי ותלמידי תלמידיו, ואף קבורתו נערכה על ידי גדולי תלמידיו בבכיות נוראות. שעות ארוכות לאחר הקבורה מיאנו הרבבות להיפרד מצינו של גדול הדור זיע"א, ועמדו בכל רחבי בית החיים אבלים ודווים, אומרים פרקי תהילים, להמשיך בדרכו ובמשנתו הבהירה של מרן זיע"א.

עם הסתלקותו שרוי העולם היהודי בכל אתר באבל כבד, על השריפה אשר שרף ד'. רגשות קשות שוררים בכל קהילות הקודש בארץ ובתפוצות. בכל אתר צפה ועולה היתמות הקשה והמחרידה, על כי הוסר הנזר ונפלה העטרה, אור העולם, נצחו אראלים וניטל ארון הקודש, גדול כים שבר בת עמי, מי יתן תמורתו.

ת. נ. צ. ב. ה.

קופת הצדקה המרכזית

שע"י התאחדות קהילות בני תורה

***3957**

אחזתנו פלצות ושבר

עטופי אבל קדרות ויגון בהסתלקותו לשמי רום של
מלאך ה' עמוד האש ההולך לפני המחנה, רועה ישראל
תורת אמת הייתה בפיהו ועולה לא נמצא בשפתיו

אבינו רזעינו מזרה דרך האמת
מרנא ורבנא ראש הישיבה

רבינו הגדול רבי

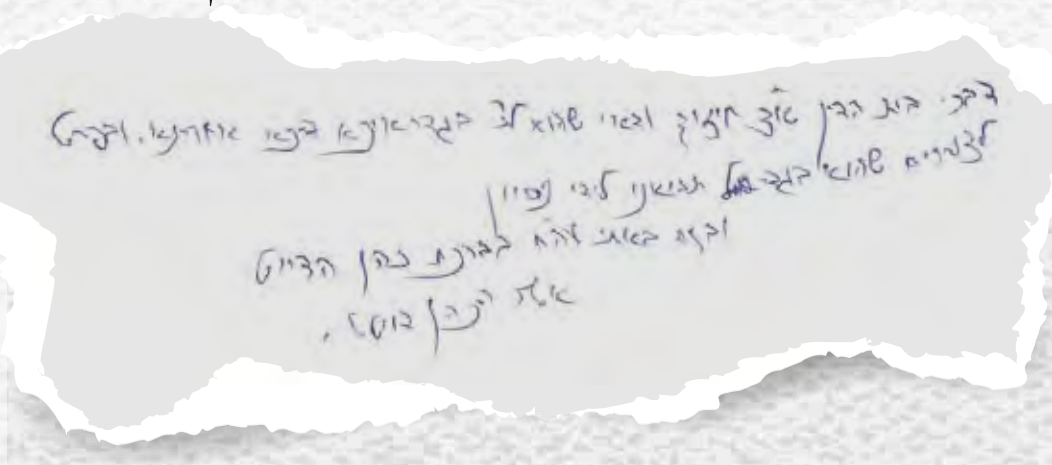
אשר הבן דויעש
זצוקללה"ה

מייסד ונשיא קופת הצדקה המרכזית

תורה תורה חגרי שק והתפלשי באפרים
אוי מי יתן לנו תמורתו

"בוודאי שעל כל אחד חובה להצטרף לזה"

רבינו הגדול מרן ראש הישיבה זיע"א
במכתבו הציבורי האחרון:

"דברי בית הדין א"צ חזק ודאי שהוא לכ' בגדר איכא דרכא אחרינא,
ובפרט לצעירים שהוא בגדר ואל תביאנו לידי ניסיון"
ובזה באתי עה"ח בברכת כהן הדיוט
אשר הכהן דויטש

**מתוך משאו בהקבלת פני רבו בחוה"מ סוכות -
יום ראשון י"ח תשרי:**

רציתי גם להזכיר רק את העניין של הטלפונים שעשו עכשיו
טלפונים שיהיו כשרים למהדרין לא רק סתם כשרים, וכפי
הידוע שהניסיונות אפילו בטלפונים המוחזקים לכשרים הם
גדולים מאוד בוודאי שראוי לכל אחד להצטרף, למיזם הזה.
והקב"ה יעזור שנזכה בקרוב לגאולה השלמה.

היה זה בחודש אלול, הגוף הקדוש דאב וכאב, יסורים מרים וקשים
מכף רגל ועד ראש, אולם רבינו הקדוש זיע"א, ששמירת קדושת
כרם בית ישראל בטהרתו עמדה בראש מעייניו, ביקש ממקורביו
באופן מפתיע "אני רוצה ליטול חלק בכינוסים הללו" וכך כיתת את
רגליו ונטל את מקל הנדודים ועבר ממקום למקום, ליבו הטהור
עמד שם וציווה על החובה להתנתק מהדברים הפסולים והאסורים
ולהכין את הנפש להסתופף תחת כנפי השכינה לקראת ימי הרחמים
והסליחות
את דבריו הקצרים באותם הכינוסים תמצת במשפט זה "בוודאי
שעל כל אחד חובה להצטרף לזה".

'צדיק מה פעל'

מה היה רצונו של מרן זל"ה בחיזוקים בימיו האחרונים?

כמדומה אחד השלבים בהם גם אחרון המתנמנים בשנת ההרגל של שגרת החיים התעורר בבהלה, היה זה ביום בו הובהל רבינו מרן זל"ה לביה"ח עם הזיהום החמור בגופו, יום אחד קודם, עוד למד רבינו מרן עם החברות הקבועות, דומני כי היינו הקבוצה האחרונה לפני אשפוזו ביום המחרת, חמשה מתלמידיו שזה רבות בשנים לומדים בקביעות זו, בשעת הלימוד כבר חש ברע למאד, ואף קצת סח בפנינו בתחושותיו הקשות, בעת צאתנו מן הקודש, איש לא נותר אדיש, התחושה הייתה לא עת לחשות, אבל מה?

שנים מן התלמידים, הרה"ג ר' חיים הבלין והרה"ג ר' משה נקי שליט"א עוררו כל אחד ממקומו, הלא זה עתה עמד רבינו קבל עם בדבר כח קבלה של רבים לענין הגלאט פון, במקביל התפרסם אז מכתבו של מרן הגאב"ד בדבר החיזוק בלימוד התורה מדברים בטלים, ושלחבת עלתה מאליה, הלא הוא אשר דיבר בקדשו הרמב"ן 'אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ', שבמקום של חיזוק יש מעשי, ובהצטרפות לקו טלפוני שכזה הלא יש בכך לעיתים אפשרות קלה של מניעת שעות רבות עכ"פ במצטבר של דברים בטלים, לא מבעיא לקוים האסורים, אף לקוים שאינם מוגדרים כאסורים ניתנת אפשרות חסימה נוספת, אך אמרנו 'אני פי מלך שמור' לא נעשה דבר קודם שנמצא דרך כיצד יוצעו הדברים קדם רבינו מרן.

והנה עודנו מדברים ובנו חביבו הגאון רבי אהרן דויטש שליט"א לפנינו, ביקשנו שיעלה קדם רבינו ויציע את הדברים למען נדע שמא אולי יש דברים יותר חשובים, האם זה אכן נחוץ וכו', וכך הוה, הגאון ר' אהרן שב אלינו בהודעה אל שמחתו המרובה של רבינו מרן על הרעיון, וסיים ואמר שרבינו בעדינותו אמר לו שלא יבקש זאת מהציבור בשמו, הלא כי כן, לבקש בשביל עצמו מי שהכיר יודע כמה מופקע הדבר...

וכך עלתה בהסכמה שנעלה קמי' מרן עמוד ההוראה שליט"א ונציע בפניו את הדברים, היה זה ביום שלישי קמנו ועלינו עם בנו חביבו של רבינו הג"ר אהרן שסיפר למרן רבי עזריאל את אשר סח קמיה מרן זל"ה.

בכאן לקח מרן עמוד ההוראה את אחריות לפעול בענין, והשיבנו שנשוב ביום המחרת, ולמחרת מסר לנו את המכתב הנוגע שנתפרסם בהצטרפות מרן הגאב"ד שליט"א ומרן הגר"י זלושינסקי והגר"נ קופשיץ ועוד.

הרגשתי שמחובתי לספר את אשר ראו עיני, באשר צוואה לא הותיר לנו ורצונו זהו כבודו, ואילו נזכה שציבור בני התורה ישלים לבנות חומת חיץ זו בשלמותה, הרי שחומה זו בבית ה' היא יד ושם לדורות צדיק מה פעל בימיו האחרונים ובפטירתו, זכות לעילוי נשמתו שעושה פירות תדיר ואינו חולפת בעבור שעת החימום, משה חותם בדמע.

הרב הגאון רבי אברהם ארונובסקי שליט"א - עדות אישית

ביום רביעי נועדתי במעונו של רבינו הגדול מרן זללה"ה להיוועץ בענייני הכלל העומדים על הפרק, בסיום השיחה אמר לי רבינו שהוא מרגיש נורא גרוע, והוא לא חושב שיש בידו את היכולת להגיע היום לכינוס בירושלים.

ואז הוא שאל, כמה אני חושב שזה חשוב שהוא יגיע והאם הגעתו תגרום לאנשים להצטרף, ובפרט שכבר השתתף בשני כינוסים, והשבת, לשקר אינני יכול אם השאלה היא האם זה יגרום תועלת וישפיע בהצלחת הענין אין לי ספק כי זה ישפיע הרבה מאוד, אחר המחשבה הגיב שישתדל לעשות מאמץ מיוחד, ואכן הוא טרח והגיע במה שמתברר למפרע כמסירות נפש של ממש.

להצטרפות, לעילוי נשמתו, פנה עכשיו לנציג המקומי, או למוקד הארצי בטלפון 077-9219333 או בפקס 077-9219288 בדוא"ל A0779219333@GMAIL.COM

וְאַתֶּם חֲזִקוּ וְאַל-יִרְפוּ יְדֵיכֶם בִּי יֵשׁ שֹׁכֵר לַפְּעֻלָּתְכֶם (דברי הימים ב טו ז)

וַיָּצֵא לִפְנֵי אָסָא וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁמַעוּנִי אָסָא וְכָל
יְהוּדָה וּבְנֵימִן יִקְוֶן עִמָּכֶם בְּהִיוֹתְכֶם עִמּוֹ וְאִם
תִּדְרָשׁוּהוּ יִמָּצֵא לָכֶם וְאִם תַּעֲזֹבֻהוּ יַעֲזֹב אֶתְכֶם:
וַיָּמִים רַבִּים לִישְׂרָאֵל לֹלָא אֱלֹקֵי אֲמַת וְלֹלָא
כְּהֵן מוֹרֶה וְלֹלָא תוֹרָה: וַיֵּשֶׁב בְּצֶר לוֹ עַל יִקְוֶן
אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּבְקֶשׁוּהוּ וַיִּמָּצֵא לָהֶם: וּבְעֵתִים
הָהֵם אֵין שְׁלוֹם לִיִּצְחָא וְלִבָּא כִּי מְהוּמֹת רַבּוֹת
עַל כָּל יוֹשְׁבֵי הָאָרְצוֹת: וְכִתְתּוּ גוֹי בְּגוֹי וְעִיר
בְּעִיר כִּי אֱלֹקִים הִמָּמָם בְּכָל צָרָה: וְאַתֶּם חֲזִקוּ
וְאַל יִרְפוּ יְדֵיכֶם כִּי יֵשׁ שֹׁכֵר לַפְּעֻלָּתְכֶם: [דברי
הימים ב טו ז].

וביאר המצודות: ואתם - אבל אתם כאשר
החילותם לאחוז בדרכי ה' חזקו בה ואל ירפו
ידיכם ממנה לעזבה: כי יש שוכר - הרבה
שכר נכון לפני המקום ליתן גמול לפעולתכם:
והמלבי"ם כתב: ואתם. ששבתם אל ה' ושב
השגחת ה' עליכם להניח לכם ע"י שדרשתם
אותו: חזקו. בעבודת ה': ואל ירפו ידיכם.
להוסיף אומץ, כי המלאכה רבה והשכר
הרבה: כי יש שכר לפעולתכם. הפעולה הוא
העסק בדבר, אף שלא גמר הדבר שזה נקרא
מעשה, אף שלא תקראו עושים רק פועלים,
כי המלאכה אין לה קצבה, בכ"ז תקבלו שכר
בעד העסק, כי לא עליך המלאכה לגמור ולא
אתה בן חורין להבטל ממנה.

"עשיתי שליחותכם".

ולאחר מכן יצא מסע הלוויה האדיר אשר
הרחובות שחרו מהמון העם לחלוק כבוד
התורה, כנטילתה כן נתינתה, כבוד התורה
בעיר בני ברק, כן, בני ברק כבר מזה עשר
שנים מאז לוויית מרן הרב וואזנר זי"ע לא
זוכרת כזה מעמד כבוד התורה של כנתינתה
כן נטילתה, ללא כוחות טומאה, ללא מסכים
ווידאו, ללא התנהלות של כל מרעין בישין,
כן כמו שנינתה ללא כל כוחות טומאה כך
נטילתה, [ואם יש כל הנ"ל אז בהכרח זה לא
כנתינתה והדברים נוראים...], ואכן תמות
נפשי מות ישרים ותהי אחריתי כמוהו, כידוע
מה שאומרים אם כל החיים חיים כמו
אז גם במיתה.... הלוויה משקפת את כל
ההנהגה במשך החיים, אם במשך החיים
העמידו גדרים בפני כל פורצי גדר אז הלוויה
היא כנתינתה כן נטילתה, ואם במשך החיים
תומכים [בגלוי ובסתר] בכל מיני פורצי גדר
מכל מין שהוא אז הלוויה היא לא כנתינתה.
כנתינתה כן נטילתה.

מה התפקיד שלנו כעת?

וְאַתֶּם חֲזִקוּ וְאַל יִרְפוּ יְדֵיכֶם כִּי יֵשׁ שֹׁכֵר
לַפְּעֻלָּתְכֶם
וַעֲזָרְיָהוּ בֶן עוֹדֵד הִיָּתָה עֲלֵיו רוּחַ אֱלֹקִים:

הייתי שם בשעת הלוויה, הייתי בהיכל
הישיבה החשוך והשומם לצד מקום
קדושו עליו הונחו דברי תורתו למרגלות
ארון הקודש המזהב, [כשהמיטה מונחת
למרגלות הישיבה ע"פ צוואת רבינו זי"ע],
כאשר בעל התפילה שאג בקולו את מזמור פ'
שבתהילים, ואת הפסוק 'למה פרצת גדריה
וארוה כל עוברי דרך', נזכרתי שאך לפני 30
שנה, עמד כאן רבינו הגדול מרן הרב שך
זי"ע בארון הקודש וזעק על שמירת הדרך
המסורה, שמירת הגדרים, ללא שום סטיות.
ומאז עד היום האם נשאר איזו גדר שלא
נפרצה בכל תחום שהוא, בחינוך, בגזירת
הגיוס, בחיבור עם ההסתדרות, בחיבור עם
הגוש ה"אמוני", ועוד.

והחזן ממשיך 'הבט משמים וראה ופקוד
גפן זאת' חשבתי שוב על כל הגדרים [כמו
פעם] שהקים רבינו הדרכי שמואל זי"ע
ואחריו קם החזיק רבינו רבי אשר זי"ע
לשמור את כל הגדרים בדיוק בדרך שהתווה
רבינו זי"ע ללא נטות ימין ושמאל על כל
המשתמע מכך נטה שכמו לסבול, נתן גוו
למכים ולחיו למורטים. אכן רבינו אשר זי"ע
יכול לעלות בשלוה לישיבה של מעלה לומר
לרבותינו זי"ע האבי עזרי והדרכי שמואל

מיסודו ובנשיאותו של גאון הגאונים רבינו מרן ראש הישיבה הגר"א דויטש זצוקללה"ה

אהיה

נשבה ארז האלוקים

אנשים סחופים ודוים עד כלות כוחות הגוף והנפש, בעלותו של ארון האלוקים בחטאינו, עמודא דנורא, גאון ישראל וקדושו, מעתיק השמועה בטהרה וממשיך בעוז ובגבורת קודש דרכם והנהגתם של רבותינו מנהיגי הדורות נ"ע אשר משחר ילדותו עמל בתורה עד כלות כוחות גופו ממש, וכל התורה כולה בנגלה ובנסתר הייתה מונחת אצלו כבקופסא בעשרה עמקים שאין לתאר כחד מגאוני קמאי, העמיד רבבות תלמידים גדולי תורה ויראה בהבנה בהירה ובהעמקה נוראה, מחשבתו לא סרה בכל עת מדבקות נוראה בתורה

גאון הגאונים קודש הקדשים, גדול מרבן שמו
ראש כל בני הגולה

רבנו הקדוש והטהור

זצוקללה"ה זיע"א
חסיד שבכהונה

מרנא רבי אשר הכהן דויטש נ"ע
שנדם ליבו בעוונותינו

אשר העמיד וקומם עם ד', ייסד, הקים וסבך באברת קדשו על הקמת המוני קהילות קודש בכל אתר ואתר, נשא אותם כנשוא האומן את היונק, בעצה ובתבונה, בדעת ובכל מלאכת קודש, במסירות נוראה ומחרידה ועיצב את כלל קהילות הקודש של ציבור בני התורה בארה"ק בדעת תורתו הקדושה והבהירה והשליך כבודו לארץ במסירות נפש, לדאוג ולהיות און קשבת לכל אחד ואחד בעונוה יתירה ונדירה שלא בנמצא, בעדינות נפשו ובענוות חן, ועשה עצמו כאסקופה הנדרסת בפני כל אחד מישראל לרומם קרנם ובינתם.

ונתגדל ונתקדש שם שמים על ידו מסוף העולם ועד סופו.
עיני עיני יורדה חים על כי נוטל כבוד מבית חיינו

מי יעמוד בפרץ, מי יפרק הוויות

אהה אבינו רועינו איך לשונך המהירה לוחכת את העפר

תמה שלשלת הדורות, לאורו נסע ונלך

פסו גודרי גדר, צומתו משיבי חימה, שושטנו בארבע פינות, תרופה לא מצאנו

במעונו של מרן עמוד ההוראה הגר"ע אויערבאך שליט"א:

התכנסות עשרות מיקרב העוסקים במלאכת הקודש העטופים אבל ויגון

המעמד התקיים במעונו של מרן עמוד ההוראה הגאון רבי עזריאל אויערבאך שליט"א, אשר נשא דברי חיזוק וקנינה בפני הנוכחים, לחזק לבבות שבורים ולאמץ ברכיים כושלות, אחר אשכבתיה דרבי והשבר העמוק שפקד את כולם. (המשא המלא במסגרת).

בתחילת דבריו הודה לעוסקים במלאכת הקודש שפעלו במסירות עצומה למען כבודו

נחיה, התכנסו עשרות מהעוסקים במלאכת הקודש, רבני הוועדה להצלת עולם התורה, מנהלי מוסדות החינוך עטה"ק לבנים ולבנות, ועוד מקרב העוסקים והעושים במלאכת הקודש למען כבוד שמו ית', בכדי להתחזק יחד ולהכריז על קיום רצון צדיק רבינו הגדול זללה"ה, אשר אילו היה עימנו כעת היה מצוינו כבחיי חיותו לא להרפות ולא להרים ידיים חלילה.

יממה לאחר ההסתלקות הנוראה, יתומים היינו ואין אבל, הלבבות עדיין רוטטים, מסרבים להאמין ולעכל, רבינו הגדול אשר אמרנו בצילו נחיה, איננו! הוא הלך למנוחות ואותנו עזב לאנחות.

בתוך האבל הגדול, עטופי אבל ויגון קודר, בשבר הגדול שהושברו בו כל בית ישראל, בהסתלקות רבן וליבן של ישראל זללה"ה, רבינו הגדול אשר אמרנו בצילו

איגוד המוסדות על טהרת הקודש

חשך העולם

עלה איש האלוקים בלהב השמימה

התמוטטו עמודי תבל ונעלה ענן ד', אבלים ואוננים, סחופים ודווים, כי נסתלק מעלינו גאון ישראל וקדושו, יחיד הדור ופלאו, רבן ומאורן של ישראל, אשר נתחבר ונתקדש כל ימיו בקדושת התורה ביגיעת אמת כחד מגאוני קמאי דקמאי, הנחיל תורה ויראה מהורה בעמל נפשו בעומק העמקים, בדרישות וחקירות עד אין חקר לאפי תלמידיו במשך קרוב ליובל שנה, יגע בעשר אצבעותיו בתורה הקדושה, ושכח את עצמו וגופו ולא נהנה מעוה"ז אפילו באצבע קטנה, עמודא דנורא, כל רז לא אנים ליה, מעביר המסורה ומעתיק השמועה כפי שמסרוהו בידיו רבותינו הגדולים זיע"א, אשר זכינו ואורו זרח עלינו להנחילנו דעת ובינה, לקומם עדת מי מנה, לייסד ולהעמיד הדת על תלה בארה"ק, ולהמשיך את שושלת הזהב מכבשונם של רבינו הגדול מרן האבי עזרי זיע"א ומרן הדרכי שמואל זיע"א, מסר כוחות גופו ונפשו למען מוסדות החינוך המהור בארה"ק, הדיר שינה מעיניו כפשוטו למען העמדת המוסדות, לייסד ולבנות, לקומם ולהנחות, לנווט בדעת תורה בהירה בהיקף בנקיות נוראה ומבהילה ובהתבטלות, ועשה שלא תשתכח תורה מישראל, גאון הענווה וההתבטלות.

**גאון הגאונים, קדוש ד', מלאך השם צבקות, ספר התורה
יחיד הדור ופלאו, אבי הישיבות, רב רבנן, ראש גולת אריאל
אדוננו אבינו רוענו ורבנו הגדול והקדוש**

מרן ראש הישיבה

זצוקללה"ה

מייסד ונשיא "איגוד מוסדות החינוך על טהרת הקודש"
מנורה הטהורה אורה נעדרה אוי מי יורה דעה ומי יבין שמועה
יתומים היינו אין אב אבל יחיד נעשה
מי יקצה בגבעות ומי יסתת בהרים, מי ישדד מעמקיה, מי יפרק תויות ומי יתרץ שברים

של אשכבתיה דרבי, ומכבדיו בחייו כבדוהו לאחר מותו. וחרף המהמורות הרבים והבזיון העצום, אשר יש למחות כנגדו בכל העולם כולו, ותדמע כל עין שמוע, וכל לב נחרד, על אשר יש שבשם ישראל יכוננו ומסוגלים לפעול אוון בצורה נלוזה שכזו, בנסיגות להלך אימים ולעכב את קבורתו של צדיק במקום הראוי לכבודו, אוי לנו שכך עלתה בימינו, ויש לזעוק ולמחות בזעקה גדולה ומרה עד למאוד, על כבודה של תורה אשר הושפל בראש כל חוצות.

לאחר מכן קונן מרן עמוד ההוראה וביכה את הסתלקותו של רבינו הגדול זיע"א גאון הגאונים רבן וליבן של ישראל מרא דכולא תלמודא, אשר המשיך ואזר כגבר חלציו בגבורה ממש לשמר את דרך עץ החיים, ועתה בעוונותינו נפלו גיבורים ויאבדו כלי מלחמה.

בשלב זה פנה לאמץ ברכיים כושלות, להמשיך את דרך עץ החיים, לעמוד על המשמר, ולהמשיך בדרכו של רבינו הגדול זללה"ה, בעמידת האמת בהשקפת הדרך המסורה, כחומה בצורה כנגד גזירות הגיוס והחינוך. בני העליה המה העומדים בפרץ,

משא מרן עמוד ההוראה שליט"א "הצורך לחזק את הלבבות, חס ושלום שלא להתייאש"

"כל אחד ואחד צריך להמשיך ולחזק ביתר עוז את הציבור בסביבתו לשמור את הגחלת"

בתורה יומם ולילה, וב"ה הוא הקים ותיקן את מוסדות התורה הישיבות הקדושות אהלי התורה ובתי מדרשות הבתי חינוך לבנים ובנות והסמינרים, הכל הכל על כתפיו ממש".
"אחרי שדוד אמר את הקינה על שאול ובנו אמר: 'ללמד בני

"ראשית דבר בשם כל הציבור צריך להביע את התודה לרב ארונובסקי שליט"א ושאר העוסקים במלאכת הקודש, שכבוד גדול עשו לרבינו מרן ראש הישיבה הגאון ר' אשר זצ"ל. זה לא הלך בקלות, זה הלך בטרחה ויגיעה עצומה ממש. כשאמרו מה שהיה אתמול הכל טרחו ויגעו כדי שהכל יהיה בכבוד גדול ממש".

"מה אפשר לדבר על הצדיק. על שאול כתוב 'איך נפלו גיבורים ויאבדו כלי מלחמה ויקונן דוד את הקינה הזאת על שאול ועל יהונתן בנו'".

"זה היה הקינה 'איך נפלו גיבורים ויאבדו כלי מלחמה'. אנחנו ראינו כלי מלחמה. שבע שנים שהוא המשיך בגבורה ממש. הוא המשיך את היסוד שהניח אחי הגדול זצ"ל, את היסוד של החינוך על טהרת הקודש, הוא ראה את זה כעול. כמובן שעד שקיבל את העול, היה את ההכנה שהוא היה ת"ח שכל כולו היה שקוע בתורה כל ימיו ממש ללמוד וללמד העמיד תלמידים. והקב"ה נתן לו את הכוחות, וגם אח"כ שקיבל את העול של הציבור היה שקוע בתורה יומם ולילה. ואני חושב שזה היה הזכות הגדול זה היה הסייעתא דשמיא הגדול מן השמים. שת"ח גדול הדור שהוגה

ישיבת פוניבז', קרית הישיבה - בני ברק

הודם המזד והמסדה העטדה

חשך עולם בעדנו

אוננים ובוכים דוויים וסחופים כי נוטל כבוד מבית חיינו ונשבה ארון הקודש, ובעווננו בא השמש בצהרים וניטלה תורה עם תיקה ונרתיקה, בסילוקו לגנוי מרומים של רב רבון, גאון ישראל פאר הדור והדרו, שר התורה ושליט במכמניה, אשר הרביץ תורה ויראה בישיבה הקדושה קרוב לארבעים שנה גידל והעמיד תלמידים לאלפים במסירות עילאית בכל חלקי התורה, משחר טל נעוריו הפליא ונתקדש בקדושת התורה ויראת חטא בחצרות היכל ד' בצילים של רבינו מרן הרב ורבותינו הגדולים זיע"א, העתיק השמועה והעביר המסורה, סלל נתיבה והנחיל מורשה והאיר תבל ומלואה אב ורועה נאמן חסידא ופרישא

רבנו הגדול ראש הישיבה מרנא ורבנא הגאון האמיתי

רבי אשכנז הכהן דיוטש זללה"ה

בן הרה"צ רבי בנימין זאב זצ"ל

איש אמונו ויד ימינו של רבינו מרן הרב זללה"ה

תורה חגרי שק והתפלשי באפרים

שאי קינה על דורשה וחוקרה, פה המתגבר בתורה בטהרה, אשר בגאונותו המופלאה ובעיונו ובעומק עיונו וביגיעתו ובשקיעותו הנוראה כל ימי חייו יום ולילה לא ישבותו, איזן וחיקר בהבנה בהירה וברה לאסוקי שמעתא לפרטיה ושיטותיה לאמיתתה, בכל מרחבי התלמוד וההלכה, להנחילה לדורות גבורי כח עמליה והוגיה בהדרה, נזדכך ונתקדש בייסורים של אהבה, אויה לנו כי נעלה הענן ונשבה ארון האלוקים וכבה האור הגדול עטרת תפארת ישראל, אשר כמלאך ניצב על ראש הגבעה להורות דרך וליישר המסילה מי יפרק הוויות ומי יתרץ שברים, כלי מלחמה אבדו ונפלו גבורים

מסע ההלויה הערב בשעה 8.00 מהיכל הישיבה

גדול כים שברנו אוי נא לנו כי חטאנו

הנהלת הישיבה כולל פוניבז' רבנו ותלמידיהו

לאחר הכינוס התכנסו גבאי קופת הצדקה המרכזית שהקים רבינו הגדול מרן ראש הישיבה זללה"ה באחרית ימיו, לקבל את הוראותיו על הנעשה בקרן שהוקמה בעת אשכבתיה דרבי לזכרו ולעילוי נשמתו הטהורה

ומצווים אנו להמשיך לעמוד על המשמר. לא לשתף פעולה עם גזירות עקירת הדת, ולעמוד על נפשנו.

להמשיך את מסורת החינוך הטהור בטהרת הקודש, ולעמוד כתרים מגן וחומה בצורה כנגד כל ניסיון. והוסיף בדברי נחמה וחיזוק וחובתנו להתלכד יחד בעת הזו.

לאחר מכן נשא דברים מחזקים, הגאון רבי אברהם יחיאל אונא שליט"א, בדבריו אמר:

קשה לדבר אנחנו בשעת חימום, שעה קשה ונוראה שניטל אדוננו מעל ראשינו אבל אנחנו חייבים לדבר ולהבהיר איפה אנחנו נמצאים, אקריא בזה קטע שכתב הרב גרינברג שזכה להיות ממקורבי מרנא הגאון רבי חיים עוזר זיע"א.

ידוע שמרנא הגר"ע הסתלק באחד השעות הקשות ביותר לעם ישראל, צרות נוראיות עוד לא גמרו ללקק את פצעי מלחמת העולם הראשונה וכבר אחזו בשערי מלחמת העולם השנייה. ומצב כלל ישראל ברוחניות וגשמיות היה בכי רע ממש, בכל המובנים.

הנוראה, שהקב"ה יבטל את הגזירה הנוראה. "אנחנו כעת עומדים ממש בנסיגות, גזירות של 'להשכיחם תורתך ולהעבירם מחוקי רצונך', צריכים ללמוד מהפרשה של המתיוונים שאפילו 'מעטים מול רבים' מסורת גבורים ביד חלשים'.

הקב"ה יכול למסור גיבורים ביד חלשים, גם כיום." "בפרט שמדברים על אחינו מכלל ישראל, שהם תינוקות שנשבו, שלא מבינים שהתורה שומרת על כלל ישראל ועל ארץ ישראל. אנחנו צריכים להיות חזקים, לעמוד בפרץ כמו שלימדנו.

לחזק את כל אחד ואחד לא לפחד ובלי פחד." "בני העליה הם העומדים בפרץ. בדור שלנו יש בני עליה שעומדים חזק, ומכריזים בכך שכל אחד יידע שאין שום ויתור ופשרה אפילו כחוט השערה. לא רק על מי שהוא בן תורה שלומד בבתי המדרשות, אלא על כל יהודי ויהודי ששומר תורה ומצוות."

"מי שיכול לדבר ולהשפיע על כל אחד ואחד שכל מי ששומר תו"מ שלא יעלה על דעתו ויחשוב ללכת לשם, מצווה על כך. וכבר הרמב"ם אומר שאם אחד בסביבה רעה צריך ללכת למדינה אחרת ואם אין מדינה אחרת ילך למדבריות ואם לא יכול במדבר ילך למערות וח"ו שלא להיות בסביבה רעה, קל וחומר בן בנו של קל וחומר אין לך סביבה רעה יותר משמד הצבא רח"ל. ברוך ד' שהקימו לעניין הזה את הארגון החשוב 'נותנים גב' שהקים מרן זצוק"ל לטפל ולעזור בעניין הזה."

"מרן זצוק"ל היה חס ליבו לענין של הטכנולוגיה הטמאה ממש, שרבים חללים הפילה, וקרא לרבנים והעמיד ב"ד לעשות גדרים, וצריך להמשיך ולחזק את הב"ד, וזה יהיה ממש לעילוי נשמתו. הוא לקח לליבו את כל העסק הזה, וממש היה חס לבו בקרבו למען קדושת ישראל."

"הקב"ה יחזק את כולנו, והקב"ה יתן לנו שימסור לנו ביד הטהורים טהרת הקודש, ורבים ביד מעטים, ונזכה שבחודש הזה יאיר את עיניהם שחם ושלוש לא יפגע שום ביהמ"ד ושום ישיבה, ונזכה כולנו לאור הגנוז."

יהודה קשת' הוא ראה את הצורך לאמץ ליבות אנשיו לבל ירך לבבם להתייאש מלהרים ראש. הצורך לחזק את הלבבות, חס ושלוש לא להתייאש."

"אני לא חושב שהציבור שלנו מתייאש, אבל להתחזק צריך חיזוק גדול. ודאי שיהיה המשך של הכל, וב"ה שהכל קיים המוסדות והישיבות הקדושות, והציבור הק' ברוך ד' חזק מאוד, אבל כשמוגיע כזה נפילה כזאת של איך נפלו גיבורים' ודאי שצריך להתחזק עוד יותר."

"ההתחזקות הזאת היא להמשיך את הפועלים הגדולים שעשו שני הרועים הגדולים מרנא רבי שמואל ומרנא רבי אשר זצ"ל."

הבתי חינוך, ח"ו ח"ו אנחנו יודעים שבכל הארץ בכל הבתי חינוך יש פגמים גדולים יש חורים גדולים ומכניסים דברים שלא צריך להכניס, וב"ה הבתי חינוך שלנו על טהרת הקודש ויש קדושה שכל הת"ת וכל הבתי יעקב שלנו ממש בלי סטיה כחוט השערה מהמסורת של אבותינו, וזה אנחנו צריכים להמשיך, ללמד בני יהודה קשת'."

"הקב"ה נותן את הכוחות, הקב"ה נותן שיוכלו להמשיך להחזיק בדרך הקדושה של הבית יעקב, של הת"ת, וכל ביהמ"ד וקהילה לעצמה, שקמו בא"י קרוב ל 80 ביהמ"ד ומוסדות רבים. אני חושב שתועלת שמדי פעם לפעם בכל ביהמ"ד יבואו רבנים לחזק את הציבור ומנהלי המוסדות שעליהם מוטל כעת ההמשך של מרן ראש הישיבה זצוק"ל."

"כשרב הסתלק לבית עולמו אמרו התלמידים שאין את הכוחות שלו ואין את כל ההנהגות שלו, ומי שיקח על עצמו את כל ההנהגות של רב, ואמרו שכל אחד אבל יכול לקחת דבר אחד. אנחנו לא יכולים לעשות את הכל, אין את הכוחות וההנהגה שלו, כל אחד ואחד צריך לקבל על עצמו איזו הנהגה."

"אני חושב שכאן כל מנהל של סמינר כל מנהל של ת"ת שיקח את החיזוק שקבלנו ממרן זיע"א כל אחד ואחד צריך להמשיך ולחזק ביתר עוז את הציבור בסביבתו לשמור את הגחלת, בפרט שיש לנו גזירה נוראה ולא יודעים איך להתמודד עם הגזירה

הישיבה הקדושה קרית הישיבה - אשדוד

נשבה ארון הקודש יתומים היינו ואין אב

קרועי לב אבלים וסחופים, שבורים ורצוצים עד דכדוכה של נפש, כי התמוטטו עמודי תבל וכי עלה ענן ד' ובטלה לשכת הגזית, האי כהנא קדישא, חסידא ופרישא, לבושו ענווה ויראה טהורה, שר התורה, עמוד העבודה, רב רבנן, נזר שקידת והרבצת התורה בתוקף עיונה, הוגיה ועמליה בטהרה, שעלה ונתעלה, נטהר ונתקדש קודש קדשים, בקדושת התורה, מעתיק השמועה כצורתה כנתינתה, אביהן ולבן של ישראל ועוז ימינם, יחיד הדור ופלאו בשעבוד כוחות גופו ונפשו לביצור חומת דת יהודית בארה"ק, לרומם קרנם וקומתם של בני התורה בדרך התורה המסורה, גאון הגאונים

אדוננו רוענו מורנו ורבנו מרנא ורבנא
עטרת תפארת ישראל וראש גולת אריאל

מירן ראש הישיבה רבינו אשר הכהן דויטש זצוקלה"ה

אבי אבי רכב ישראל ופרשיו

אבל יחיד עשי לך הישיבה הק' ומוסדותיה

שנתן עיניו ולבו עלינו ביחוד כנשוא האומן את היונק
על אלה חשכו עיננו כי נוטל כבוד והדר מבית חיינו ותפארתנו

אוי מי יורה דעה ומי יבין שמועה

**אוי לו לעולם שאבד מנהיגו
אוי לה לספינה שאבדה קברניטה**

רבי חיים עוזר שהיה רבן של כל בני הגולה כפשוטו הסתלק לשיבה של מעלה, והתחושה היתה ברם ישראל תחושת יתמות נוראה שאי אפשר לתאר בכלל, הלכו לגאון רבי אהרן בקשט צוק"ל והוא עמד ואמר: "ר' חיים עוזר הסתלק לבית עולמו, אבל הבורא שברא את רבי חיים עוזר הוא אף פעם לא מסתלק".

והמשיך ואמר: "והוא השאיר לנו ברוך ד' רבים ממשיכים בכל העולם לוחמים נאמנים נגד ההשכלה נגד ההתחדשות וההתכחשות נאמנים לתורתנו ונאמנים לגדולינו ומקיימים ועשית ככל אשר יורוך לא תסור זכותו הגדולה תגן עלינו, שנזכה כולנו לראות בהרמת קרן התורה כבוד התורה ונושאה ודוגליה ובביאת משיח צדקינו".

אנו מצויים בשעה קשה מאוד מי יכילנו, אנחנו באחד הרגעים הקשים ביותר, בשפל שעד היום לא הגיעו בגזירות ומצבים. ובזמן כזה אנחנו אבלים שבורים רצוצים ודוויים, אבל אנחנו יודעים ויעידו על כך כל הרבבות שנכחו אתמול באשכבתיה דרבי, אין שם אחד שחסרה לו בהירות וודאות בהמשך הדרך, "רבים ממשיכים בכל העולם", בדרכו ומשנתו של רבינו הגדול צוק"ל. דרך רבינו הגדול מרנא הדרכי שמואל זיע"א וממשיך דרכו רבינו הגדול מרן רבי אשר זיע"א.

בשעה שהגיע הידיעה המרה והקשה, היה זה לאחר שבשבת קודש חווינו נס גלוי, בעת שרבינו הגדול כבר היה במצב נורא שהרופאים אמרו שהוא בשערי מוות, ורגעיו

יודעים היטיב על השמד המתחולל בקרב הכפופים למשרד החינוך ועושי דברם, ומוסרים עצמם בנאמנות מוחלטת למען הנאמנות הזו, ולבחירת חיי האמת. הדרך ברורה, ואנו מובטחים שלא תשכח מפי זרעו ולא יטוש ד' עמו. בשלב זה ביקש להודות לאלו שטרחו בעמל נפשם במשך שנים לשלומם ורווחתם של רבינו הגדול זללה"ה הרה"ג רבי אברהם צוקר שליט"א ועוד שהפקירו את כל חייהם למען רווחתו של הראש ישיבה, וחלק גדול בהנהגת הדור נזקף לזכותם הם היו לימינו בכל מה שנצרך. ועוד שאר מקורביו העומדים על ימינו. ונזכה במהרה לראות עין בעין בשבוע ד' ציון.

ספורים. והנה הוא חזר לחיים, זה דבר שאין לו תקדים כמעט מאז מרנא רבי עקיבא אייגר כפי שכתב בתשובה קנ"ו.

והנה ג' ימים לאחר מכן נגזרה גזירה נוראה שכזו, אבל כלפינו למדנו כאן על כוחו האדיר של הציבור הקדוש, לא שייך עוד ציבור בעולם שהיה מסוגל להתעצם כ"כ יחד בכאלו תפילות נוראיות ממעמקי הלב. יש כאן רבבות אחים לדעה הצועדים בדרך האמת, עם התורה הקדושה ונותנה, בהיצמדות מוחלטת לנושאי דגלה גדולי ישראל ממשיכי המסורה.

הרבבות הללו יודעים את האמת בנוראות של גזירת השמד הנוראה, ויודעים את חובתנו וזכותנו לעמוד כחומה בצורה,

שבת משונע חיינו

בוכים ואוננים ונמס לבבנו כי כבה מאור עינינו וחשך עולם בעדנו
בסילוקו לישיבה של מעלה של גאון עוזנו, יגע בתורה ומעמקיה
ועמל במכמניה בדבקות משחר נעוריו, דרש וחקר והעמיד גופי
תורה בישראל והעמיד תלמידים הרבה במסירות ובאמונה קרוב
ליובל שנים, ומסר נפשו וגופו על קיום מצוותיו בדקדוק ובאהבה,
התחסד עם נדכאים, גודר גדר ועומד בפרץ

אדוננו אבינו מורנו ורבנו, צדיק חסיד ועניו

מרו הגאון רבי **אשר** הכהן

דויטש זצוקלה"ה

ראש ישיבת פוניבז'

נתבקש בעזונותינו לישיבה של מעלה

ביום ט"ו כסליו תשפ"ה

מסע הלוויה התקיימה מישיבת פוניבז'

תורה תורה חגרי שק והתפלשי באפרים
גדולי כים שברנו אוי נא לנו כי חטאנו

המתאבלים מרה, משפחות:

דויטש, קרשינסקי, גוטסגנדה, מילר, גרוסברד, גרטר

אחר העליות הענן

הגאון הגדול רבי זבולון שוב שליט"א הוא עשה שלא תשכח תורה בישראל

(רק) תורה ותורה ותורה.
היה כסדר נרדם ומתעורר בלילות עם קושיות ותירוצים, לא היה הבדל בשקיעות בין החדר בפנימיה, החדר אוכל והבית מדרש כולם שווים לטובה בעמל ויגיעת התורה. כל הדור כולו בשנים האחרונות, וכל המלחמות הקדושות כולם עמדו עליו בישיבה הק' למדתי שני שיעורים מתחתיו, וכבר אז ראו כולם שכל כולו תורה. זכיתי לישון בפנימיה איתו, וכל לילה ממש היינו רואים בהתפעלות איך שהיה קם ורץ להיכל וחוזר, ולפעמים גם כמה פעמים בכל לילה. כל המלחמה בגיוס זה היה הוא בכוחו הגדול. יעזרנו ד' שיתבטלו כל הגזירות, והמקום ינחמינו בתוך אבלי ציון וירושלים. (מדבריו בבית האבלים)

שעשה.

יש כאן צעירים שרואים ומכירים את התקופה של עכשיו, אבל בזמניו בישיבה לא היה שום סיפורים ומעשיות, היה נאר

אנחנו נמצאים לפני חנוכה, על מתתיהו והמכבים נאמר שלולא היו הם כמעט ונשתכחה תורה מישראל רח"ל, היום ברור לכל, שלולא עמד רבינו זיע"א בראש עם קודש, ושמר על פך השמן הטהור חתום בחותמו של כהן גדול הרי שח"ו כמעט נשתכחה תורה מישראל. הוא היה מתתיהו של הדור, ועשה שלא תשכח תורה בישראל.

פעמים שיש יחידים שמזכים להם מן שמיא, ונותנים להם כוחות מיוחדים לזכות ולהציל את כלל ישראל, כמו שראינו אצל רבינו, שזכה לכוחות מיוחדים בהנהגה שלו מן השמים, ראו בחוש שהוא גברא דמרא סייעא, וראו שמסייעים לו מן השמים, לפעמים היה דברים שגם אם בהתחלה לא הבינו אבל בהמשך מבינים וכל יום שעובר רק מבינים יותר את גודל מעשיו אשר

ראש ישיבת גרודנא - הגאון הגדול רבי משה שמידע שליט"א 'טוב הכלב החי מהאריה המת'

וללמוד, ד' יעזרנו. כמה שזה קשה, אבל מוכרחים.. בלי להאריך במילים, אבל נזכור היטב את המשפט של החפץ חיים. החפץ חיים נפטרה לו בת בצעירותה, הוא היה אז באמצע העמל המפרך לחבר את ה'משנה ברורה'. החפץ חיים אמר אז משפט אחד - 'שטן שטן, אל תחשוב שתוכל לעצור אותי, אני אמשך הלאה'. השטן לא ישבור אותנו, אנחנו נמשך בדרכנו בעזרת ה'. (בדברים בשעת חימום מיד לאחר השמע הבשורה המרה)

כשהרב שך חזר מהלוויה של החזו"א, בית המדרש היה ריק והרב שך התיישב ללמוד בכל הכח, ואמר אז 'טוב הכלב החי מהארי המת'..

צריך לדעת שזו חובתנו בשעה זו, להמשיך ללמוד ולגדול, זה ודאי רצונו של ראש הישיבה זצ"ל שנמשך.

הקב"ה יתן כוחות שנוכל להמשיך לשמור על עצמנו גם כן, אנחנו נמצאים בסכנה נוראה, צריך הרבה הרבה כוחות בלימוד ויראת שמים לשמור על כל הדברים שרבותינו הנחילו לנו.

אבל כמובן שהאל"ף ב"ת זה ללמוד

תלמוד תורה תולדות שמואל

יתומים היינו ואין אב

בתוך כל בית ישראל אבלים ודווים, שבורים ורצוצים עד דכדוכה של נפש, מהסתלקותו לישיבה של מעלה של אבינו רועינו, רבן של ישראל אשר נשא במסירות נפש את משא דור תהפוכות בדרכו המהורה של רבינו שמואל זיע"א ללא שום שינוי בעוז ותעצומות לא חת מפני איש להשמיע דעת התורה הקדושה, מרא דכולא תלמודא יחיד בדורו בידיעת התורה הקדושה ועומק מכמניה, יגע כל ימיו בתורה הקדושה והיא היתה משוש חייו. טרוד לדעת סודה ולפענח כל תג בדברי רבותינו הראשונים ז"ל, העמיד אלפי תלמידים ובהם גדולי תורה מובהקים, יראת ה' בערה בקרבו בדקדוק הלכה, לא הסיח דעתו מעסק התורה עד נשמת אפו האחרונה, חסידא ופרישא נתן עיניו וליבו להיות מיצר בצרתו של כל יחיד ובצרתם של ישראל, הדיר שינה מעיניו על כל מוסד ומוסד על מהרת הקודש

מזן ראש הישיבה

אשר הכהן דויעש

זיע"א

הגאון
האדיר
רבי

בן רבי בנימין זאב זצ"ל
נשיא התלמוד תורה הקד'

פרטום מהדרי
הכרז ~ הדפס ~ חתמה
054-844-52-51

נקיים צוואתו הקדושה בהמשך דרך התורה המסורה, בעמידה עיקשת על משמר היהדות הצרופה, בהתנתקות מוחלטת משלטון הרשע אשר גזרו אומר להכרית זרע היהדות ר"ל היל"ת

ואחרי ככלות הכל לבדו ימלוך נורא

הגאון הגדול רבי יונה זלושינסקי שליט"א כי לא יטוש ד' עמו

חי שהתורה זה המציאות שלו יש בריאה אחת של הקב"ה עם ישראל והתורה ומה שייך לדון איך לחיות הלאה ממשיכים הלאה. כל השאר זה ניסיונות של ייאוש ואמונה. על מי יש לנו להישען על אבינו שבשמים.

אנו עדיין בשבר ובאבילות וצריך לדעת להפריד בין האבילות לתקווה לעתיד. די לגלות די לקטנות. אין לנו שיור רק התורה הזאת, אבל זה יש לנו.

אין דבר כזה שהציבור הקדוש מקבל רפיון, אנחנו אבלים כאובים עד עומק נשמתנו, אבל האמונה והביטחון שאין מקרה הר"י פשיטא, כזה דבר בשמים מזעזע את כל העולם כשהקב"ה לוקח את גדול הדור וכי הוא לא רואה את הצער והשבר והדמעות של הציבור של רבבות אנשים בניו ואם הקב"ה עושה את זה הוא בא להעלות אותנו הלאה תתקרב עוד עקבתא דמשיחא צריך לעבור ניסיונות כדי לזכות. זה מה שהיה אומר רבינו הגדול ר' אשר זצוק"ל אם היה נמצא פה עמנו.

לשלב עוד יותר קשה בניסיון לבדו ימלך נורא. מרגישים את זה מה יולד יום מה מחר מה מחרתיים מה עם המוסדות שהם נשמת הציבור מה יהיה עם הקהילות שהם נשמת הציבור מה יהיה עם האיחוד של הציבור כציבור ויש שאלות יותר קשות שלא הייתי מזכיר.

אבל אנו יודעים נאמנה שכל הציבור הזה זה נס אחד גדול, לא יטוש ה' את עמו, זה עיקבתא דמשיחא הנביא אומר שאנשים יגידו זדים גם נבנו עשי רשעה גם בחנו אלוקים וימלטו אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע.

הקב"ה נותן לנו ניסיון של אמונה צדיק באמונתו יחיה בא חבוקק והעמידן על אחת. ומי שיחיה עם האמונה הוא ינצל. מה מרן ר' אשר היה אומר על המצב הזה אם הוא היה חי, הוא היה אומר מה זה משנה אנחנו צריכים להמשיך. הוא

בעצם זה לא השעה עכשיו לדבר זה מצב של מתו המוטל לפניו ממש אבל היות וצריך להחזיק מעמד גם עד סוף השבעה וגם עד סוף השלושים ואז רק לאט לאט נוכל לדבר עם הרגש מחוייבים לדבר גם היום כדי שאיכשהו נחזיק מעמד.

כשאומרים המקום ינחם אתכם אומרים שרק זה יכול לעזור שרק הקב"ה הכח העליון הוא יכול להוציא אבל ממצבו.

אנחנו איבדנו את הכל ראינו בן אדם שכל מהותו תורה אמת מסירות נאמנות וחוזק ושמציאות שלו היא חפצא של תורה וזה נתן מרוחו על כל הציבור הקב"ה בעיקבתא דמשיחא מנסה את כלל ישראל ניסיון אחרי ניסיון וישארו מעט ואנחנו צריכים לדעת את זה. הקב"ה לקח את הרב שך

יתומים היינו ואין אב

נמס כל לב ורפו ידיהם בהלקח אדונינו מעל ראשינו, עמוד הימיני, שעמד כאש בראש המחנה, פטיש החזק, כפטיש יפוצץ סלע בתקיפות על דברים שביסודי הדת, שר התורה, שיוגע בה בכל כוחו והיתה התורה משוש כל חייו, שר היראה, שיראת אלוקים היתה בוערת בקרבו, גאון החסד והענוה

רבינו הגדול מרנא ורבנא רבי

אשר הנחן דייטש

זצוק"ל ר"ה

רועה נאמן לבית ישראל מלאך ניצב על ראש דרך

אבל יחיד עשי לך ישיבתנו הקדי אשר נשאה על לוח לבו הטהור כנשוא האומן את היונק ונתן עיניו ולבו ותמצית כוחותיו להעמידה על תילה ולנווטה בעוז ותעצומות בין משברי גלים והיתה קרובה ללבו עד מאד כל הימים

ועתה, אהא רבינו הגדול על מי נמשחתו

תורה תורה חגרי שק והתפלשי באפרים גדול כים שברנו מי ירפא לנו

רבנן ותלמידיהו

בקשה מכל מי שיש בידו דברי תורה ומעשי רב מרבינו הגדול זצוק"ל ר"ה וכן הקלטות הספרים שנאמרים לאחר אשכבתיה דרבי נא לשלוח לכתובת דוא"ל: a2025202503@gmail.com

רשת רקורד בהנחה נוספת לבני העליה לרגל המצב

חליפה קצרה מחיר בני עליה 620 מחיר מיוחד 495

חליפה ארוכה מחיר בני עליה 750 מחיר מיוחד 690

המחיר עד לאחר ימי השבעה יום ה כ"ה כסלו תשפ"ה

RECORD

MENSWEAR

אבל יחיד עשי לך ומספד תמרזרים

בני הישיבות די בכל אתר ואתר אבלים ודויים על אור התורה שנסתלק מעמנו עם סילוקו של צדיק אשר מסר נפשו כל ימיו על התורה ונרתיקה להעמידה ולשמרה בקדושתה ובטהרתה ללא כל חת וללא כל שינוי ובפרט בתקופה האחרונה בה עולם התורה והישיבות עומד בפני חיצו לעג ע"י אויבים מבית ומחוץ המאיימים להטביע את ספינת הישיבות הקדושות ע"י גזירות שונות שלא שערם אבותינו הוא הגבר אשר אזר כגבר חלציו לעמוד בפרץ לדחות הגזירות עד בא השמש בצהרים

מרו ראש הישיבה

רבי

אשר הכהו דוילש

וצוק"ל

טובת עין וחיבה יתרה נהג בנו להעמידנו בקרן אורה בעצה בתושיה

ובסיוע של ממש בשעות הקשות במסגרת פעילות הקודש

שע"י 'איגוד בני התורה הספרדים' להצלת נשמות ישראל מגזירת הגיוס זה כעשור

בעת קמו זרים ושחקו על משבתיה טרח בנופנו ובמאודו למען העמדת רשת מניפי היכלי התורה

שע"י הארגון 'תפארת בחורים' למען כלל בני הישיבות הקדושות אשר צמאו לדבר השם

חקוק על לוח לבו היה הארגון הקדוש 'לב נתן' אשר יסד והקים על מנת לתת לב לבני התורה ע"י ליווי ותמיכה פרטנית להאירם בדרך הנכונה, וביתר שאת בתקופה האחרונה אשר כלל בני הישיבות אויימו בצווי גיוס ליווה את פעילות הקודש והדריכנו לעמוד לימינם עד שתהא שלהבת עולה מאליה לעמוד בעוז ובגבורה מול נסיונות הזמן

אזהה איך עזבתנו לאנחות מי יורה דעה ומי יבין שמועזה

"טוהר רבי אשר עצמו בסלודים ועלה למרום"

מישיבה של מטרה לישיבה של מעלה

תזעק, על המאור הגדול שנטל כל חמודות שבעולם והלך לו. "יהודי פשוט", צנוע ועניו, שקול התורה בקע מפיו, נשא את בני התורה כנשוא האומן את היונק, ההוראות הברורות שהפציעו מהבית הצנוע והתבדרו בכל רחבי תבל נותרו לפליטה, פרח הלך לו איש האמת..

"הי חסיד. הי עניו"

היתה זאת השנה האחרונה שחשפה טפח וטפחיים מגדלותו הנוראה של הגדול באדם מרן גאון ישראל זצוק"ל. שנה הגדושה ביסורי גוף ונפש שאופפים את הגוף הטהור, אולם הכל ממשיך כרגיל.

העומד מן הצד, משתומם ולא מאמין. לכימותרפיה השורפת את הגוף אין כל משמעות, הראש ישיבה חוזר מהטיפולים ובדרך מבקש 'שיקראו לחברותות'.

גאון ישראל מתיישב לעוד שש שעות רצופות של שקידת התורה בהתמדה נוראה, אין משמעות לתחושות הגוף, קול התורה שוב בוקע בוסרמן.

היד כותבת והעיניים זולגות דמעות, הלב לא מעכל את צמד המילים 'גאון ישראל מרן ראש הישיבה רבינו אשר זכר צדיק וקדוש לברכה'... מסרב להאמין. הידיעה הנוראה מתפשטת כאש בשדה קוצים. בשורת האויב מרסקת את הלב לרסיסים, נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הא-לוקים, שבריר שניה בו איבד עולם התורה את מורה דרכו. בוקר מר ונמהר.

חשך העולם - גאון ישראל וקדושו איננו - אוי נא לנו התורה הקדושה עוטה שק ואפר, על ספר התורה השלם שנדם.

תחושת יתמות אופפת את העם היהודי, עמוד האש והענן ההולך לפני המחנה בחשכת הגלות הנוראה, להאיר להם את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון - איננו כי לקח אותו הא-לוקים.

לשכת הגזית בוסרמן 5 ממנה יצאה תורה ויראה לבית ישראל עומדת ומבכה, כתלי הבית דוממים ומבכים, אבן מקיר

תלמוד תורה הליכות שמואל בני ברק

אבל יחיד נעשי לך

נמס ליבנו ורפו ידינו, דבקה לעפר נפשנו וחשך עולם בעדנו, מי יתן ראשנו מים ונבכה יומם ולילה, עלי שברנו הגדול, בהלקח מעמנו אבינו רוענו עטרת ראשנו משיח ה' אשר אמרנו בצילו נחיה בגויים, אשר זכינו להיות לו כבן יחיד ואהוב, ועינו היתה פקוחה עלינו בכל עת, יסדנו והקימנו, ומסר ליבו נפשו ומאודו עבורנו לילות כימים למען ביסוסנו שיגשוגנו והצלחתנו, ונשאנו על ליבו הטהור כנשוא האומן את היונק ממש, וכל דרכינו והליכותינו היו בהוראותיו והדרכותיו המדוקדקות, וכמלאך המכה ואומר גדל טיפח וגידל אותנו מיום הווסדנו ועד עתה, הגדול בענקים, שר התורה והיראה, סיני ועוקר הרים, הגאון האמיתי ואיש האמת, גרים ולעי באורייתא תדיר ולא פסיק פומיה מגירסא, גדול השקדנים ועמלי התורה, זקן יושב בישיבה, יושב ועוסק בתורה וסדינו מוטל בשוק

אדוננו מורנו ורבינו

רבי אשר הכהן

זכר צדיק
וקדוש לגורנו
לחיי העולם הבא

דויטש

בן הרה"צ
ר'
בנימין זאב

עמוד האש אשר לפני המחנה, עומד בפרץ ולוחם מלחמות ה' בעוז ובגבורה, אשר לא חת מפני איש, ויהיו ידיו אמונה בהעמדת הדת על תילה, ובהוראת הדרך אשר ילכו בה עם ה' המבינים בעם, בדרכו ומשנתו של רבינו הגדול בעל ה'דרכי שמואל' זיע"א בלא לסור כמלא נימה, וכל מעשיו לשם שמים מתוך נקיות מופלגת וטהרת הלב.

אוי מי יורה דעה, מי יבין שמועה, מי יעמוד בפרץ, מי יקום עם מרעים,
יתומים היינו ואין אב, אוי מי יתן לנו תמורתו, אוי נא לנו כי חטאנו

ההנהלה המלמדים ההורים התלמידים

מישיבה של מטה לישיבה של מעלה

נאמרו בליל שבת קודש פרקי תהילים ו"ג מידות של רחמים, בכל רחבי העולם היהודי מתקיימים תפילות רבים, בהיכלי התורה מקבלים קבלות וחזוקים, אולם לובשי המדים הירוקים עוצמים את עיניהם, מבחינתנו הגוף כבר למעלה... מדובר בשעות ספורות - - - סעודת ליל שבת (שבדיעבד התבררה כאחרונה) מתקיימת בחדרו הקדוש, בהשתתפות בני הבית ומספר מצומצם של מקורבים, העיניים לא מפסיקות לייחל, הציבור פותח בניגונים, יהא אכסוף נועם שבת... ויהיו רחמין מתגוללים על עם קדשך - - - מבקשים. מתחננים.

לפתע, בניגוד לכל התחזיות, מתרחש לו נס מופלא, העיניים הטהורות נפתחות, והראש ישיבה מבקש "תעשו קידוש"... 'כי בנו בחרת, ואותנו קידשת, מכל העמים'... דמעה קטנה מבצבצת לה במחלקה הפנימית במעיני הישועה, שבת היום, רבינו הקדוש זצוק"ל מבקש 'תמשיכו את ניגוני השבת', והניגונים הקדושים נמשכים אל תוך הלילה

'שלא יביאו בשום אופן אח יהודי, שבת קודש היום'...

הזמן חולף והגוף מתחזק - התפילות ניצחו!!

- - - טהר רבי אשר עצמו בפסלודים ועלה למרום...

מי האמין שביום שני יהדדו זעקות ד' הוא האלוקים, והנשמה הטהורה תעלה בסערה השמימה אילו ידענו...

שופי מעלה צעקו במרה אי הלשון הממהרת להורות באמרי שפר, בעונות איך עתה לוחכת את העפר...

מה כאן עמד ושימש, אף שם עומד ומשמש - במיתתם יותר מבחייהם

שמים בוכים ארץ בוכה ואתם קבלו דין שמים עליכם אבינו רועינו, יהא רעוא שתהא למליץ יושר, תעמוד ותתחנן לפני כסא הכבוד, שנזכה לדבוק בדרך הטהורה אותה הנחלת, ובמהרה נזכה לראותך בתחיית המתים

בלב קרוע ומורתח, אחד מרואי פני המלך נ"ע

אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה שאהב רבינו אשר את התורה הקדושה בוז ובוזו לו - - -

בבוקר למחרת נשמעת תבדלח"ט הרבנית תליט"א כשהיא מתנה בכאב "הוא היה אתמול צריך להיות בצום קודם הטיפול, ולאחריו התיישב ללמוד, כשהוא סיים הוא 'שכח' לאכול..."

היה זה בחודש אלול האחרון, הבחורים נוקשים על דלת העץ המגולפת, הפסיעות מדודות, רבינו קם ממקומו לפתוח.

כשהם יוצאים הם מבשרים בשמחה ובהתרגשות "יש חבורה", וכך מתקיימת לה חבורה, אחת ועוד אחת, הגוף מנותק מהנשמה, הגוף קרוע - - - אבל רבינו עולה לישיבה למסירת חבורה נוספת במרובה.

היה זה בשבועות האחרונים, תוך שהוא מחובר למשקפי החמץ בהמלצת הרופאים על מנת להקל את מצוקת הגוף הטהור, לא קצב נשימת הריאות, ולא הרגליים המיוסרות מפריעים לשעון החברות.

הגוף החומרי התנפץ אל מול הגמרא האהובה, סוגיא ועד אחת, זרעים, ריבית וקדשים...

"לולי תורתך שעשועי אז אבדתי בעיני"

שם, בחדר 15, בקומה ארבע במעיני הישועה, התגלה לו פרק נוסף במסירת תמצית דם הנפש. דקדוק ההלכה הנורא גם בשעות שהגוף המיוסר כבר לא נשמע, ייסורים נוראיים שלא ניתן לעלות על הדמיון, מערכת העצבים שנפגעה ומפרקת את שארית הכוחות האחרונים, הכאבים מפלחים את הלב, גוף טהור שדואב בעוון הדור, טובי הרופאים שמיישרים מבט ואומרים בגילוי לב כי מעולם לא ראו בן אנוש שצלח כאלו יסורים שאין הגוף סובלם, נוטל מרן גאון ישראל זיע"א את מנת יסוריו ומשליכה כביכול מעליו, וכמו מתנתק לעולם משלו, עולם זך וטהור שאין בו מלבד תורה וד' אמות של הלכה בכל מצב.

ליל שבת קודש קדשים, הרופאים קצבו פרק זמן... אראלים ומצוקים אווזים בארון הקודש, בהיכלה של ישיבת פוניבז' כבר

נוטל אדונינו מעל ראשינו

אהה, רבינו על מי נטשת הצאן

המומים וסחופים עד דכדוכה של נפש באבל הכבד על הילקח ארון האלוקים, גאון הגאונים צדיק מושל ביראת אלוקים, עמרת תפארת ישראל, שר התורה והיראה והענוה, שהעמיד תלמידים לאלפים בדרכי העיון והעמקה, ביגיעה ובעמל יום ולילה לא ישבותו, ויצא אל אחיו וירא בסבלותם להיות מיצר ודואג לכלל ולפרט כאשר ישא האומן את היונק, ובאור תורתו ויראתו מסר גופו ונפשו על נטירת כרם בית ישראל בחשכת הגלות המר, ונשא על ליבו הטהור משא עולם התורה לימד דעת והשיא תושיה להדריכם ולהנהיגם לבלתי סור כמלא נימה מהדרך המסורה לנו מדור דור, כפי שקיבלנו מרבותינו הגדולים מרן ראש הישיבה האבי עזרי זיע"א, ואחריו בקודש בשמירת פך השמן הטהור בחותמו של מרן הדרכי שמואל זיע"א

רבנו הגדול מנורה הטהורה חסיד שבכהונה מרן רבי

אשר הכהן דויטש זצוקללה"ה

מייסד ונשיא התלמוד תורה

נשאנו על לוח ליבו הטהור, פתח דלתו בכל עת ועונה והקדיש מזמנו להנחותינו ולהדריכנו בכל פרט קטון כגדול

**גדול כים שברנו מי ירפא לנו מי יורה דעה ומי
יבין שמועה ומי יישר המסילה בדרך העולה**

**בעל הנחמות ינחמנו וזכותו הגדול יעמוד לנו להמשיך להעמיד
עדרי צאן קדשים לתורה ותעודה כרצונו הטהור בדרך המסורה**

התלמידים

הנהלת הת"ת

אני מר ריה לני

נצחון אראלים את המצוקים

עם היוודע הבשורה הקשה, וברכת
'דיין האמת' בשם ומלכות, כשליכם
ממאן לקבל ולהאמין לידיעה הנוראה
הקשה מכל.

במהלך החודשים האחרונים
התקיימו בכל רחבי העולם היהודי
תפילות רבים בלתי פוסקות, על מנת
להעביר את רוע הגזירה הנוראה,
בתפילות המוניות שהתקיימו בכל רחבי

וטהור, צדיק יסוד עולם, חסיד ועניו,
רבינו הגדול מרן ראש הישיבה רבי אשר
הכהן דויטש צוקלל"ה נתבקש לישיבה
של מעלה.

בכל היכלי התורה הוסרה הפרוכת
מעל ארון הקודש וכל הקהל הקדוש
אשר היה עסוק בתפילות נרגשות
להעביר רוע הגזירה הנוראה, פרץ בבכי
מר ונורא. בני התורה קרעו את בגדיהם

אבל גדול וכבד מאוד ירד על העולם
היהודי כולו, בצהרי היום של יום שני
ט"ו בכסלו, כאשר נודעה הידיעה הקשה
והנוראה מכל, כי הורם הנזר הוסרה
העטרה, נשתברו הלוחות ונשרפה
התורה, כי נצחו אראלים את המצוקים
ונשבה ארון האלוקים. נשמתו של רבינו
הגדול, רבן ואביהן של ישראל, גאון
ישראל ותפארתו, איש אלוקים קדוש

ממלכת התורה "וכתבתם"

התייחוסנו

שבת משוש ליבנו הקרבניט ומורה הדרך שהאיר עינינו והנחילנו את תורתנו וגדלנו כרועה נאמן על עדרו ניטל אדוננו הגדול מעל ראשנו אבלים ושבורים יחד עם כל עולם התורה והישיבות על כי כבתה הגחלת הנשארת עמוד האש שלפני המחנה בהמשכת שרשרת הנהגת התורה המסורה מדור דור גאון עוזנו עטרת ראשנו רוח אפינו אשר אמרנו לאורו נצעד ונלך ליבם אביהם ורבן של עולם התורה הקרבניט אשר עמד כחומה בצורה על שימור עולם הישיבות הקדושות והנחלת התורה ועמלה בטהרתה להמשך הדורות ראש גולת אריאל רבינו הקדוש

עט"ר אדונינו מורינו ורבינו מרנא ורבנא

רבינו הגדול מרן ראש הישיבה זצוקללה"ה

תורה תורה חגרי שק והתפללי בעפרים אבל יחיד עשי לך מספד תמרורים על תופשי משושך ופורשי מכמורים מלחך וחובליך במים אדירים עורכי מערכה משרי הדורים מפענחי צפונך ומגלי מסתורים מי יקצה בגבעות ומי יסתת בהרים מי יפרק הויות ומי יתרץ שברים מי יפליא נזירות ומי יערוך נדרים מי ישדד מעמקיך וחתו אפרים ומי ילחום מלחמתך וישוב לשעים בלי מלחמה אבדו ונפלו גבורים אשריהם משגילים כרקיע זוהרים במעוזות שלום נחו ישרים

וכל בית ישראל, יבכו את השריפה אשר שרף ד', רבן של ישראל, עמוד התורה והיראה, ליבן של ישראל, אשר נשא את משא עולם התורה על כפיים, יבכו בית ישראל את השריפה אשר שרף ד'

זכות רבינו הגדול תעמוד לנו שלא ירפו ידינו בשבר הגדול ויהיה לנו למליץ יושר לפני כסא הכבוד

הכאובים ומשתתפים בצער המשפחה הרוממה שליט"א

חברי הנשיאות
תורת המוסר

רבנן ותלמידיהון
תורת ראשי הישיבות

תבל שפכו המונים שיח לפני שוכן מרומים שיחוס וירחם על שארית עמו ישראל ויותר לנו פליטה את השריד האחרון אשר נותר לנו בחשכת גלות קשה ונוראה זו, ונזכה שהרועה הנאמן ימשיך לעמוד על משמרתו ויורה לנו את הדרך נלך בה ואת והמעשה אשר נעשה. דמעות רבות נשפכו כמים, בעת שעמדו המוני בית ישראל ושפכו את לבם בפני קונם, ובקשו על נפש עולם התורה, על נפש החינוך הטהור, עליהם ועל דורותיהם.

למרות שלא ניתן היה לחשוב על מציאות איומה שכזו, ואף אחד לא רצה להעלות במחשבתו את האפשרות הקשה והנוראה מכל, החרדה ממצבו הקשה של רבינו הלכה וגברה כל העת, קבלות וחזיונים רבים נערכו בכל אתר ואתר. ותפילות הרבים הלכו וגברו כל העת.

בלב רבים התעוררה תקווה בשבועות האחרונים, שאולי יעזור הקב"ה ויתיר לנו לפליטה את רבינו הגדול. ביום שישי האחרון נחרדו כל הלבבות כאשר יצא הכרוז כי מצבו של רבינו חמור ביותר ולדברי הרופאים אלו השעות האחרונות ממש ואראלים ומצוקים אוחזים בארון הקודש, המוני בית ישראל עזבו את כל עסקיהם בעיצומם של ההכנות לשבת קודש, והתכסו בתפילות בוקעות רקיעים למען רפואתו של רבן של ישראל. ואכן לרגע היה נראה כי הסכנה חלפה, וניתן לקוות שרבינו יקום ממיטת חוליו.

אלא שביום שני בשעות הצהריים נגזרה הגזירה, ונשמתו של רבינו עלתה

ההמונית באותה שעה נודע על צוואתו הברורה והמפורשת של רבינו הגדול רבן של ישראל זיע"א שלא להספידו כלל ושלא להכניס את מיטתו הטהורה להיכל הישיבה. כל מוסדות החינוך שמסר עליהם את נפשו הפסיקו את יום הלימודים, והחלו להיערך לאשכבתיה דרבי, בני התורה הקרובים והרחוקים החלו להיערך למעורר הסעות ענק אשר יביא את ההמונים לחלוק כבוד אחרון למאור הדור ורבן של ישראל.

בכל היכלי התורה והישיבות הקדושות יצאו בהסעות מסודרות לעבר העיר בני ברק, כדי לחלוק כבוד לקברניט עולם התורה אשר נצב כמלאך על ראש דרך ונשאם על לבו תמיד. באותו הזמן ישבו בני המשפחה יחד עם ראשי העוסקים בצרכי ציבור על מנת להכין את השטח לקראת מסע הלווייתו של גאון ישראל.

ליד מיטתו של רבינו הגדול והקדוש בבית החולים שהו באותה עת רבים מבני התורה אשר לא יכלו לעצור בעד עצמם ובאו להיפרד מרבים הגדול. באותם שעות קשות עמדו רבים מיראי השם כשהם מנסים לבטא במילים את גודל האבדה, אך תחת זאת פורצים בבכי חסר מעצורים.

גדולי ראשי הישיבות אשר הבשורה הקשה הגיעה לאזניהם, הפסיקו את אמירת השיעור, ופתחו בדברי צער ובכי על סילוקו של רבן של ישראל. יחד עם זאת באותם שעות איומות וקשות נשמעה לא אחת האמירה הברורה החדה והמפורשת, כי עולם התורה, בני התורה והישיבות הקדושות ימשיכו ללכת

בסערה השמימה. ליד מיטתו שהו באותה העת בניו ותלמידיו הקרובים אשר אמרו את הידוי ואת פסוקי הייחוד, ולקול שאגות 'שמע ישראל' אשר החרידו את המחלקה בבית החולים נדם לבם של ישראל, ונשבה ארון האלוקים. הידיעה הנוראה מכל פשטה במהירות לכל קצוות תבל, כשבכל אתר ואתר אנשים ממאנים להאמין לדבר האסון הנורא אשר פקד את בית ישראל, תחושת יתמות נוראה הקיפה את הכל, מתוך חרדה נוראה ועצומה לעתידו של עולם התורה. כשהשמיים מאן שהוא את המילים 'יתומים היינו ואין אב' ניכר היה כי אין צורך להוסיף עוד והקהל כולו פרץ בבכי איום וחסר מעצורים.

מכל רחבי ארץ הקודש החלו המונים להיערך לקראת מסע ההלוויה

קשה סילוקן של צדיקים כשריפת בית אלוקינו

בלב קרוע ומורתח אבלים אנו בתוך כל המוני בית ישראל על השריפה אשר שרף השם בהסתלקותו של מורינו ורבינו עמוד התורה והיראה אשר עמד בעוז ובגבורה על משמר התורה והיהדות בכל מערכות היהדות בארץ הקודש ובפרט בגזירת הגיוס הנוראה וקרע נפל בתוך המלחמה בעצומה של גזירת השמד ולא עמד ליבו לראות כבלע את הקודש נשא על ליבו הטהור את כלל ציבור בני התורה בכלל ובני העליה בפרט

חרן רבינו הגדול ראש הישיבה

אשר הכהן דויטש רבי

זצוקל"ה

בן רבי בנימין זאב זצ"ל

**אשר זכינו לאורו הגדול בכל מפעלי הקודש של
ארגון "מעמידי עולם" מיום הווסדם**

אנשי אמונה אכדו. באים בכח מעשיהם:	זועכים אף בלחשם. חמה עצרו בשועם:	מרב עונינו אכדנום. נאספו מנו בחטאינו:	קמים בפרץ אין. ראויים לרצותך אפסו:
גבורים לעמוד בפרץ. דוחים את הגזרות:	טרים קראוך עניתם. יודעים לעתור ולרצות:	סעו חמה למנוחת. עזבו אותנו לאנחות:	שוטטנו בארבע פנות. הרופה לא מצאנו:
היו לנו לחומה. ולמחסה ביום זעם:	באב רחמת למענם. לא השיבות פניהם ריקם:	פסו גודרי גדר. צמתו משיכי חמה:	שכנו אליך בבשת פנינו. לשחרך א-ל בעת צרותינו:

כוס תנחומים נשגר בזאת קמיה משפחתו הרוממה

הרבנית תליט"א ובניו וחתניו הגאונים שליט"א

בהמשך הרבצת התורה תנוחמו עדי נזכה במהרה לנחמת ציון וירושלים ולתחיית המתים בב"א

הנהלת מעמידי עולם חברי וועדת הרבנים האברכים בני העליה

בעיצומם של מסעות למען קיומם של המוסדות הקדושים. בכל מקום ומקום התאספו מנהלי המוסדות, יחד עם ראשי עם הקודש בכל מקומות מושבותיהם ובכו את השריפה אשר שרף ה'.

עולם התורה ביתמות

בשלב זה עולם התורה והישיבות וכלל הציבור החרדי התעטף ביתמות נוראה, לאחר שניצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש, בעליית רבן של ישראל פאר הדור והדרו, גאון הגאונים, שר התורה ושליט במכמניה, אשר משחר טל ילדותו שקד ויגע בכל כוחו על דלתי תורה דלה והשקה מבארה והנחיל מורשתה לאלפים ולרבבות.

מעתיק שמועת מרנן גדולי הדור זיע"א ובראשם מרן הרב מפוניבז' ורבינו הגדול מרן בעל האבי עזרי צצוק"ל, מרא דכולא תלמודא, בקי בכל חזרי תורה במשנה וגמרא, אשר כל רז לא אניס ליה, חיבר חיבורים יקרים ושמועותיו מתבדרות בבי מדרשא, אב ורועה נאמן

שוהים רבים ממנהלי מוסדות החינוך על טהרת הקודש מיסודו של רבינו הגדול מרן בעל ה'דרכי שמואל' צצוק"ל, אשר רבינו צצוק"ל היה זה שנשאם על לבו כנשוא האומן את היונק, בארצות הגולה,

באותה דרך אותה הורה, ולא יסורו ימין ושמאל ממסורת הדורות אשר הוא מסר את נפשו עליה.

גם בארצות הגולה ניכר היה האבל הכבד על סילוקו של צדיק. בימים אלו

מקורבו ויד ימינו הגאון רבי ראובן מילצקי שליט"א

אי הלשון הממהרת להורות

על עלבוננו, ומגדלתו ומרומתו על כל המעשים. (אבות ו א)

כל העוסק בתורה לשמה....

אוי רבינו מי יתנני עוד יום בחצריך לשמוע קולות וברקים זיקוקין דנורא עת נלחמת מלחמתה של תורה עם כל אחד מעשרות החבורות והחברות בברע"ן של צורב בחשקת התורה שאינה יודעת

שבעה, ובאהבת ושמחת התורה שאין בה שום נפק"מ בין סוגיות הנלמדות לסוגיות חדשות בזרעים קדשים וטהרות, הכל באותה החדוותא כדיטגמא חדשה ובכל יום היו בעיניך כחדשים, אין לתאר את כח העיון והשקיעות, ובמעבר מחברותא לחברותא בנושאים שונים ומיד שוקע בסוגיות, ולפלא היה למרות שהיו עשרות חברותא כשהיה מתחיל באותה נקודה שבה הפסיק עם כאו"א והיה לפלא! רבים הם הפעמים שנכנסנו לחדרו ולא הרגיש כלל מרוב

קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים מאנה להנחם כי איננו, הלב הומה וגואש והדמעות עדיין רותחות וישוב הדעת ומנוחת הנפש רחוק ממני וקשה מאוד לסדר הדברים בפרט שהרבה דברים נוגעים לצנעת הפרט (והכלל).

"רבי מאיר אומר כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה, ולא עוד אלא שכל העולם כולו כדאי הוא לו נקרא רע, אהוב,

אוהב את המקום, אוהב את הבריות, משמח את המקום, משמח את הבריות, ומלבשתו ענוה ויראה, ומכשרתו להיות צדיק וחסיד וישר ונאמן, ומרחקתו מן החטא, ומקרבתו לידי זכות, ונהנין ממנו עצה ותושיה, בינה וגבורה, שנאמר "לי עצה ותושיה אני בינה לי גבורה", ונותנת לו מלכות מממשלה וחקור דין, ומגלין לו רזי תורה, ונעשה כמעין המתגבר וכנהר שאינו פוסק, והוי צנוע, וארך רוח, ומוחל

מפעל נועם השבת

להפצת נועם קדושת שבת-קודש ~ שע"י קהילת בני התורה אשדוד

גלה כבוד מישראל אהה, אוי מה היה לנו, איך שודדנו

יחד עם כל בית ישראל מבכים אנו במרה את הסתלקותו של הגדול בענקים, האיש על העדה, שר צבא ד', עמוד האש לפני המחנה אשר בער באש שלהבת קודש בעמל התורה ודקדוק מצוות מתוך עומק בירור ההלכה עד דק ובכל דבר שבקדושה ללא חת ומורא, נשא את משא הדור בעוז ובתעצומות, עמד כחומה בצורה כנגד הגזירות המתחדשות ובפרט גזירת הגיוס הנוראה, עמל ודאג למען מוסדות החינוך בדרך המסורה. הרביץ תורה לעדרים לאלפים ולרבבות

רבינו הגדול אשר בער למען שבת קודש קדשים

אבינו רועינו

מורה דרך מפעלינו אשר בימיו האחרונים שש ושמה למשמע התפתחות מפעל נועם השבת ובביצור חומות השבת בעירנו

מרנא ורבנא קודש הקודשים הכהן הגדול מאחיו

מרן ראש הישיבה הגאון האדיר

זללה"ה **אשר הכהן דויטש**

אהה, מי יקום לי עם מרעים מי יתיצב לי עם פועלי און

זכינו בתוך כל עם ישראל שמיום הקמת מפעלינו היה עומד על גביו בתוך שאר מפעלי התורה והחסד בקדושה וטהרה, והקדיש לילות כימים גדושים ועמוסים בימי שגרה ואל מול גלים סוערים לפעול ולהפעיל אף בזמנים לא זמנים לשמור ולעשות למען **שבת קודש** להציל שמירת השבת וללבן הדינים להיותם בלתי נשכחים לחדש העטרה וללבות הגחלים.

שבורים, אבלים ורצוצים

מגידי השיעורים, לומדי השיעורים, פעילי השבת, ההנהלה

חסידא ופרישא, הכהן הגדול מאחיו, ממנו עצה ותושיה, פתח ליבו לכל צר ומצוק, ובנועם אמרותיו הרעיף טללים של נחמה לשבורי לב, קברניט האומה, פאר הדור והדור, ראש ישיבת פוניבז', שבהיכלה הרביץ תורה ויראה קרוב לארבעים שנה, במסירות עילאית גידל והעמיד תלמידים לאלפים בכל חלקי תורה, העתיק השמועה והעביר המסורה, סלל נתיבה והנחיל מורשה והאיר תבל ומלואה, השיב נשמתו ליוצרה ונתבקש לישיבה של מעלה, אתמול בשעות הצהריים לאחר שנוזכך בייסורים של אהבה, וכמעמד רבבות אלפי ישראל הובא למנוחת עולמים בבית החיים פוניבז' בבני ברק, ותרב בבת יהודה חאניה ואניה.

שחר נעורי

רבינו זצוק"ל נולד בו' חשוון תש"ו בשכונת זכרון מאיר בבני ברק, לאביו הגאון רבי בנימין זאב הכהן דויטש זצ"ל מנהלה המיתולוגי של ישיבת פוניבז'.

בטרם עליית אביו הגאון זצ"ל לארץ ישראל היה תלמידם של ראשי הישיבות בהונגריה, וקבע את מקום תפילתו בהיכל ביהמ"ד קהל חוג חתם סופר בבני ברק. היה מנאמני ביתם של מרנן גדולי

ואיש אמונו הקרוב ביותר של מרן הרב מפוניבז' זללה"ה, ולאמו מרת לאה ע"ה בת רבי יעקב אדלר זצ"ל, שיחד זכו לגדל בית של גדולי תורה ויראה, והיו לסמל ומופת כמסורת המשפחות המפוארות יוצאי הונגריה.

< אי הלשון הממהרת להורות

בהרבה דברים בטלים ונבערים, והיה שש ושמוח לתקן את עצמו באיזה נקודה דקה מן הדקה שיצאה מאותה השפלה, ולא רק שלא השיב למחרפיו גם לא דיבר עליהם לגנות ואדרבה עוד דנם לכף זכות, ופעם אחת לאחר שת"ח פגע בו מאודואחד ממקורבי רבינו זצוק"ל התבטא כלפי הת"ח המבזה שכולו נגיעות גער בו רבינו בהרמת קול די! ביזוי ת"ח!, וכמה פעמים שחלק כספי צדקה שהביאו לידו לחלק לת"ח עניים והיה שולח לשונאיו כאוהביו. וכן כמה פעמים שמחרפיו הוצרכו ממנו השתדלות בעניני רפואה ולא חשך מזמנו לעזור ולסייע, ומעשה באחד ממחרפיו שעש שמחה וכמובן שלא שלח הזמנה לרבינו, ואחד מידידיו בתוך השמחה שאלו אם ישמח אותו שרבינו יגיע לשמחתו וענה אכן מאוד וצלצל הידי לרבינו ואכן הגיע ושמוח ורקד עמו. בינה נא זאת!!

ומכשרתו להיות צדיק וחסיד וישר ונאמן

נקיות, אוי איזה נקיות, רבינו זצוק"ל סלד בכל נפשו מנגיעות, ומעידיני שרבים הפעמים שהיה צריך לעסוק בענינים שנוגעים לעצמו ולא היה אפי' שמץ של נגיעה בלבו הזק והגני וכושהיה מתפרש באיזה דבר שיש בזה אפי' חשש נגיעה היה פורש מזה ואומר שאינו יכול להתעסק בזה, ואכן כרבו מרן האבי עזרי זצוק"ל כמו שציין חתנו בהספד בהליותו שלאחרים דאג ואלו למשפ' מאן לדאוג מחשש נגיעות ואפי' שהיה הרבה מוסדות ומפעלים תחת נשיאותו מעולם לא שיבץ אחד ממשפ' או ממקורביו!!!

שקיעותו, וכשהוציא עיניו הרגשנו שמוציאים אותו מהחיים כדברי הברכת שמואל שהתורה היא לא חמצן של החיים אלא הם החיים עצמם, ושמעתי מכבר ממשפ' בהיותו גר ברח' רבי אמי והיה לומד עם החברותא בכזו ריתחא עד כדי שהיו העוברים ושבים נעצרים בחשש שיש שם קטטה "אמיתית" ותחת אחד השיחים ספר לי שבאחד ממערכות הבחירות שצויה מרן בעל ה"אבי עזרי" זצוק"ל לעזור ואכן ביום הבחירות הלך להיות משקיף בקלפי, ושמע מזה ת"ח גדול שהיה בקשר עמו, ותמה איך יתכן שכמותו יתבטל אפי' בשביל דבר חשוב! ושלה אליו אחד להוכיחו והלך לארון הספרים והוציא ספר קהילות יעקב (כמדומה עמ"ס נדרים) שהיה מלא בהערות מתחילתו ועד סופו ואמר לו אמור לאותו תלמיד חכם שזה עשיתי במשך היום (ד.א. הוא סיפר שמרוב התלהבות הוא השאיר אצלו את הספר).

ומלבשתו ענוה ומוחל על עלבונו

ידע היטב רום ערכו כמש"כ האור שמח ומשה היה עניו שידע גדלותו ומ"מ היה עניו כלפי כ"א, לא תתני ענוה דאיכא ר' אשר לא החזיק טיבותא לנפשיה, ולא חלי ולא מרגיש בשום פחיתות בכבודו ומעמדו, ולא חייס אנפשיה להקשיב ברוב קשב להגיג כל צורכ ובר בי רב דחד יומא, המביעים דעתם הרחבה בענינים שברומו של עולם, ולאחמ"כ לזרות התנן ולומר דבר בשם אומרו באיזו נקודה שראה בה אמת. ופעמים ראינו שהיטיחו בו דברים בחוצפה ועזות פנים והאזין בענותנותו בשתיקה, אהב את התוחה אפי' שהיתה כרוכה

קשה סילוקם של צדיקים בעריכת בית אלוהינו

חשך משחור תארנו בשבר אשר פקדנו בהסתלקותו לשמי רום
של עמוד האש שלפני המחנה, מורה דרכנו ומאיר נתיבותינו
אשר במסירות לב ונפש, עמד על גבינו לנהל ולנווט לכלכל
צעדינו בעצה ובתבונה להעמיד ולבסס ולסלול דרך לכל
מוסדות התורה והחינוך של ציבור בני התורה בעידנו

רבינו מרן ראש הישיבה

הגאון הגדול רבי

אשר הכהן דימש דצוק"ל

אשר מעת עלותו לשמי רום של רבינו מרנא הדרני שמואל זי"ע"א

נטל על עצמו במסירות נפש מופלאה

לישא בעול המוסדות שעל טהרת הקודש לבססם ולנווטם

ולהעמידם על מכונם בדרך התורה המסורה בעוז ובגבורה בחן ובנועם.

ירא ה' בענינו ותן כח ועצמה לשארית הפליטה להחזיק בדרך עץ החיים
ולהמשיך בדרכיו הישרות עד ביגוא"צ בב"א

ההנהלה - הורי התלמידים

היה בעירם מקום חינוך תורני והביאו את ילדיהם להתחנך בצילו של עולם התורה.
בבית גדול זה הסופג ניחוח הוד קודמים זרח אורו של רבינו אשר הכהן זצוק"ל אשר מינקותו ספג לקרבו יראת שמים טהורה מסורת החינוך ודקדוק ההלכה.

תחילת דרכו

את הגירסא דינקותא החל רבינו הגדול זללה"ה לקבל אצל רבותיו בת"ת מרכז בבני ברק, כבר באותן שנות ילדות בלט בקרב בני גילו בהתמדתו העצומה בהבנתו הבהירה וביראת שמים טהורה שהייתה נסוכה על פניו לצד היותו מאיר פניו לכל חבריו כשרבותיו וכל מכריו מועידים אותו לגדולות ונצורות.
עם סיום חוק לימודיו עבר ללמוד בישיבה לצעירים שע"י ישיבת פוניבז' ולאחר מכן עלה ונתעלה לכבשנה של תורה בהיכל הישיבה הק', כשכבר בתקופה הראשונה זכה להיות בין

מרן הרב מפוניבז' זצוק"ל בחר בו להיות עוזרו ויד ימינו בניהול מוסדות ישיבת פוניבז' ובפרט מוסדות בתי אבות בהם התחנכו אלפי ילדי ישראל החל מפליטי השואה וילדי טהרן ועד נערים ממשפחות חרדיות ברחבי הארץ שלא

הדור ובמיוחד זכה לקרבה מיוחדת אצל מרנא החזון אי"ש זיע"א, היה מבאי ביתו ומהמתפללים הקבועים במניין ואף היה הבעל קורא הקבוע של מרנא החזון אי"ש זיע"א כמו כן זכה לקבל ממנו הוראות והדרכות רבות בכל תהלוכות חייו.

< אי הלשון הממהרת להורות

ומלבשתו... ויראה ומרחקתו מן החטא

כל שיראתו קודמת לחכמתו מתקיימת. נקודת המוצא לעמלו בתורה וביטולה לצורך, היה בדקדוק הלכה, ולכל עשיה ציבורית הנקודה שמשם יצאו כל הנחלים ולשם שבו מלכת, הייתה היראה והפחד האמיתי שלא לסור ממנו יתברך בקום ועשה ובשב ואל תעשה, מקובל לחשוב שרבינו זצוק"ל לא חת מפני איש והאמת היא שעיקר העיקרים היתה שיראתו מבוראו עלתה על כל היראות מבג"א ופחדו מאלוקיו הרחיקה ממנו כל פחד אחר. ומבהיל דקדוקו במצוות ופחדו מעבירות לדוגמא אין לשער פחדו מטומאת כהנים ידוע ידעו הנוסעים עמו לברר היטב היטב בדרכים אם יש איזה חשש נדנדוד של טומאת כהנים והצריך אתם אפי' על חשש רחוק לסבב את הדרך כדי לא להכנס לחששות, וכן בהיותו מטופל בבתי חולים כמה הקפיד דווקא על בתי חולים שפחות בהם חשש מתים ונפלים ובשעות שאין חששות על אף שהיה כרוך ביסורים!! וכן כמה הקפיד ביסוריו שדווקא אחים יטפלו בו והיה לפעמים מתייסר עד שהיה מתפנה וידוע זהירותו המופלגת בראיית העינים, ובקדושה ובצניעות שאין כאן מקום לפרט.

וחסיד וישר ונאמן

חותמו של הקב"ה אמת כרבו כן הו דבק כל כולו במידת האמת ואפי' שזה עלה לו בכבודו ובממונו ובמעמדו, כמו כשנחלקו אודות הבעלות בישה"ק פוניבז' למרות של היה

שייך לשום צד, נקט צד כשהצד השני נקט כנגד התורה, למרות שהרבה יותר נח היה לנקוט בצד השני, וכן בתשע"ב שהגיעה שעת ההכרעה והוא בדעתו העמוקה הבין היטב לאן הולכים ובמה זה כרוך נקט צד כי זה האמת. כששאלו אותו פעם מדוע אינו נוהג לשנות לפעמים כפי ההלכה מפני דרכי שלום ענה שאין ביכולתו לשקר כלל והביא לזה סימוכין מהחזון אי"ש שאדם לא צריך לשנות את אישיותו בכה"ג, ולכן תמיד כשהגיע לידי שאלה היה מרבה בצדדים ובצדדי צדדים לברר וללבן ולהגיע בעמקותו ובשנינותו לחקר האמת ולהכריע בכל תוקף, ואוי לו למי שיהיה שתופסו על דבר שקר! ואמנם לאנשים מסוימים שבטבעם מגזימים לא היה מרחקם אבל תמיד ראו שהיה מתיחס לדבריהם בחשדנות, ובזה גם מובן מה שצוה שלא להספידו שכן שמעתי ממנו כמה פעמים שנמצא בלויות והספדים ואנשים מגזימים הרבה יותר מן המוותר, ופעמים לאחר שהכריע דברים בתוקף ונודע לו אח"כ אפי' על פרט קטן שע"י משתנים הדברים הכריע להיפך עם אותו תוקף.

ונהנין ממנו עצה ותושיה ונותנת לו מלכות וממשלה וחקור הדין

צאי לך בעקבי הצאן, כל צד בהכרעת רבינו בענייני הציבור היה מה הרב שך נהג ומה היה מכריע מרן הדרכי שמואל זצוק"ל בכזה מצב, ולכן היה שומע בדקדוק רב בכל מעשה רב ללמוד ע"מ ללמד לשמור ולעשות כדרך רבותינו

כבה אור עולם

יחד עם כל בית ישראל בארץ הקודש ובתפוצות, העיר אלעד, רבניה, פרנסיה ותושביה המומים אבלים ומזועזעים מהמרה שבבשורות, על הילקחו בסערה של מאורן של ישראל, מרא דכולא תלמודא כל רז לא אניס ליה, שר התורה והיראה

זרן ראש הישיבה

הגאון האדיר רבי

אשר הכהן דויטש וצוקלה"ה

הוא הלך למנוחות ואותנו הותיר לאנחות, דור יתום ועזוב בלי מתווה דרך ושביל. פסו גודרי גדר צמתו משיבי חמה

הלוא תדעו כי שר וגדול נפל היום הזה בישראל

אוי מה היה לנו, שבר גדול הושברנו. ירחם אב על בניו העזובים וישלח לנו מהרה גואל צדק, אז יקיצו וירננו שוכני עפר

המתאבלים מרה

הרב יהודה בוטבול - ראש העיר
סגנים, משנה וחברי מועצת העיר

הרב בנימין מינצור
תנועת בני תורה

הבולטים שבבני הישיבה הן בהתמדתו העצומה בעיונו המעמיק ובסברותיו הבהירות והמחכימות.

תוך תקופה קצרה זכה להימנות על בחירי תלמידי מרנן ראשי הישיבה הגאונים מרן הרב זצ"ל מרן רבינו הגדול בעל האבי עזרי צוק"ל מרן רבי שמואל רוזבסקי צוק"ל ומרן רבי דוד פוברסקי צוק"ל.

למרות גילו הצעיר לא היה זה חזון נפרץ לראות את וותיקי הבחורים בישיבה שבאו למקומו בהיכל בית המדרש והציעו לפניו את קושיותיהם בסוגיות שונות וכן לבקש ממנו הסכמה על חידושים וביאורים שהעלו בעת לימודם.

אחד מוותיקי בני הישיבה העיד שבהיותו כבר שיבסר עסקו בהיכל הישיבה באחת הסוגיות החמורות בש"ס ובעודו משקיע את מחשבתו ועיונו להבין עד דק את כל סברות דברי רבותינו הראשונים בסוגיא עד שמרוב מאמץ התעלף על מקומו בהיכל הישיבה לאחר שהעירו אותו מעלפונו המשיך ועיין בכל כוחו בסוגיא וקיים בעצמו אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה. מסירות נפשו להבנת דברי רבותיו הביאה אותו להתחבב על כל ראשי הישיבה צוק"ל שראו בו כלי המחזיק ברכה וכבוד סיד שאינו מאבד טיפה לחיבה וקרבה יתירה זכה ממורו ורבו המובהק מי שעכב אחר גידולו משחר

בטרם קיבל את הוראתו המפורשת של מרן בעל האבי עזרי צוק"ל היאך לפעול ומה לעשות זאת הן בדברים הנוגעים אליו באופן אישי והן בעניינים הנוגעים בדרכו בהרבצת התורה ובכל פעליו ודרכיו.

בצלו של רבינו הגדול מרנא האבי עזרי זיע"א

קשר בל ינתק היה בין רבינו מרן זיע"א לרבינו הגדול מרנא האבי עזרי זיע"א, כל ימיו חרד על דבריו והוראותיו, ועל פיו נהג כל דבר בחייו. כל החלטה שקיבל בחייו ניגש ללשכת הגזית והתקבל בחיבת הקודש. בכל נושא

טל ילדותו מרן רבינו הגדול בעל האבי עזרי צוק"ל שלגד עיניו קרם חזונו מאז היותו של רבינו נער קטן לראותו גדל להיות אילנא רברבא בכרמה של תורה ומאז אותן שנות בחרות של רבינו צוק"ל הועידו מרן צוק"ל להיות מנחיל מורשתה ודרך עיונה לצעירי צאן בית ישראל.

אף רבינו צוק"ל ראה במרן בעל האבי עזרי צוק"ל את מורו ורבו המובהק וכפי שהעיד הוא עצמו פעמים רבות שלאורך כל שנות חייו חיותו של רבינו הגדול צוק"ל לא היה דבר קטן או גדול בכל תהלכות חייו שעשה או פעל

< אי הלשון הממהרת להורות

פעמים כיתת רגליו לעזור למוסדות, ולמרות היוו סולד מכבוד ומזה שהיו מזמרים לכבודו לא חשך להגיע לכל אסיפה ולכל מסיבה של סידור וחומש וכדו', וכמה בכו מנהלי המוסדות אמש מי ישמע אותנו יתן לנו עצות.... שעות רבות הקדיש רבינו לשאלות הפרט והיו באים לפניו שאלות מכל הכלל כולו אנשים רבים מכל העדות והחוגים ובכ"ז היה נכנס לפרטים והרבה פעמים היה אף נושא בעול היחידים פונה לגורמים שיעזרום ואף במקרים שהיה כרוך בבזיונות ובטרדות מרובות, ופעמים שהיה נכנס לדברים למשך שנים.

השעה היא עדיין שעת חימום, קשה לעכל, קשה לכתוב, הלב נצבט, והרבה יותר ממה שנכתב ראי לכתב ובכל שעה שעוברת היגון גובר והגעגועים מתחזקים, אך נאלץ.

ונזכה במהרה לתחיית המתים וביאת גואל בב"א.

זי"ע ושום עשיה לא היתה נעשית בשטחיות ומן השפה ולחוץ אלא מתוך הבנה עמוקה מדעתו ובהשבה ללבו, וכך בכל פועליו במלחמה הגדולה בגזירת הגיוס היה לא תהי', ובגזירת החינוך וכדו', ובכל זאת ופינה היה נחרץ וכך אמר שאין אנו יכולים לשנות אפי' כמלוא הנימה מדרכו הברורה של הדרכי שמואל צוק"ל וכך ענה לאי אלו שהביעו דעתם כנגד ההפגנות וכנגד האי התיצבות, וכי הם לא רואים שזו הדרך היחידה להתמודד מול הגזירה הזו, והאם הם חושבים שהם יותר חכמים מהדרכי שמואל....

ונהנין ממנו עצה ותושיה בינה וגבורה

אוי כמה הפקיר רבינו עצמו למען המוסדות וכמה עמל וטירחות לאין קץ נשא את המוסדות על כתפיו בהיותו נושא בעול ממש כאילו כל מוסד פרטי שלו, היה מקדיש שעות רבות לדון ולעזור לכאו"א והיה יורד לפרטי פרטים, וביזה עצמו בפנותו לנדיבים והרבה

ברוך דיין האמת

**יחד עם בית ישראל מבנים אנו מרה
את הסתלקותו לשמי רום
של גאון ישראל אשר הרביץ תורה
ויראה לאלפים, בקי בכל מנמי התורה**

**מִרְן רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה
הַגָּאון הָאֲדִיר
רִבִּי אֶשֶׁר
דוֹיטש זְצוּק"ל**

**שולחים אנו את תנחומינו למשפחתו הרוממה,
לתלמידיו הרבים ולכל בית ישראל
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון
וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד**

**מנבי
מחוז ירושלים והשפלה**

מכיוון שהרבנית שך ע"ה הייתה חולנית מאוד, היה לו כפתור אזעקה בבית שפונה לביתם, בכדי שבכל פעם שנוזקק לעזרה דחופה הוא הזעיק את בני משפחת דויטש.

מאד הקפיד כל חייו שלא תהיה הסוכה חמתה מרובה מצילתה, וכבר לפני כשבעים שנה עוד בילדותו עשה שימוש אצל רבינו הגדול מרן הרב שך זיע"א, אשר היה קורא מידי שנה לרבינו הגדול זצוקלה"ה בילדותו ובנערותו לפסוק לו האם הסכך כשר או לא... והאם הסוכה לא בגדר 'חמתה מרובה מצילתה'

כאשר חפץ מרן האבי עזרי להכניסו כר"מ בישיבת פוניבז', ביקש לקבל קלטות של שיעוריו מישיבת "כנסת בית אהרן" שם היה ר"מ באותה התקופה, לאחר מכן כאשר השיב מרן את הקלטות, אמר לשליח שהביא לו אותם כי: "כבר לאחר הקלטת הראשונה החלטתי שאין מתאים ממנו לכהן כר"מ בישיבה, את שלושת הקלטות האחרות שמעתי כי

"מגיל 7 כבר זוכרני כיצד חיבב וקירב הרב שך ילדים, תמיד שאל לשלומי וירד לסוף דעתנו הילדים, עד היום בו נכנסתי לישיבה בשיעור א', אז ראיתי כיצד היחס של הרב שך השתנה באחת, מאחר ונהייתי תלמיד בישיבתו".

אישי היה מתייעץ עמו ועם מרן המשגיח זצוק"ל. עוד בילדותו כאמור היה קשר עז עמו, רבינו הגדול מרן האבי עזרי זיע"א היה קורא לו ומשוחח עמו על הנלמד בחיידר ובישיבה. לימים העיד:

בדרך לבית לנכדו עם רבינו הגדול האבי עזרי זיע"א

מקורבו ויד ימינו הגאון רבי אליעזר אורבך שליט"א מראשי ישיבת דרך חיים בב"ב

"עומד ומשמש"

בשבילנו.
"ואין אב"

משנטלה העטרה ולוקח אדונינו מעל ראשינו בפטירת מרנא ה"דרכי שמואל" שם הציבור עיניו ברבנו רה"י, ורבנו לובש עוז ותעצומות מחזיק באמת הבניין אבע"א כמדרשו - לבנות דורות של תלמידי חכמים בטהרתם - "בוניך לימודי ה'" ואבע"א כפשוטו - כשהוא משוטט ברחובות קריה למצוא

מגרש פנוי להעמיד עליו את בית הספר לבנות... כי מרגע שקבל עליו את עול האחריות על הציבור אין לפניו דבר קטן וגדול, אין דבר שהוא מדי גדול בשבילו ואין דבר מדי קטן ופחות בשבילו.

מי מאתנו לא ראה "מראה כהן" בבואו להשתתף בשמחות נישואין ובכל כוחות גוף שאינם, הוא מפזז

הרגע הקשה ביותר בו הייתי נוכח כעומד ומשמש לפני רבנו רה"י זצוק"ל היה כשנכנסתי לפניו באחד הימים לבקשתו יחד עם העוסקים במלאכת הקודש, רה"י היה באמצע הלימוד - משוש חייו, וכשנכנסו נפנה אלינו אבל קודם לכן פנה אל הגמרא האהובה נשק לה בחום ואומר לה "בחיים לא חשבתי שאני יעזוב אותך פעם..." קולו נשבר... ולבנו נמס מרוב הצער, אבל אז

הבנתי מושגים חדשים ב"מסירות נפש לתורה" - מסירות נפש לקיום התורה לתת ולהקריב את האהוב מכל - עמל ועסק התורה עד כלות, כדי להעמיד את דבר ה' בעוז, כדי לבסס ולחזק את ציבור בני התורה כדי לתמוך ולהעצים כל קהילה וכל מוסד וכדי לתת עצה ותושייה לכל יחיד ויחיד. כמה גדולה היא חובת הכרת הטוב שלנו כלפי רה"י זצוק"ל על מה שמסר מעצמו - מגופו, נפשו, ונשמתו,

הישיבה הגדולה החדשה מודיעין עילית

מיסודו ובהכוונתו של רבינו הגדול
מרן ראש הישיבה הגאון רבי אשר הכהן דויטש זצוקללה"ה
רחוב שערי תשובה 16 מודיעין עילית

חשך עולם בעדנו כי נוטל אדוננו מעל ראשינו

אבלים דווים ובוכים נמס כל לב ורפו כל ידים כי עלה ענן ה' ובטלה לשכת הגזית בהסתלקותו לגנזי מרומים של האי כהנא קדישא חסידא ופרישא רכב ישראל ופרשיו הכהן הגדול מאחיו ונעלה הענן מעל המחנה רוח אפינו אשר אמרנו בצילו נחיה פאר הדור והדרו שר התורה והיראה משיירי כנסת הגדולה יחיד הדור בעוצם דבקותו ועיונו ועמלה של תורה עד כלות הכוחות כל ימיו מקשה אחת של תורה מעתיק השמועה ומוסר התורה הרביץ תורה לאלפים ורבבות עמוד הימיני פטיש החזק צדיק ומושל ביראת אלוקים ירא חטא מנעריו לבושו ענוה עצומה ויראה טהורה כונן את עולם התורה בטהרתה בהדרה ותפארתה והנחיל לעם קדוש את רוממות וישרות הדעת בסערות הזמן התנשא כארי ללחום מלחמת ה' בעוז ובגבורה ללא מורא וללא שום סטיה גודר גדר ועומד בפרץ שומר הגחלת בבעיות הזמן ובסערות התקופה בגזירות הנוראיות עמוד האש לפני המחנה אשר נשא את משא העם על כתפיו במסירות עצומה לכלל ולפרט וביתר לישיבתינו הק' רומם קרנם וקומתם של ציבור בני התורה בדרכו הבהירה של רבינו הגדול בעל הדרכי שמואל זיע"א בכל כוחו בדרך התורה המסורה לנו מדור דור גאון הגאונים רבן וליבן של ישראל

**אדוננו רועינו מורינו ורבינו הגדול
עטרת תפארת ישראל ראש גולת אריאל**

מרן ראש הישיבה רבינו אשר הכהן דויטש זצוקללה"ה

עלה בסערה השמימה ונתבקש לישיבה של מעלה אהה! רבינו על מה נטשתנו

אבי אבי רבב ישראל ופרשיו ובקול זעקה ומרה נצווח ונקונן יחד עם כל ישראל תורה תורה חגרי שק והתפלשי בעפר אוי מי יורה דעה מי יבין שמועה ומי יפרש אמורים מי יעמוד בפרץ מי יקום לי עם מורעים מנורה הטהורה אורה נעדרה נפלה עטרת ראשינו אוי נא לנו כי חטאנו

אבל יחיד עשי לך ישיבתינו הק' אשר נשאנו כאשר ישא האומן את היונק אבי ומקים ישיבתינו הק' מייסד ומנווט בכל עת ותקופה וחוקים על לוח ליבו הטהור תמיד בדאגה ובמסירות לב ונפש להצלחתה פריחתה ושיגשוגה ועינו פקוחה עלינו בכל עת וכמלאך העומד על קודקדינו ואומר לנו גדל מורה דרכינו ומיישר נתיבתינו הלך למנוחות ואותנו השאיר לאנחות גדול כים שברינו מי ירפא לנו

אוי לו לעולם שאבד מנהיגו אוי לה לספינה שאבד קברניטה

אבלים דווים יחד עם כל בית ישראל
רבנו ותלמידיהון

בערב יום הכיפורים האחרון לחייו

לא הייתי יכול להפסיק לשמוע... " כך העיד הרה"ג רבי ידידיה פרקש שליט"א בשם הגר"א זורייבין זצ"ל.

בכל חייו היה בוחן כיצד מרן האבי עזרי היה נוהג ופוסק באותו נושא, כאשר היו פרשיות דרכים בהם סערו וגעשו הרוחות בנושאים ציבוריים התבטא לא אחת ביחיד ובציבור כי תלמידי האבי עזרי אנו ואין לנו אלא דבריו בלבד!

כאשר בבחירות של שנת תשל"ז הורה רבינו הגדול האבי עזרי זיע"א לצאת ולפעול בבחירות, קיבל רבינו מרן זיע"א את ההוראה ככתבה וכלשונו, על אף שהיה מנותק ופרוש מהעולם הזה ולא היה לו כלל עסק בנושאים אלו. מרן זיע"א הלך ושאל מה הוא יכול לעזור ושלחו אותו להיות 'משקיף' בקלפיות. למחרת הבחירות פנה אליו אחד

< "עומד ומשמש"

אלא שכל זה במה שנוגע לכבודו שלו אבל כלפי אחרים הייתה רגישות עצומה וקודם כל הכרעה יש מחשבה והתבוננות מיוחדת האם יש מאן דהוא שעלול להיפגע מזה, וכך הוא שש ומתפאר בגוונים שלו איך כלפי עצמו אין לו הבנה בכבוד וכלפי זולתו הוא זקן מלא רחמים לכבוד ולרוממו ולהיזהר מכל דבר שעלול לפגוע. "נפש נקי וצדיק"

ומכרכר בכל עוז, לא פעם העזתי פני להעיר את תשומת הלב שהחתן אינו תלמידו וכל השתתפותו בשמחה הוא כי האבא או הסבא של הכלה קשור לציבור אז למה כ"כ להתאמץ, ולפעמים אף רמזתי שזה לא כ"כ מכובד... ורה"י עם כל רוחב בינתו לא מבין את הילוך מחשבתי - "אבל יש בזה שמחת חתן"... "וענוה גדולה מכולם"

הענווה הפשוטה הזו כנראה נתנה לו את התחושה שהוא רק עומד ומשמש את הציבור הקדוש שרוצה להמשיך את דרכו של רבנו שמואל זצוק"ל דרך רבותינו זיע"א, ולכן בכל נושא היה הנידון "מה הייתה דעתו של ר' שמואל"? ובאם לא שמע הוא בעצמו היה דורש וחוקר אצל נאמנים לעמוד על דעתו, ואם עלה נושא חדש עדיין היה דן עמו ובינו לבין עצמו מה ר' שמואל היה אומר בכה"ג, כי רק כך ראה את תפקידו לעזור לציבור הקדוש להמשיך בדרך המסורה.

וכשרבנו יושב לעסוק בעניין ציבורי הוא נכנס לעניין לעומקו ולרחבו

וכיון שברצון השי"ת עסקינן הרי שיש כאן "סוגיה" ככל סוגיות הש"ס, יש סוגיות יותר קלות ויש סוגיות יותר קשות הצד השווה שכולן מרועה אחד נתנו, וצריך ללבן ולנתח את כל הצדדים לפני שמכריעים אין מושג של הכרעה כלאחר יד, ואחרי שהנידון ברור לפני שמכריעים יש כמה שלבים לעיכוב, הראש לכל ראשון "אני לא קיים" מה שאני מבין, מה שאני רוצה, מה שלי ישתלם ויסתדר ויהיה לתועלת, לא קיים!!!

מה שיחסוך לי טירדה ועול, זמן, כסף, וכל עניין שיהיה זה לא צד.

מה שיגרום לי צער, בזיונות, עגמת נפש וייסורים זה לא הנושא.

נקיון מוחלט מכל צידי צדדים של נגיעות,

עד כדי כך הגיעו הדברים שלאחר העלות הענן כשמיטותו של רבנו רה"י הועמדה במשכן ביתו וגדולי התלמידים והמקורבים ביקשו מחילה כנהוג - "חטאתי" וכו' אני הקטן בליבי הייתי מתמהמה עליהם מה לכם לבקש מחילה על פגיעה במי שאין לו "אני" וכי היה בכלל במי לפגוע...

קצרה היריעה מלהרחיב בכל מה שראינו במשך השנים הקצרות שזכינו להנהגתו חבלים נפלו לי בנעימים וזכיתי מעט לעשות דברו ושליחותו למען הציבור, ומתוך אבל יחיד אשא עיני למרום בתפילה ותקווה - מה כאן עומד ומשמש אף שם עומד ומשמש שיהיה מליץ יושר על כל הציבור ככלל ועל כל יחד בפרט, שנזכה להמשיך וללכת באורח החיים בעוז ובגבורה עדי תגלה כבוד ה' לעין כל.

על מי נמשת הצאן

אבלים וסחופים שבורים ורצוצים אנו עד דכדוכה של נפש בהלקח אדונינו מעל ראשינו ונשבה ארון הקודש כהנא רברבא דישראל אשר יגע בתורה כל ימיו בעיון מבהיל ובשקיעות נוראה והיא הייתה משוש חייו, חסידא ופרישא יחיד בתורה יחיד ביראה יחיד בענווה, עמד בעוז ותעצומות קודש כמלאך הניצב בראש דרך לשאת את משא דור תהפוכות לשמור בעוז את דרך הקודש אשר הנחילנו רבינו הגדול הדרכי שמואל זי"ע ללא שום שינוי, ומסר נפשו לשמור משמרת התורה ומשמרת החינוך הטהור, גודר גדר ועומד בפרץ רועה ישראל ותפארתו מנחיל המסורה גאון הגאונים

אדונינו מורינו ורבינו ראש גולת אריאל
רבינו הגדול מרן ראש הישיבה

רבי אשר דויטש הכהן **זצוקללה"ה**

אבל יחיד עשי לך "בעקבי הצאן" על רבינו הגדול זי"ע אשר נשא את משא ביה"ס כנשוא האומן את היונק ובעצה ותושיה להורות לנו את הדרך אשר נלך בה ואת המעשה אשר נעשה ועתה נותרנו כצאן אשר אין להם רועה

אוי לה לספינה שאבד קברניטה

כוס תנחומים נשגר לפני הרבנית תליט"א שעמדה לימינו בכל מפעלות קדשו ולפני בניו וחתניו הגאונים שליט"א

זכותו תעמוד לנו להמשיך בדרכו הקדושה אשר עמל להנחילנו, להעמיד דורות עררי צאן קדשים בדרך המסורה כשאיתנו הטהורה, ובמהרה נזכה לאור עולם ובהדי דרבי לקבל פני שילה בב"א

המתאבלים מרה
ההנהלה ההורים צוות ההוראה התלמידות

האבי עזרי' זיע"א ביכה ללא הרף את הסתלקותו, כשהוא מביע את החשש מפני שועלים קטנים מחבלים בכרמים שלא יפרצו גדר וחומה לאחר ש"אזל גברא דמסתפינא".

לאחר הסתלקות רבינו הגדול זיע"א היה אחד מראשי צוות המוציאים של ספריו הנודעים "שיעורי רבינו אבי עזרי'" ועסק בזה זמנים ממושכים מאד, כאשר כל דבר עובר תחת שבט ביקורתו בעומק העמקים.

תחת אחד השיחים העיד כי לא נהג מעולם לערוך 'ביקורי חג' בבתי רבנים, מלבד אצל מורו ורבו מרן הרב שך זיע"א. פעם באחד הפעמים בהם הגיע למעונו של רבינו הרב שך, מלווה באביו זצ"ל כאשר נכנסו יצא אדם אחד ומרן זי"ע אמר להם: מה לעשות? אנשים מגיעים אליי מצביעים לי על האות 'אל"ף', ושואלים האם אכן זה "א"? אני עונה להם שכן מה יש לי לעשות...

ראש הישיבה צוק"ל אמר פעם כי בעבר הרחוק היה מרן הרב שך צוק"ל

בהערות ואמר לו: כל זה נכתב בחדר הקלפי... הנוכחים במקום הגיבו כי את אותו הקלפי היה אפשר לזייף באופן מלא...
אחר הסתלקותו של רבנו הגדול מרן

מגדולי הת"ח בבני ברק, ושאל אותו כיצד גברא רבה כמוהו לא חשש לביטול תורה במשך שעות כה רבות ביום הבחירות, ראש הישיבה לא ענה אך הלך לביתו וחזר אליו עם קהילות יעקב מלא

הגאון רבי יצחק פרבשטיין שליט"א
ראש כולל דעת שמואל בירושלים ומראשי ישיבת חברון החדשה
מרבני הוועדה המוניציפאלית של תנועת בני תורה

אורייתא קמרתחא ביה

אנחנו בתוך הקודש פנימה. וברגע כמימרא במיעוט הקדמות, רבינו רה"י צולל בעמקותו היישר אל תוך נבכי השאלות הציבוריות הקשות. השאלה שעומדת בפנינו הפעם כוללת בתוכה, האם לדחות את הפרט מפני הכלל. ופני רבינו צוק"ל מתכרכמות בכאב, והזעקה של התורה, מופנית כולה אל טובת

הזולת. ורה"י צוק"ל מקשה בכאב - אבל איך אפשר לפגוע? ומה עם הכרת הטוב? והרי יש גם משפחה מסביב. ושקיעה נוספת אל תוך עצמו, אל עומק מחשבותיו - קול דממה דקה. ואז בהחלטיות הוא פוסק, השאלה קשה אי אפשר להכריע מיד. חייבים לבדוק אפשרויות אחרות, דרכים חדשות. וכך רצוא ושוב, עד להכרעות שמקורן בלב שכולו תורה, עם מלוא המידות הטובות. החלטה בהירה, שקובעת מקום לפרט בתוך הכלל. אבל הכלל קודם לפרט,

שוב אנו על המפתן, נאלצים פעם נוספת להפריע לקולות שבוקעים מהחדר, קול ה' בכח - אורייתא קמרתחא ביה. מעבר לדלת, אנו שומעים את הזעקה של רבינו ראש הישיבה מתוך הסוגיא - וקולו נשמע בבואו אל הקודש. מנסים להתעכב עוד רגע, כדי שלא לקטוע, והקול רק מוסיף והולך - קול גדול ולא יסף.

זה קורה פעם אחרי פעם. אנחנו שם הרבה אחרי חצות לילה, בכדי להמעיט את ההפרעה. ואיך נפסיק את השיר הזה, הרי תמיד מרגישים בבית הזה את קרני ההוד, של חמימות התורה. אבל, אנחנו כאן בדוקא, כי אנחנו צריכים דעת תורה מעיני העדה. דוקא ממי שאורייתא קמרתחא ביה, שכל מציאות חיותו כל שנותיו ממש, היא התורה הקדושה. והרי אנו שלוחי דרחמנא, שלוחי דרבנן של הרה"י צוק"ל.

שר וגדול וכל בישראל

אבל יחיד נעשה לנו יחד עם כל בית ישראל ועולם
התורה די בכל אתר ואתר, על סילוקו של האי גאון,
מרביץ תורה ויראה שנות דור, העמיד רבבות
תלמידים, התייגע בעומקה של תורה והלכה יומם
ולילה, רבים ניאותו לאורו הגדול בהראותו להם את
הדרך ילכו בה

מין הגאון הגדול

רבי **אשר דויטש** זצוק"ל

מי יתן ראשינו מים ועינינו מקור דמעה,
אוי לה לספינה שאבד קברניטה

אוי נא לנו כי נשבה ארון הקודש
וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'

מאיר דובינשטיין
ראש העיר

מ"מ, סגנים, וחברי הנהלת העיר

פוסק לבחורים בשידוכים ומעודד אותם להתחתן ללא בירורים מיוחדים, במשך הזמן הוא ראה שהדור הוא אחרת אז שינה כיוון והחל לרדת יותר לפרטי פרטים.

מרן האבי עזרי זיע"א סידר חופה וקידושין לשני בנותיו הגדולות של רבינו הקדוש זיע"א, כאשר הגיע רבינו זצוק"ל יחד המחזות הגרמ"ד קרשינסקי שיבלחט"א להזמין אותו לסדר חופה וקידושין, שיבח הרב שך את ראש הישיבה בפני המחזות.

פעם כאשר היה דיון על מיקום בית ספר במרכז ירושלים, האם יכול להיכנס לבניין שיש בסמוך לו תלמוד תורה, סיפר ראש הישיבה זצוק"ל כי אחיו הגרב"ש לרפו"ש שאל פעם את מרן הרב שך איך לא מפריע לו שירת הבנות שהיו בפנימיה ממש ממול לביתו של הרב שך, ואמר לו מרן שסוגר את התריסים, 'ואני אומר', הוסיף רה"י, 'שהוא בכלל לא שמע אותם'...

אחד הנוכחים שהיה במקום שאל את ראש הישיבה זצוק"ל כיצד הוא לא שומע את שירת הבנות בבקרים, מרחוב וסרמן מהמוסד שהיה שם עד לפני כמה שנים וכן מרחוב הרב הירש, ואמר ראש הישיבה כי זה רחוק יותר... אבל האמת שכל החברות מעידים כי גם כאשר היו ילדים משחקים מתחת לחלוננו של ראש הישיבה ברעש גדול הוא כלל לא היה שומע בעומק עיונו המבהיל בתורה

עם הרבנית שתבלחט"א ברחוב רב אמי 8 בבני ברק, בשכנות לגדולי התורה זצוק"ל, וביניהם גדולי תלמידי החזון איש כהגאון הגדול רבי יהודה בויאר זצוק"ל ועוד, עמם היה משתעשע בדברי תורה בעומק העיון.

ביתו נודע כבית גדול לד' ולתורתו, שכל מבקש תורה יכול למצוא בו את מבוקשו. בזמנים לא זמנים היה ניתן לראות התקהלויות בפתח ביתו, של בחורים וצורבים צעירים ומבוגרים, שבאו לברר סוגיא מוקשה, או לשמוע שיעורים וחברות מאת גאון הגאונים, תורה בטהרתה.

הקדושה.

לימים כאשר נפתח תלמוד תורה "אבי עזרי" בבני ברק, פנה אליו המנהל מקורבו ותלמידו הרב הגאון רבי אברהם ישעיהו פרידמן שליט"א בשאלה איזה שם להעניק לחיידר, ואמר לו ראש הישיבה בענוותנותו: "יש לי הכרת הטובה למורי ורבי מרן הרב שך ועדיין אין מוסדות רבים של בני התורה על שמו, אם אתם מסכימים תקראו את המוסד על שמו".

הבית ברחוב רב אמי

לאחר נישואיו עבר להתגורר יחד

< אורייתא קמרתחא ביה

רה"י שרוי בכאב.

האדם הפרטי, לא נעלם אצל רה"י בתוך הכלל. הפרט עם מלוא צרכיו וכאביו, עומד וניצב שם בחדר בכל שאלה. שם בבית שמלא באורה של תורה, רואים את הפרט יותר מבכל מקום. ולפעמים בלית ברירה, מתוך הדחק, דינו של הפרט להדחות לצורך הכלל. וכך חוזרת לה אותה תמונה, בכל שאלה שמגיעה לפני רבינו ויש בה מקום לפרט, לא משנה כמה פעמים באה שאלה דומה. הכאב של הפרט, מיד עולה מיד מורגש, וקולו מנסר בחלל החדר. אותו החדר שכולו מלא בעשנה של תורה. בסלון, שתמיד מלא ואפוף בריתחא של יגיעתה של סוגיא, עד עומק השיתין. דוקא שם באה ההתחשבות, ביחידים למלוא תוקפה.

כל שאלה שבאה אל שערינו של רבינו, מנותחת באופן של סוגיא - הרי אורייתא קמרתחא ביה. ואת האש הגדולה הזו, אי אפשר לעמעם אפי' במקצת, ולו לרגע קט. ורה"י כדרכו בכל הכרעה, מתחיל הוא בבירור של כל הנתונים

לאשורם. אם אין ודאות, אנו נשלחים לברר שוב. ומשם אל העמדת השאלה, ורק אז באה הכרעה. עומקים של שיקול הדעת, תבונה - דעת של תורה. הפוך בה והפוך בה, בכל סוגיא נדרשת בהירות, אין 'בערך', כל הצדדים צריכים לעלות, כל החשבונות.

כל פרט בשאלה, מקבל את המידה הראויה לו בשיקול הכללי. העמדת הדת על תילה, אל מול טובת מוסדות הקודש. האידישקייט של כלל בני המקום, אל מול צרכים אחרים של הציבור שלנו כיחידים. ודעת הציבור, גם היא נשקלת תמיד בכובד ראש, יש מקום לדעת הציבור 'להרגשים של הציבור', בתוך כלל מערכת השיקולים.

ובכל שאלה, עולה ובא שוב הצורך של מרבים שלום בעולם - הרי נתיבותיה שלום. מרתחא ביה, איננו סתירה לשלום - מרתחא ביה, הוא סיבה להרבות שלום. וההכרעה הזו שיוצאת מפי כהן גדול בקדושה ובטהרה, הלא באה ממקום של אורייתא קמרתחא, והיא חייבת לבא מכח

כולל גרודנא

בארה"ק

יתומים היינו ואין אב

וירב בבת יהודה תאניה ואניה

חשך משחור תארנו נהפך לבנו בקרבנו, נמס כל לב ורפו כל ידים, דוויים סחופים רצוצים ואוננים בהגיענו השמועה הנוראה והמחרידה כי נוטל כבוד מבית חיינו ועלה הענן מעל משכן העדות ונסתלק מעלינו תפארתנו וראשנו, רוח אפינו אשר אמרנו בצילו נחיה כבה אור עולם ותעל התורה עם תיקה ונרתיקה, בסילוקו בסערה למתיבתא דרקינא של האדם הגדול בענקים, עמרת תפארת ישראל פאר הדור והדרו, שר התורה צדיק מושל ביראת אלוקים, מעתיק השמועה ומעביר המסורה, העמיד תלמידים לאלפים ורבבות, משיירי כנסת הגדולה ופליטת גאוני וקדושי תקיפי קמאי, לוחם מלחמות ד' גודר גדר ועומד בפרץ, עוקר הרים ומוחנן זו בזו בסברא פה המתגבר בתורה מנורה הטהורה, שלא הניח כלום מתורת משה לשמרה, גופו טהור בכל מיני טהרה.

לוקח אדוננו מעל ראשינו אבינו רועינו

**רבינו הקדוש והטהור יחיד הדור ופלאו גאון ישראל וקודשו
חמדת ישראל מרנא ורבנא הגאון החסיד האמיתי**

מרן ראש הישיבה

רבי אשר הכהן דייטש **צוקללה"ה**

ב"ר בנימין זאב ז"ל

היה חקוק על ליבו הטהור היכלי הכולל הקדושים

**וכמלאך המכה על קודקודנו המריצנו במשא ארון ברית ד'
היה לנו למשען ומשענה כנשוא אומן את היונק**

**בטל כבוד התורה בטל זיו החכמה, בטל כבוד התורה ומתה טהרה ופרישות,
בטל זיו הכהונה, בטלה ענוה ויראת חטא.**

**זאת בזכרי אזהק במרה חמדת ישראל כלי הקודש נזר ועטרה
ומש יסוד נשיה, תם הכתם הטוב עם זו בפשעם
פלגי מים תרד עיני על שבר בת עמי**

רבנן ותלמידיהון

השיעורים בישיבה לצעירים מובחרים "מעין התלמוד" בראשות מחותנו לעתיד הגאון רבי מרדכי דב קרשינסקי שליט"א.

מרן זיע"א עוד היה אז אברך צעיר יחסית, וכבר אז יצא שמו לתהילה בכל מרחבי עולם התורה. הייתה זו

הגשמיות כפשוטו, ומעשי הוד נוראים מסופרים על ימיו ולילותיו של מרן זיע"א אשר היו מקשה אחת של תורה בלבד.

ישיבת "מעין התלמוד"
בהיותו אברך צעיר החל במסירת

כבר באותם ימים היו תלמידי חכמים ובחורים באים לשוחח עמו בכל מרחבי הש"ס כפשוטו, ורבינו הגדול גאון הגאונים זיע"א בתוך רגעים אחדים נכנס לנבכי הסוגיות בעומק העיון לתדהמת ופליאת הלומדים שזכו לראות בעיניהם גאון מאוים אשר כל התורה כולה מחוורת לו כשמלה.

פעם סיפרו ילדיו של רבינו מרן זצוק"ל כי בילדותם אירע לא אחת כי הרבנית שתחי' הייתה צריכה לצאת מהבית לצורך עבודתה למשך ימים שלמים, והילדים שיחקו ולא הלכו לישון אף שנהיה שעה מאוחרת, כאשר ראש הישיבה שקוע בלימודו ולא שת ליבו לכך, עד שהיה קם החברותא ומשכיב אותם לישון מאחר והפריע לו הרעש שהילדים גרמו במשובתם.

התמדתו באותם ימים גברה לאין שיור וקץ. מרן ראש הישיבה זיע"א היה יושב ועמל על התורה בהתפשטות

< אורייתא קמרתחא ביה

המרבית שלום בעולם. וכך פעם אחר פעם, אנחנו מוצאים שרבינו זצוק"ל, מחזיר אותנו עשר צעדים אחורה, אולי עוד אפשר לשים שלום. - אורייתא קמרתחא ביה, ונתיבותיה שלום.

ואז באה הכרעה בהירה. לפעמים לאחר דקות, ופעמים לימים או אף שבועות. והחלטה באה עם כל תוקפה - אורייתא קמרתחא ביה. ובכל זאת מגיעה היא, עטופה ומוגשת בענוות חן. עם הנהרה המיוחדת שבפניו של איש האלוקים, המורם מעם. החלטה של אדם גדול, שחי כל ימיו במחוזות של שקיעות אין סופית, בתורה הקדושה. החלטה עם חיוך של פשטות, יחד עם האש הגדולה שבפניו. נהרות האש שבפניו, חרושות הקמטים. קמטים שנחרשו בעמל, קמטים שנחרשו ביגיעה בעומק הסוגיות. נהרות נהרות, של זיקוקין דינו. אורייתא קמרתחא ביה.

ובכל פעם מחדש, אנו יוצאים מן הקודש פנימה בתחושה של 'בהירות', הרגשה של 'זדאות'. הן קיבלנו את 'דעת התורה' ממקורה, מבית קודש הקדשים. מהמקום שהתורה נגרסת שם יום ולילה, בדבקות מוחלטת. החלטה שנבעה מתוך לב שגדוש כולו בידעת התורה. הכרעה מאותו הלב אשר בכל צרתם - לו צר. הוא הלב שיגע בכל כוחו, לחזור לעומקה של תורה. פסיקה שנובעת מלב שלא מוותר על האמת המוחלטת בתורה. בלי פניות, נקיות מוחלטת. ולא חת מפני איש.

הלא הוא אותו הלב, שמשתתף בכל שמחה ומקבל הוא מרץ נעורים של ממש, גם אחרי טיפול מייסר של שמונה שעות. 'מראה כהן' נשאר בתוקפו, כאילו בחור צעיר הוא, שזה עתה קם ממנוחתו. כולו מלא בשמחת הפרט, כולו

מלא באהבת אחים. אבל לנו זה פשוט, כי זה מה שקורה בקודש פנימה, בשעות הלימוד האין סופיות. ברגע שזה מגיע ל'סוגיא', לא משנה כמה רבינו נח. אין חילוק מאיזה יגיעות של הכלל והפרט הוא יצא ברגע זה. באחת מתגלה לעיני כל דבר פלא, כח חדש, בריה חדשה. כל החיות מתעוררת לה בכל הדרה - חיים של אהבת תורה, אורייתא קמרתחא ביה.

ברור הוא כשמלה שתמיד אנחנו יוצאים ברוגע, עם ההכרעות הבהירות והמאירות. אבל יש לנו עוד סוד שמלווה אותנו בכל ההכרעות. בכל דבר שקיבלנו את הכרעתו, אנחנו רואים בחוש ממש, סייעתא דשמיא שלא כדרך הטבע. זו סגולתה של תורה, וההכרעות המגיעים מכוחה - אורייתא קמרתחא ביה.

הענוה של רבינו זצוק"ל נוראה היא - וכמעט אנחנו מתפתים לטעות שיש מקום לדעה משלנו. אבל ברגע שאנחנו מסתכלים על פניו מלאות הטוהר של רבינו, המאירות באור התורה, אנחנו חוזרים באחת אל המציאות, הרי באנו לכאן כדי לקבל דעת תורה, כדי ליישם בפועל את האורייתא הרוחנית, ולמסוך אותה ישירות אל תוך צרכי הכלל.

אנחנו יוצאים. ורבינו זצ"ל חוזר אל אהבת חייו, צולל באחת אל תוך תוכה של האמת - ים התלמוד, בשקיעותו העצומה.

וי להאי שופרא דבלי בארעא. שופרא דשופרא. שופרא דאורייתא. וי לך. ואני אנה אני בא. אע"פ שמתו יוסף ואחיו, אלוקיהם לא מת.

ברוך דיין האמת

בכאב ובצער עמוק, יחד עם כל בית ישראל, מבכים אנו
את הסתלקותו לשמי רום של עמוד התורה, מאיר נתיבות
ומורה דרך לרבים, אשר העמיד דורות של תלמידים והאיר
את העולם בתורתו

מנן ראש הישיבה הגאון הגדול רבי אשר דויטש זצוק"ל

אשר הרביץ תורה ויראה לאלפים, והנהיג את קהל עדתו
במסירות נפש בדעת תורה
אוי לנו כי נלקח ארון האלוקים

משתתפים אנו בצערם הכבד של המשפחה הרוממה,
תלמידיו הרבים וכל בית ישראל
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
ולא תוסיפו לדאבה עוד

מאוחדת

תמונה נדירה של רבינו הגדול ז"ע בתקופת ישיבת 'כנסת בית אהרן'. מימין זקן ראשי הישיבות הגר"א פלדמן שליט"א

משרתו התורנית הראשונה של רבנו הגדול זיע"א, אז החל במסכת הרבצת תורתו שנמשכה בעוז ובתעצומות עד יומו האחרון ועד בכלל, שם החל אורו הגדול והבהיר להאיר בעוצמה רבה ומיוחדת, ושם ניתנה ההצצה הראשונה לדמות מופת עילאית ויחודית של גאון אדיר ועצום בכל מכמני התורה בעומק עיונה, עומק נשגב ומבהיל, שכבר אז היה משולב ומאוחד בידיעת כל חלקי התורה.

במשך שנים הכיר טובה לישיבה, באומרו כי שם הוא הוכשר למסירת שיעורים לתלמידים, כי קודם לכן הוא לא חשב שהוא יודע למסור שיעורים. באותה תקופה הציעו לו משיבה חשובה בבני ברק לשמש ככמלא מקום ראש הישיבה ולאחר מכן לעבור לכהן כר"מ בישיבה אך כדרכו הלך להיוועץ בכל דבר ברבינו הגדול מרן האבי עזרי זיע"א שהשיב לו בשלילה. וכן הציעו לו לכהן במקביל לתפקידיו כראש ישיבת גור בתל אביב, גם שם הוא סירב באומרו כי הוא לא זקוק לפרנסה נוספת.

התבטא כי הרב שך שלח אותו לשם כי "אולי הרב שך רצה לבחון אותי ואת שיעורי..."
הישיבה קנתה את שמה הטוב, פרוחה ושגשגה בטובי הבחורים שבאו לקנות שם את תלמודם, כאשר ראש הישיבה זצוק"ל עומד ומרביץ תורה בהדר גאון ומעמיד תלמידים הרבה. באותם ימים היה נוסע בתחילת השבוע לירושלים, שם היה שוהה בכל ימות השבוע וחוזר לביתו רק לקראת שבת קודש.

ישיבת "כנסת בית אהרן"
בשנת תשמ"ו נקרא לכהן כר"מ בישיבת "כנסת בית אהרן" בשכונת הר נוף בירושלים, שעמדה בראשות הגאון רבי אפרים ראובן זויריבין זצוק"ל, וכמשגיח הישיבה כיהן הגאון הגדול רבי אהרן פלדמן שליט"א. קודם בואו לישיבה הלך לקבל את ברכתו של מורו ורבו רבינו הגדול מרן האבי עזרי זיע"א, שעמד מאחורי בואו לישיבה, ולימים

הגאון רבי דוד זיכרמן שליט"א

אוי לה לספינה שאבדה קברניטה

נתבקש לישיבה של מעלה, מי יורה דעה מי יבין שמועה, מי יקום לי עם מרעים, מי יתייצב לי עם פועלי אוון (תהילים צ"ד ט"ז)

♦♦♦

כשעמד מרן הגר"ח שמואלביץ זצוק"ל והספיד את מרן הגאון רבי יחזקאל אברמסקי זצוק"ל הזכיר שכשמרנא רבי עקיבא

איגר זיע"א נפטר עמדו המספידים ותיארו את גדולתו וגאונותו ושקידתו בתורה הקדושה, וכאשר בנו נעמד להספידו, זעק, אבא, אבא איננו! נשארנו יתומים, וכולם געו בבכיה.

וביאר רבי חיים כשאבא איננו, אין כלום, נשארנו ללא משען ומשענה ואז "נשארנו יתומים!" "ואנא אנו באים!" וגעו כולם בבכיה ועל אחת כמה וכמה שהסתלק רבינו

אוי לו לעולם שאבד מנהיגו, אוי לה לספינה שאבד קברניטה (ב"ב צא):

משולים אנו לספינה המטלטלת בין גלי הים הסוערים שאמורים ח"ו להטביעה על נוסעיה, ולפתע פתאום אבד קברניטה וכל יושבי הספינה בסכנה חלילה. נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש (כתובות קד).

באה השמש בצהריים, מי יתן ראשינו מים. תורה תורה חגרי שק והתפלשי באפרים. נזר השקדנים גאון הגאונים, החסיד שבכהונה, המנורה הטהורה שהאירה את החשיכה, רבינו עטרת ראשינו מרן רבי אשר הכהן דויטש זצוק"ל עמוד האש שהאיר את מחשכי התקופה והדריך את עולם התורה בדרך המסורה. האורים ותומים שהורה לעם ד' דעה והלכה ברורה

מנורה הפהורה אורה נעדרה אזי

**עטופי אבל ויגון אבלים ודווים בתוך כלל עולם התורה
על גזירה שיצאה משמיא בהילקח לגנזי מרומים
אבינו רועינו המאור גדול לממשלת התורה, קושר כתרים
לאותיות ודורש כל תג ותג בחשבונות ויגיעות עד אין חקר,
ירא את ד' מנעוריו ודקדק וסלסל בקיום מצוותיו, מסר
תמצית חלבו ודמו באהבת ויגיעת התורה הקדושה עד כלות
הכוחות ממש, חכימא דיהודאי מדברנא דאומתיה, עמוד
האש ההולך לפני מחנה ישראל**

**רבינו הגדול קודש הקודשים
עשרת תפארת ישראל חסיד שבכהונה
מן ראש הישיבה זצוקללה"ה**

**אבל יחיד ומספד תמרורים נקשור לנו כולל "לבושי עז"
שנשאנו על לוח ליבו באהבה**

**אוי מי יתן ראשינו מים ועינינו מקור דמעה
וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ד'**

אריז בשיחי ואהימה וקול נהי ארימה

רבני הכולל

ראש הכולל

רחובות שכונת 'הר נוף' הירושלמית היו מוכרות לו כעל כף ידו, במשך שנות כהונתו בישיבה שם, היה נוהג לצעוד הלוך ושוב ברחבי השכונה ולחשוב בלימוד ימים ולילות, עדויות רבות ישנם על תושבי השכונה שפגשו אותו צועד הרחק ממקום מושבו ושוכח

מעצמו בשקיעותו המבהילה בתורה כחד מגאוני קמאי. השיעורים בישיבה היו מעמדים נוראים רוויים הוד של כבוד התורה, חריפותו הגדולה וישרות ליבו ומוחו התמזגו יחד לאוזניהם הכרויות והצמאות של תלמידי הישיבה. מעשה נורא הוד שעורר הדים רבים

בזמנו ולימד על שקיעותו המבהילה והנוראה, אירע פעם באחד הנסיעות לישיבת 'כנסת בית אהרן' בירושלים, נסע עמו אחד מתלמידיו שליט"א, כשהוא עולה לאוטובוס ומניח את התיק בפאתי האוטובוס שהיה מלא עד אפס מקום, לפתע באמצע הנסיעה התגלה חפץ חשוד באוטובוס והתעוררה בהלה, כאשר הנהג שואל את הנוסעים למי שייך התיק העומד בצד, ומשלא נענה הזמין משטרה וכל הנוסעים ירדו במהירות מהאוטובוס. כאשר ראש הישיבה ראה כי כל הנוסעים יורדים, חשב כי הגיעו לתחנה וירד כשהוא לוקח עמו את "התיק החשוד" לתדהמת הנהג, השוטרים וכל הנוסעים שהתרעמו על המהומה שעורר, והוא התנצל מיד כי כלל לא שם ליבו לכל הבלגן שהתעורר סביבו...

לאחר מכן במהלך חורף תשמ"ח כאשר נקרא על ידי רבינו הגדול מרן האבי עזרי זיע"א לכהן כר"מ בישיבת פוניבז', שאל את מרן זיע"א האם יעזוב את הישיבה על אף שנאמר לו כי עזיבתו תהווה נזק לישיבה ולאחר שנענה בחיוב, הכיר לטובה את הגר"א זורייבין

לציודו של כ"ק אדמו"ר מפשעווארסק שליט"א

< אוי לה לספינה שאבדה קברניטה

♦♦♦

הפסוק (איכה ה' ג') אומר "יתומים היינו ואין אב" וצריך ביאור כפל הלשון הזה אם אנו יתומים, ודאי אין אב?! אלא, אמנם האב איננו, נתבקש לישיבה של מעלה אך השאיר לנו את הסודות וההוראות להוליך את הספינה. איך להמשיך בתוך הסערה ולהגיע בבטחה לחוף מבטחים. ראה רש"י חולין קיא: "יתומים היינו" בלא דעת. האש הקודש הבוררת בליבם של בני התורה ובני העליה ומשפחותיהם, האש הטהורה הבוררת בקהילות הקודש, האש המיוחדת שבוערת בתלמודי התורה על טהרת הקודש, לאורו נמשיך ללחום את מלחמתה, לשמור מכל סטיה על משמר התורה כמו שהורה לנו והדריך אותנו לאורם של רבותינו. רבינו הקדוש הדרכי שמואל זצוק"ל רבינו עטר הרב אלישיב זצוק"ל ורבינו הגדול בעל האבי עזרי זצוק"ל ניסע ונלך עד ביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

ויה"ר שרבינו האהוב יהיה מליץ יושר עלינו ועל כל עם ישראל שכל כך אהב כל יהודי בכל אתר ואתר, שמן השמיים ירחמו עלינו יבנה במהרה בית מקדשנו ותפארתנו. ובזכות לומדי התורה מוסרי הנפש יבטלו כל הגזירות מעל עולם התורה וילמדו טועים בינה ויתנו לך כתר מלוכה.

הגדול מרן ראש הישיבה רבי אשר, הכהן הגדול שהוא "אבי אבי רכב ישראל ופרשיו" (מלכים ב' ב' י"ב) וביארו שם המפרשים "אבי" שהוא אבא "אבי" שגם היה אמא, שדאג לכל הדברים ולפרטים הקטנים כאם רחמאית הדואגת לבניה, ולא עוד אלא גם "רכב ישראל ופרשיו" הרי אבדנו הכל, נלקח אדוננו, אבינו מעל ראשינו.

בעת אשכבתיה דרבי נזלו דמעות כמים, יללות אבל נשמעו מהתלמידים כבנים, כולם הרגישו שנלקח אבינו הרוחני מעל ראשינו. החיבור והאהבה העמוקה למרן ראש הישיבה זצוק"ל הוא כ"כ עמוק ומיוחד כי באמת הוא היה "אבא" במובן של אבא שמדריך ומורה, וגם "אבא" במובן של אמא, שדואג לכל.

הפשטות והענווה היתה גאונותו, הוא פשוט סלד מכל גינוני כבוד בצורה נוראה. וכך גם ציווה בצוואתו לפני פטירתו: "ללא הספדים", "ללא תוארים" ואפילו ללא דברי פרידה רק תפילות וסליחות וזעקות וקבלת עול מלכות שמים מצמררת ומרעידה לבבות שעומה עלה בסערה השמימה.

האם אי פעם ראינו בלוויה כל שהיא תלמידים שלוקחים בידם אתי חפירה לחפור את הקבר של רבם, כי רק התלמידים הנאמנים והמסורים כבנים, הם, הם, הראויים לעשות את "האשכבתיה דרבי" למרן ראש הישיבה זצוק"ל.

ישיבת אבי עזרי

שוד ושבר הושברנו

אבלים ודוויים יחד עם כל אחינו בני התורה ובית ישראל
על סילוקו של אבינו רועינו שנשא על לבו הטהור
את משא הציבור והיחיד, יגע ועמל כל ימיו בתוה"ק
מתוך יר"ש צרופה ודקדוק ההלכה בכל כחו

זרן ראש הישיבה

הגאון הגדול

רבי אשר הכהן דויטש זצוק"ל

הגדיל והעצים כבודה של תורה בכל מקצועות התורה
העמיד תלמידים הרבה והאיר לאלפים בתורתו
והמשיך שרשרת ההנהגה של עם ה' בני התורה
לגדור גדר ולעמוד בפרץ בעוז ובגבורת נפש מתוך נקיות ואמת

אנא ה' הושע נא עניה סוערה
ואל תטשנו ואל תעזבנו ה' אלוקינו

הכואבים ומבכים מרה את הסתלקותו
רבנן ותלמידיהון

גלה כבוד

יחד עם כל בית ישראל ותושבי העיר פתח תקווה שבורים
כל בני הגולה, מאיר עיני ישראל בתורתו ובתבונתו אשר
ובסבר פנים יפות ורבים נ

מזן ראש

הגאון הגדול הרב

אשר נשא על לוח לבו הטהור גם את ע
דמותו המאירה תשמע לנו כאות ו

שולחים אנו את תנחומינו הכנים למשפ
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון

רמי גר

ראש

חברי מוע

ממושבה
למטרופולין

מישראל

וכואבים אנו בהילקח מעימנו פאר הדור והדרו, רבן של
ניוט את דורנו כאב רחמן, קיבל כל אדם בהארט פנים
הננים ממנו בעצה ותושיה

הישיבה

זר דויטש זצוק"ל

ירנו פתח תקוה והדריכנו בעצה ותבונה,
לופת באצילות המידות ובדרך ארץ

לחה, לרבבות תלמידיו, ולכל בית ישראל,
וירושלים, בנחמת ציון וירושלים תנוחמו

יינברג
העיר,
צת העיר

זצ"ל, שהביע את הסכמתו ברצון שיעזוב את הישיבה.

ישיבת פוניבז'

במהלך חורף תשמ"ח נקרא על ידי רבינו הגדול מרן האבי עזרי זיע"א לכהן פאר כר"מ בישיבת פוניבז', ואכן לאחר שנכנס לישיבה בתחילת זמן קיץ תשמ"ח באותה תקופה החלה המסכת המרכזית בחייו של הרבצת תורה ומסירתה לאלפים בפסגת העיון בכל החושים.

כבר בחודש ניסן תשמ"ח השתתף בישיבת צוות רבני הישיבה בראשות ראשי הישיבה זצוק"ל לקבלת תלמידים חדשים בישיבה, ומיד לאחר מכן החל מסירת השיעורים, שנאמרו בקולות וברקים ועוררו הדים רבים. דמותו הגדולה של בכיר הרמ"ם, שר התורה מרן ראש הישיבה זצוק"ל, היוותה מוקד משיכה לרבים.

לאחר היום הראשון בו מסר את השיעור, כאשר עד אותה תקופה כלל

לו להתחיל למסור שיעורים בעברית מאחר וזו כבר שפת המדינה, ואכן היה זה רבינו זצוק"ל הראשון שהחל למסור שיעורים בעברית ולאחר מכן בהדרגה עברו כל הרמ"ם לשפת העברית. היו כאלו חשובים מאד שבאו אליו בטרוניה

השיעורים נמסרו באידיש, הגיעו תלונות מבחורים צעירים שלא הבינו אפילו את המילים הפשוטות שמסר, לאחר שקודם לכן בשנים שלפני כן היה מנהג למתורגמן לחזור על השיעור בעברית, ורבינו הגדול מרן האבי עזרי זיע"א הורה

הגאון רבי יחזקאל צולמן שליט"א – מראשי הישיבה הגדולה החדשה מודיעין עילית ומרבני הוועדה להצלת עולם התורה

אשרי עין ראתה... הלא למשמע אוזן דאבה נפשנו

בין האנשים כאחד מאנשים מתוך ענוה מופלגת וכמו שהתבטא עליו מרנא ורבנא הדרכי שמואל זיע"א "גאון הענוה" וזה כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה כ"מ שזכה בכל הדברים הרוחניים אבל גם נותנת לו מלכות וממשלה וזה הוא זכה מהעמלות הנוראה שלו יחד

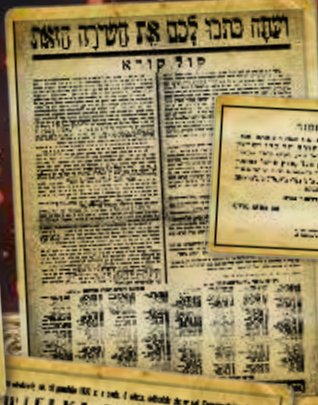
עם המלכות וממשלה בתקומת הציבור הקדוש על כל רבבותיו... איזה מלכות ה' - אשרי עין ראתה... למשמע אוזן דאבה נפשינו.

אשרי עין ראתה איך נתקיים בו דברי רבינו החזו"א בקו"א אשר כל סגולתיה לימוד התורה נאמר על עמלה כל הסגולות שראינו הכל הגיע מסגולת התורה כל האצילות הנוראית והמיוחדת בכזו אכפתיות לכל אחד ואחד בכלל ובפרט בכל פעם שהיינו אצלו בין בעניני הכלל ובין הפרט כולם באו בחשבון קטן כגדול וחלילה שאף אחד לא יפגע והכל מתוך יישוב הדעת ובדיקה יסודית שהכל ריין ריין נקי סולת נקיה מתוך רגישות נוראה ומחשבה לפרטי פרטים

אשרי עין ראתה... הלא למשמע אוזן דאבה נפשינו.. אשרי העין שראתה את העמל והיגיעה האין סופית עד כלות כוחות הגוף והנפש מתוך שיעבוד כל החושים בעמלה וביגיעתה ובהבנתה של תורה אשרי עין ראתה כל אלו כל פעם מחדש בכל עת ובכל זמן מהזמנים קשים

וקלים עשרות בשנים מילדותי ממש ועד יומו האחרון בכל מקום דמות וסמל של שקיעות מוחלטת בעומק הסוגיות כל חיו מקשה אחת של תורה נאר תורה ונאר תורה וזכה שנתקיים בו דברי התנא באבות כל העוסק בתורה לשמו זוכה לדברים הרבה ונותנת לו מלכות וממשלה עם כזה עסק התורה ביגיעת כל החושים זכה לכזו מלכות וממשלה וזכה להעמיד את לגיונו של מלך ציבור בני התורה על כל קהילותיה ומוסדותיה בכל מיני גוונים והרבה אנפי והכל לסדר ולבנות לבסס ולייסד ולסדר כל דבר מהדברים הקטנים ועד הגדולים והכל בעצמו ובפשטות נוראה כמו שהתבטא בפני אחד מהציבור הקדוש שהיה מסתובב

ציבור בני התורה מתאחד
להקים מצבת זכרון

בנתיבת ספר התורה

לעילוי נשמתו הטהורה של
רבינו הגדול מרן ראש הישיבה

אשר הכהן דויטש

למען "הקמת תורה הקדושה שהיא חיינו ואורך ימינו"

מרן ראש הישיבה ז"ע
בהכנסת ספר התורה
לע"נ רבינו
בעל הדרכי שמואל ז"ע

3 שורות בספר תורה 360 ש"ח או 120 ל 3 חודשים	2 שורות בספר תורה 240 ש"ח או 120 לחודשיים	שורה בספר תורה 120 ש"ח
אחר ש"ח --- למשך ... חודשים	עמוד בספר תורה 1200 ש"ח או 120 ל 10 חודשים	10 שורות בספר תורה 600 ש"ח או 120 ל 5 חודשים

לתרומות: *4591
חייגו כעת

מדוע נוהג כך, אך הוא מילא פיו מים ולא סיפר ממי קיבל את ההוראה. רק בשנים האחרונות סיפר כי מי שנתן לו את ההוראה לכך היה מרן הרב שך זיע"א. וכאשר נשאל מדוע לא סיפר

זאת בזמנו לאלו שהתרעמו על כך, ענה כי 'אם הרב שך היה רוצה לספר שהוא נתן את ההוראה הוא היה יכול להודיע זאת, אולם הוא נתן לי את ההוראה באופן אישי מסתבר שכך הוא רצה שזה

יתבצע...'

מאז, במשך קרוב לארבעים שנה הרביץ רבינו מרן זיע"א תורה בתלמידים, כאשר כולם רואים בו דמות הוד של ספר תורה הדבוק בכל רמ"ח אבריו בכל מקצועות התורה, ושל מי שיעמיד דורות תלמידים בתורה לאמתתה, כפי שאכן הוכח בעשרות שנות הרבצת התורה בישיבה שהיה כמלאך העומד על קודקודם של תלמידיו ואומר גדל.

מני אז עברו תחת שבטו של רבנו הגדול מרן רה"י זיע"א, אלפי ורבבות תלמידים, אשר כולם מתוך יגון ותדהמה עמוקה, ומתוך אבל ובכי תמרורים, אוננים ובוכים מאין הפוגות על עלותו בסערה השמימה של חמדת כל ישראל, פאר הדור, המנורה הטהורה, גאון הגאונים, קודש הקדשים, ענק שבענקים, אשר האיר על כל ישראל

< אשרי עין ראתה...

והכל מתוך נתינת הרגשה לשני שאינו כופה את דעתו על שום דבר איזו אצילות המידות נוראית והכל בהצנע לכת עם ה' אלוך בלא להחזיק טיבוטיה לנפשיה כלל בפשטות נוראה עד שלרגע קט היה נדמה בכאוף בהרגשה שנתן כאילו הוא כשוה בין שוים ככזו נעימות מיוחדת תמיד היה לשבת אצלו כאילו יש לו את כל הזמן שבעולם ... אשרי עין ראתה... הלא למשמע אוזן דאבה נפשינו.

אשרי עין ראתה איך מתקיים בו דברי המדרש בתהילים על הפסוק ועלה לא יבול שהכל צריכים לשיחתו ולתלמודו וכל אשר יעשה יצליח שהכל צריכים לעצתו וכגון רבי אלעזר בן ערך שהיה יועץ עצות ומתקיימות ומצליחות אמרו לו נביא אתה אמר להן לא נביא אנכי ולא בן נביא אלא כך מקובלני מרבתי שכל עצה שהיא לשם שמים סופה להתקיים וזה ראינו כ"כ בכל פעם ופעם שזכינו להכנס אל הקודש פנימה איך עצותיו מתקיימות ומצליחות ביתר שאת וביתר עוז הכל היה לשם שמים מה ה' שואל מעמך.. וכשבאנו לשאול שאלה או שצריך להכריע איזו הכרעה הן בישיבה או בכל דבר שהוא הכל היה מתוך כובד ראש נוראי עם שמיעת כל הפרטים ופרטי פרטים לאשורן אין הכרעה כדי לצאת ידי חובה יש כאן אחריות בכל פעם של הכלל או של הפרט הכל חייב להיות בכובד ראש ולהגיע לאמיתות הדברים במקסימום ואז חושבים ואח"כ מכריעים עם אחריות ועם הרבה המשך וביורור אח"כ ולווי שבאמת אכן לא טעה אבל אנחנו היינו יוצאים עם כזו בהירות והרגשה המיוחדת של הודאות והבהירות והדעת תורה האמיתית שיצאה מהתורה בעצמה איזו מלכות וממשלה שזכה. אשרי עין ראתה... וכ"ז חסרנו ואבדנו הלא למשמע אוזן דאבה נפשו.

אשרי עין ראתה את מסירותו הן במוסדות והן בקהילות

של ציבור בני התורה והכל מתוך אחריות נוראה להצלחתם ושיגשוגם של בני התורה במוסדות ובציבור הק' בדאגה לכל אחד ואחד ובלקחת העול עד שיגיעו הדברים לאשורן יומם ולילה לא ישבותו בפרטים ובפרטי פרטים (ויש להאריך רק אין כאן המקום) וכך בבני הישיבות - בני העליה בדאגה אנסופית לכל בחור שהגיע למפתן ביתו או שהגיע לאזניו על דאגתו במצבו הוא לרוממו ולדאוג לצרכיו על כל פרטיה ודיקדוקיה ברוחניות ובגשמיות עד להכניס בתוך ביתו ועוד הרבה אנפי אכפתיות לגדלותם בתורה ובדידי הוי עובדא פעמים רבות כמה דאג לבחורים בכמה ישיבות לדאוג לכל צרכיהם ברוחניות ובגשמיות והעיקר לגדילתם בתור"ש באכפתיות נדירה מתוך סיוע והרגשה טובה לכל המסייעים בדבר והכל מכח עמלתו בתורה שזכה לכל סגולתיה שלתורה מכח יגיעתו הנוראית בתורה וכמש"כ החזו"א באגרתיו והוא אשר שתלן השגחתו יתברך בכל דור ודור להורות חוקיו לישראל.

אשרי עין ראתה כל אלו הלא למשמע אוזן דאבה נפשינו... אשרי העין שראתה פרישת כהן ברשם צועק אנא ה' אשר כל שירת חייו היתה הצעקה הנצחית אנא ה' למען שמו יתברך ולהגדיל ולקדש שמו ברבים ולהגדיל תורה ולהאדירה.

ואשרי עין ראתה את רבינו הגדול הכהן הגדול מאחיו בעבודתו עומד ומכה על קודקודו ואומר לנו גדל בכל התחומים ובכל הזמנים.

וכל זאת עתה חסרנו בעוונותינו הרביםועלה בסערה השמימה רועה נאמן שגידלנו נטל כל חמודות שבעולם ואותנו עזב לאנחות ורבות אנחותי ולבי דווי אוי לה לספינה שאבד קברניטה מי יתן לנו תמורתו.

לאורו ניסע ונלך עד כי לבדו ימלוך מלך בב"א.

הנני הח"מ מצטרף להשתתף בכתיבת

ספר התורה של בני התורה

לעילוי נשמתו הטהורה של

רבינו הגדול מן ראש הישיבה

רבי אשר הכהן דויטש זיע"א

שם _____ חתימה _____

שורה
בספר תורה
120
ש"ח

שם פרטי: _____

שם משפחה: _____

מספר זהות: _____

פלאפון: _____

אימייל: _____@_____

כתובת מלאה: _____

מספר אשראי: _____ - _____ - _____ - _____

תוקף: _____

סכום: _____

למשך _____ חודשים

הערות: _____

***4591** לתרומות:
חייגן כעת

בתורתו הגדולה בגאונותו העצומה ובצדקותו המופלאה, ולא הותיר אחריו כמותו בכל קצווי תבל.

רב ותלמיד

במשך כיוכל שנים, ניצב מרן ראש הישיבה זצוק"ל "כמלאך הניצב על ראש דרך", ומסר את כל חלבו ודמו ואת כל שעור קומתו הענקית, להעמיד ולגדל תלמידים כבנים. אלפים אלפים של תלמידים כבנים, העמיד במשך קרוב ליוכל שנים, באהבה ובחמלה ובנועם אין קץ.

תלמידיו ותלמידי תלמידיו היו קשורים אליו בעבותות אהבה עד לאין שיעור. לימדם דרכי עיון בתורה בצורה מופלאה ונדירה, והעמיק עד אין חקר בתורת אמת. הנחיל והעמיד דרך לימוד המשך ישיר לדרכם של רבותיו מצוקי ארץ זיע"א.

תלמידיו שהתקבצו סביבו, דבקו בו בצורה נדירה ומופלאה בכל ליבם ונפשם ודבר זה היה לפלא ולמושג חדש

והוא השיב להם אהבה גדולה, סבל את סבלם ודאג לכל מחסורם. בענוותנותו הנודעת ישב עם תלמידיו כשווה בין שווים, לימדם והדריכם במאור פנים. תלמידיו חרדו מפניו ב"יראת רוממות" שאינה מצויה, יחד עם

בדוגמא של 'רב ותלמיד'. הם דבקו בו לכל חייהם עד זקנה ושיבה בכל נושא ועניין.

טובי הכשרונות של תלמידי ישיבת פוניבז' המעטירה, ינקו מבאר תורתו הבלתי נדלה בכל מקצועות התורה,

תלמידו חביבו הרב הגאון רבי אברהם כהן שליט"א

אהבה בלי שיור

ואמר לי אחיו של אותו בחור כי שנתיים ימים! ישן אותו בחור בביתו של ראש הישיבה זללה"ה, כאשר הראש ישיבה והרבנית משמשים לו כאב וכאם בהתעניינותם בכל צרכיו ומה עובר עליו בכל יום.

{וזכורני כי אחיו של אותו בחור סיפר לי בזמנו שהראש ישיבה היה מדי פעם מכין לו חביתה, ובזמן ההכנה היה מדבר עמו ומתעניין בשלומו, אך במרוצת השנים יכול להיות שאין סיפור זה מדויק.}

ועולה על הכל אלו שלא היו בריאים בנפשם, שאצלו היו מוצאים את מקומם שראינו איך מתקשרים אליו, וגם היה הולך לבקר אותם בבתי החולים.

ופעם אחת באמצע הלימוד דפק יהודי ושמענו את הראש ישיבה אומר לו שאין לו מה לדאוג כי מכאן אף אחד לא יקח אותו, וחזר הראש ישיבה והסביר לנו כי אותו אחד כאשר מחמיר מצבו הנפשי וכבר צריך לאשפז אותו, הוא מגיע מירושלים לבני ברק וכעת הוא פוחד שהראש ישיבה יאשפז אותו בכפיה, ולכן הבטחתי לו שמה שהוא רוצה זה מה שנעשה.

והוסיף הראש ישיבה כי הוא אומר שאמו נפטרה ולכן יש עליו דין אונן, והוא רוצה לדעת את ההלכות של אנינות, והצליח לספק את הראש ישיבה בדבריו כי אמת הם, והראש ישיבה התחיל להתקשר לקרוביו של אותו אחד כדי

מה הוא השורש והסיבה לכל העמל והיגיעה הנוראה הזו, נראה מה שאנו בעיני בשר ראינו כי רבינו אבינו רועינו זללה"ה אהב את התורה, ויש אהבה שהיא בלי שיור, שאהב רק אותה והתחבר איתה בחיבור עצום ונשגב עד ששום דבר לא ענין אותו כלל.

ולכן לא שמע כלום ולא ענין אותו כלום, ובגבורתו לא היה פוחד מאיש, ובפרט כאשר כארי יתנשא ללחום את המלחמה הנוראה לקיום הפסק דין של רבינו עטרת ראשינו הגרי"ש אלישיב זללה"ה.

כי את התורה שהוא כל כך אהב לא היה אפשר לקחת ממנו, ואם זה נשאר לו אזי נשאר לו הכל.

וכשכך היה מחובר עם תורתו זה השפיע על כל החיצוניות שלו שכל המידות שלו היו בריבוי עצום של חסד, בלא שהכיר כלל מדת הדין מה היא.

והגיעו הדברים שכמה וכמה נדכאים ומרי נפש, או בחורים בישיבה שלא יכלו להיות בביתם במועדים ואף בליל הסדר היו מתארחים אצלו כסדר.

ודוגמא לדבר אחד הבחורים שלמד בישיבה בפוניבז' לפני כשבע שנים, והיה מקום מגוריו בעיר ביתר, והיה לומד בצעירותו בישיבת בית דוד, ולא היה לו היכן לישון וכדי שלא יצטרך לשוב לביתו מדי יום חיפש אחד מאנשי הצוות שבבית דוד מקום שיוכל הבחור לישון כל לילה,

קהילת בני התורה נתיבות

בית הכנסת
"נתיבות שמואל"

בית הכנסת ובית המדרש
"תפילת חנה"

כולל אברכים
בני עליה - נתיבות מערב

כולל ערב
"יגיעת ערב"

גני הבנות עטה"ק
"נתיבות חנה"

אהה רבינו על מי נטשתנו!

שבורים ורצוצים על סילוקו של צדיק, מרנא ורב רבנא רוח אפינו אשר אמרנו בצילו נחיה, עמרת תפארת ישראל, גאון עוזינו רועה נאמן בחשכת הגלות המרה מבית ומחוק, נושא משא עולם התורה הישיבות הכוללים ובתי החינוך הטהור, מסר נפשו למען לא תשתכח תורה מישראל

רבינו הגדול מרן ראש הישיבה

הגאון החסיד האמיתי זצוקלה"ה

אשר בנה וטיפח קהילתינו הקדושה מהמסד ועד המפחות במסירות ותמיכה עד אין קץ, ליבו וביתו פתוחים היו לנו בכל עת ושעה לעצה ותושיה, לעזרה והכוונה - להרבות חיילים לתורה ולבנות ולהבנות במקום תורה כמסורה הטהורה אשר שמר בכל עז

בעל הנחמות ירפא שברנו - שבר כל ישראל, בהמשך מפעלותיו הקדושים בעוז ותעצומות בלא פנות ימין ושמאל עד כי יבא ינון ויקצו ישיני עפר

אי הלשון הממהרת להורות באמרי שפר
בעונות איך עתה לוחכת את העפר

שלימות בכל העניינים, בעומק ובבהירות בכל חלקי התורה, בהנהגה ובמעש, בנקיות וזהירות, ביראת חטא ובענווה, מתוך דעת וחכמה. כאשר אינו זו תנועה בלא לדעת מה רצון הבורא ומה חובתו ברגע זה בעולמו. הוא לא הושפע משום 'חשבונות' ולא נכנע לשום לחציים

מדריך ומייעץ ומרים טלפונים לעזור והכל בפשטות כה גדולה עד שלא היה מבין למה מודים לו לאחר שטיפל בהם באהבה. דורות של תלמידיו ניכרים וחתומים בחותמו המיוחד. כאשר הרבי הגדול - רבינו מרן זיע"א, מהווה דמות של

"אהבת עולם" בלתי גדלית. תופעה חריגה וייחודית זו בדורות האחרונים, מהווה בבואה של "רב הדומה למלאך ד' צבקות", אשר "תורת אמת יבקשו מפיהו". ממרומי גדלותו הענקית, היה מאיר פנים לכל תלמיד בענוות חן ובחיוכו האופייני. גם לאחר חמישים שנה בשנים האחרונות, היו לו המוני תלמידים צורבים צעירים שלכל אחד מהם התייחס כשווה בין שווים ודן עמו במהלך הסוגיות והוא לא הרפה להכות על קודקודם ובעיקר לחרוט תלמים עמוקים בנפשותיהם.

אהבתו לתלמידיו הייתה עצומה, כשהוא דואג להם כאב לבנים יחידים לכל מחסורם. רבים מתלמידיו משמשים כראשי ישיבות ומרביצי תורה מופלגים בכל העולם. וותיקי תלמידיו יכולים להעיד כי מעולם לא ביקש טובה אישית מאדם, כאשר נאלץ לבקש טובה היה זה בדרך 'אפשר' ולא כבקשה רשמית, הכל בזירות מופלגת על כבוד הזולת.

המוני תלמידי ישיבת פוניבז' ידעו כי דלתו של רבינו מרן זצוק"ל ברחוב הרב וסרמן פתוחה תדיר בפניהם, בכל שעות היום וכן בכל שעות הלילה, והוא

< אהבה בלי שיוך

וכן היה שכמעט בכל פעם שהיינו באים ללמוד עמו היה על שולחנו כמה וכמה תיקים רפואיים שאנשים ידעו שדרך הראש ישיבה יוכלו להשיג את הרב פירר הכי מהר ששייך, ובשמירתו על צנעתם היה מקפיד שדפים אלו יהיו הפוכים ואל יראו אותם הנכנסים אל הבית.

ופעם אמר לנו שאשה אחת צעקה עליהם שרצתה להתיעץ עם הרב פירר והתקשרה לרבינו מרן זללה"ה וכנראה שלא נענתה מיד, ואמרה למה לא עונים כאן נורמלי...

וכן היתה דרכו בקודש שלא היה מרים כלל לטלפונים באמצע הלימוד, אלא אם כן היו אלו מקרי חירום ממש כדוגמת שהיה מתקשר הרב פירר, או רבי אברהם אהרונובסקי שליט"א וכדומה, או כשהיו מתקשרים כאלו אשר כבוד תורתם היה מחייב שלא להתעלם.

וכמו כן היה מרבה בשבחם של אלו העוסקים בהעמדת המוסדות, ומה שהכי זכור לי איך היה היחס שלו למנהל החשוב הלא הוא הגאון רבי יהודה רבי שליט"א כשהראש ישיבה זללה"ה היה מאריך בתיאור מסירות נפשו למען הכלל והפרט.

והרבה פעמים גם כאשר הטלפון היה ממש סמוך לו לא היה מרגיש כלל שהוא מצלצל, וגם כאשר היה מוכרח

לברר האם הוא באמת אונן, ולבסוף ענה לו אחד מהקרובי של אותו מר נפש ואמר לראש ישיבה כי באמת האמא לא נפטרה.

ולאחר שאמר לו הראש ישיבה כי הוא בירר את זה ואין לו דיני אונן, אמר אותו אחד כי הוא צריך לנוח ורצה לישון אצל הראש ישיבה, כמובן שהוא נכנס לבית, והראש ישיבה והרבנית הציעו לו את המיטה לנוח בה.

ובזמן הזה חזר הראש ישיבה ללמוד עמנו כאשר הוא מפרט את הבתי חולים שעוזרים למצבים כגון אלו, והתחיל לפרט היכן הכשרות של המאכלים מהודרת, וכן היכן אין תערובת של אנשים ונשים וכו'.

ושאלתי אותו האם יודע את זה מהרב פירר, ואמר לי שלא, ושאלתי שוב אז מהיכן הראש ישיבה יודע את כל זה, ואמר לי משפט גורא 'כי אני הולך לבקר אותם שם', ולא האמנתי עד שהוסיף כמדומה בזה הלשון 'כי מי יבקר אותם'...

וכן היה שבפעם האחרונה שלמדנו לפני כחודש התקשר בחור וענה לו הראש ישיבה באמצע הלימוד ואמר לנו כי בחור זה הוא מאותם הפגועים בנפשם והוא מחזק אותו, וכמדומה שאמר שלפני הטיפול הוא הולך לבקר אותו.

יתומים היינו ואינן אב

אריד בשיחי ואהימה וקול נהי ארימה בהכבות אורו של עולם, גאון הגאונים נזר השקדנים והעמלים, מרא דכולא תלמודא סיני ועוקר הרים, צדיק ומושל ביראה, מאורם של ישראל, מעין המתגבר בחכמה בתוקף יגיעתו, בזיעת אפיו עמל להבין שמועה, ללמוד וללמד צורתא דשמעתתא, מוסר התורה בטהרתה, להשקות תלמידים ממקור החיים ולהעמיד חכמי תעודה גדולי ומרביצי תורה אשר היו לו חביבים לו כבניו ועיניו וליבו עליהם לטובה, עמד ונתן ליבו לכל אחד ואחד להיות מיצר עליהם ולשמוח בשמחתו, הילך כנגד רוחו של כל אחד ואחד בהתחשבות וברגישות, עד צבא ה' לוחם מלחמתה של תורה מקנא קנאת ד' ועומד בפרץ, ומפיו חיינו בלי שום שינוי כמקובל מדור דור, חגר קשת מלחמה כארי ישאג וככפיד ינהם, על הריסת הדת ופרצות התקופה, לגדור כרם ישראל ולאמץ ברכיים כושלות, להציל את שארית הפליטה, שלא תכבה גחלת חותם רבותינו מצוקי ארץ זיע"א, וברמה המשיך דרכו של אבינו רוענו ה'דרכי שמואל' זי"ע.

רבינו הגדול גאון בתורה בענוה וביראת חטא

צדיק יסוד עולם עמוד האש לפני המחנה

מזן ראש הישיבה

זללה"ה

תרדנה עינינו דמעה בלא הפוגה ועפעפינו יזלו מים כנהרות ונחלים, מי יורה דעה ומי יבין שמועה, מי יעמוד בפרץ וילחם מלחמות ד', ומי יגדור גדר ויגן על כל הדור

אבל יחיד עשי לך קהילתנו הקדושה, אשר זכתה לקרבה מיוחדת, והיתה חקוקה על ליבו הטהור, ונשאנו כנשוא האומן את היונק, וימים ספורים קודם העלותו לישיבה של מעלה הניח אבן הבנין ליסוד והקמת בנין קבע לבית מדרשנו, ובחום ליבו הטהור ובשארית כוחותיו העריף ברכתו הקדושה עלינו

כוס תנחומים לרעייתו הרבנית תליט"א ולכל בני המשפחה שליט"א

ולבנו חביבו ידידינו מחשובי מתפללי בית מדרשינו

הרב הגאון רבי **יוסף שלמה הכהן** שליט"א

אשר קיבל ממנו מלוא חפניים בתורה יראה ודעת,

המקום ינחמם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא יוסיפו עוד לדאבה, עדי יקיצו וירגנו שוכני עפר בב"א

**רבות אנחותי ועצומות קינותי רבו
נהמותי ואתה ד' עד מתי ואיך אנחם**

וקשיים מבית ומחוץ, כאשר גופו היה 'תורה' וכל תנועה ומעשה עם שורש בגמרא ובמסורה.

השיעורים

שיעוריו הנודעים, אשר התפרסמו בכל היכלי התורה והישיבות בעמקתם הנוראה אשר לא נמצא כמוהם בדורנו,

היו נאמרים כאשר כל הבחורים היו רואים למולם דמות של מלאת ד' צבקות אשר אינו שם לבו כלל למתרחש סביבו וכל העולם הזה נמוחק בעת מסירת השיעור.

כל אדם שנקלע למעונו ולשיעוריו ראה בבירור כיצד אין תנועה שיוצאת ללא מחשבה. בכל אורחותיו היה

מחושב ומדוד בצורה נדירה הלקוחה מדורות קדומים. המוני תלמידיו עקבו אחר כל תנועה ומילה היוצאת מפיו, כשהם לומדים מכל תנועה שלו תורה ותילי תילים של עמקים בתורה בעומק הסוגיות, בדקדוק הלכה וביראת שמים. ואף בשיעורים היו הגדרותיו בעומק הסוגיות מדודות ושקולות, ומכל מילה

< אהבה בלי שיוור

לענות מאד מאד היה כואב לו על מה שמפריעים לו באמצע הלימוד, והיה אומר שהוא כעת באמצע עם החברות, ואם אפשר להתקשר כשהוא מסיים עם החברות האחרונה שהיה מרווח זמן, יען אחריו ברצף מיד היה מתחיל עם החברות של סדר ג'.

אבל כאשר היה בא משהו לדלת, תמיד היה שומע את הדפיקות והיה קם בעצמו לפתוח, [-מלבד בתקופה האחרונה שהיה שולח אותנו לפתוח, ולשאל למבוקשו של הדופק], ואיך שהבנתי ממנו שהנהגתו הייתה שמי שטרם לבא אי אפשר להשיב פניו ריקם, והיה אומר שאנו מצילים אותו יען כך הוא יכול לומר שיש כאן כאלו שבאו גם מירושלים, ואם אפשר לבא אחרי שנסיים איתם...

פעם אחת שממש התבטא בצורה חריפה על דובר אחד, שסיפר שהתקשר לברר לגבי הוראות הפתיחה של

השלטון למוסדות, כדי לדעת איך להתנהל מול השלטונות, וכשהתקשר שמע את הדובר אומר שבסייעתא דשמיא בזכות ראש הממשלה אנו מתגברים על הנגיף עפ"ל, ואז התבטא בצורה הכי חריפה ששמעתי מפיו שהדברים הם אפיקורסות, והוסיף דברים שהייתה חרדה גדולה לשומעים. דקדוקו בהלכה ידוע ומפורסם, ואומר רק מה שראינו בעינינו, שהצורה לדעת מה מצבו של הראש ישיבה היתה על ידי הספרים על טהרת הכהנים בבתי חולים וכל דיני טומאת אוהל, ועל פי זה היה בוחר את הבתי חולים היכן לעשות את הטיפולים, ובאורח קבע בזמן המחלה תמיד היו ספרים אלו מונחים תדיר על שולחנו, וכאשר היה משהו במסכת בכורות שבאמצעה עזב אותנו לאנחות שהיה קשור עם ספרים אלו היה מיד פותח ספרים אלו בחביבות יתרה.

אוי לה לספינה שאבד קברניטה

לוקח אדוננו מעל ראשנו

המומים מזועזעים אבלים דוויים וכואבים עד דכדוכה של נפש, בהעלות הענן בהסתלקותו לגנזי מרומים של רבנו עטרת תפארת ישראל גאון הגאונים, האיר בתורתו והעמיד תלמידים לאלפים בקי בכל חדרי תורה ומשתעשע בפלפולה, שמח שמחה רבה בלימוד התורה ובקיום מצוותיה ועמל בה בשקיעות נוראה, אשר לחם מלחמות ה' ונשא על כתפו את משא התקופה בעוז ותעצומות, גדר גדרים וסייגים להעמדת הדת על תילה ולשמירת כרם בית ה', דאג לכל יחיד ויחיד ועיניו היו תמיד על טובת ציבור בני התורה בכלל וקהילתנו בפרט

מרנא ורבנא ראש הישיבה רבי

אשר הכהן דויטש

צוקללה"ה

ייתז ה' ולא יוסיף לייסרה

ובהמשך ההליכה במסורת אבותינו ורבותינו בעמידה על המשמר

ובחיזוק קהילות הקדש ננוחם

ומי שאמר לעולמו די יאמר לצרותינו די

המבכים מרה

ציבור בני-התורה רמה ג'1 בית-שמש

לאומית

כבה אורו של עולם

אבל יחיד נעשה לנו, יחד עם כל בית ישראל,
על סילוקו לשמי רום של האי קדוש עליון,
עמוד האש, שקדן הדור ומשיירי כנסת הגדולה,
ראש ישיבת פוניבז'

מרן ראש הישיבה גאון ישראל
רבי

אשר דויטש

זצוק"ל

אשר האציל מאורו הודו והדרו עלינו,
העמיד תלמידים הרבה, הנהיג את את עולם התורה
במסירות ובתבונה

אוי לו לדור שאבד מנהיגו
אוי לספינה שאבד קברניטה

שולחים אנו את תנחומינו למשפחה הרוממה ולכל בית
ישראל, בהמשך מורשתו הכבירה וזכרונו הטהור ננוחם

היה ניתן ללמוד מהלך שלם ועמוק בסוגיות.

עשרות שנים כמעט באופן קבוע היה נופל כובעו באמצע השיעור והוא פשוט לא היה שם ליבו לכך כלל, כשהוא ממשיך להסביר בלהט פשט

מחדש בתוס' מוקשה.

ככלל זמני מסירת השיעור היו אצלו סוגיא בפני עצמה, כאשר הוא היה כאמור שוכח מהסובב אותו, וממשיך את השיעור עד שתלמידיו היו מעירים לו כי הזמן מתאחר ומתאחר ואז היה

ניעור ופוסק את השיעור. במשך שנים היו הבחורים דואגים להציב מולו שעון עם שעה מממהרת בזמן ניכר, בשביל שכאשר יביט בשעון יסיים את השיעור בזמנו. בשנים הראשונות למסירת השיעורים העיר לו אחד מרבני הישיבה

תלמידו חביבו הרב הגאון רבי יהודה גרטנר שליט"א

אזהרה, רבינו הקדוש על מי עזבתנו

השיעורים

איתא במדרש רבה [שיר השירים א' ג'] אבן אחת היתה בבית מדרשו של רבי אליעזר והיתה מיוחדת לו לישיבה, פעם אחת נכנס רבי יהושע התחיל נושק את האבן, ואמר האבן הזאת דומה להר סיני, וזה שישב עליה דומה לארון הברית.

אלה אזכרה ואשפכה עלי נפשי בזכרי את המעמדות הנוראים של השיעורים, הנחלת התורה ודרכי קניינה לבני הישיבה, ותלמידיו היושבים למרגלותיו ומטים אזנם כאפרכסת למוצא פיו.

קודם השיעור היו שפתותיו של רבינו מרחשות, כשהעזתי פני ושאלתיו מה ממלמל בפיו קודם השיעור, אמר לי שאמר לו מורו ורבו מרנא האבי עזרי זללה"ה [בעת שנתמנה לכהן פאר בישיבה] לומר קודם השיעור תפילת ר' נחוניא בן הקנה ובזה היה מכין את עצמו למעמד הנורא של מסירת השיעורים והנחלת התורה.

מעמד השיעורים "מסירת התורה" אשר רבינו עומד כמשה מפי הגבורה והתלמידים יושבים לפניו ושותים בצמא את דבריו, בחוץ העולם סוער אבל בבית מדרשו של רבינו העולם עוצר מלכת, הלא כעת נמסרת התורה במסורה, במהלך השיעור בולל רבינו את כל שי' הראשונים בסוגיא ומבארם הדק היטב ברצוא ושוב עד שמתחזורים הדברים כשמלה.

דרכו של רבינו היתה לדקדק בלשונו, ובשיעור אחד היה כולל יסודות רבים אשר היה יכול למסור בקל בכמה שיעורים, אך רבינו שהיה מדקדק בכל מילותיו כנודע, טעמו עמו שיהיו הדברים מדוקדקים ומתומצתים ללא חסר וללא יתר, כביר היה המעמד אשר במהלך כשעה אחת מבאר רבינו ופותח צוהר להבנת הסוגיא אשר נלמדה בשבוע שלפני כן על כל פרטיה ודקדוקיה, ופעמים שמבלע בנעימת פיו כמה וכמה צדדים וצדדי צדדים בביאור הסוגיא, ועומד על כל קצוץ של יוד, כל מילה ברמב"ן מקבלת אור חדש בשיעורו של רבינו, והיו הדברים שמחים ומאירים כנתינתם מסיני.

מה נורא היה המחזה אשר בעת השיעור היה מגיע להתפשטות הגשמיות לגמרי ולא שת ליבו למראהו וללבשו, פעמים שהיה הכיפה נופלת מראשו והיה צריך לומר לו זאת [דרכו של רבינו היה למסור השיעור כשמגבעת על ראשו], פעמים רבות כשהיה מוסר

השיעור בחדר השיעורים הקבוע והיה מוצב נגד מקומו שעון, אך מכל מקום כל פעם היה שואלני מה השעה ולא שם לב כלל לשעון שכנגדו אף שהיה מונח שם קבוע.

שח לי רבינו שבימים קדמוניות כשהיה מוסר את השיעור לא היה אוחר ראש כלל בשעון שכנגדו, עד שפעמים היה גומר את השיעור קרוב לשעה לאחר זמן תפילת מנחה בישיבה, [עד שפעם אמר לו מרן הגר"ד פוברסקי שאף הוא בצעירותו האריך במסירת השיעורים והמשיגה הגר"א אבא גרוסברד זצ"ל אמר לו לגמור בזמן, רבינו תיאר בזה את עדינותו של הגר"ד זצ"ל שהעיר לו בנוסח זה].

צורת מסירת השיעור היתה שרבינו היה אפוף שרעפים והיה מהרהר תוך כדי השיעור להרגיש את הדברים ולחיות אותם כדי לדקדק באמירת הדברים, ופעמים רבות היה אומר רבינו בשיעור מהלך בסוגיא, והיה אומר שמהלך זה התחדש לו עתה תוך כדי מסירת השיעור או בדרך בהליכתו לשיעור.

בימי הצומות מקדמת דנא המנהג בישיבה הקד' שלא נמסרים שיעורים על ידי ראשי הישיבה, אך רבינו היה בוחר זמן זה למסירת שיעוריו השבועיים לכלל בני הישיבה, והיה השיעור נמסר בריתחא דאורייתא כדרכו בקודש ולא ניכר עליו חולשת הצום כלל, מחמת פרישותו הנוראה ושקיעותו העצומה בתורה אשר אף בימים כתקונם כמעט לא היה מכניס דבר לפיו במהלך השבוע.

ועתה חסרנו כל זאת מי יורה דעה מי יבין שמועה אללי לי

איה הקולמוס שיש בידו לתאר את צורת המשא ומתן במלחמתה של תורה כאשר רבינו מתנצח ושואג כלביא וכארי על חידושי ויסודותיו עם התלמידים היושבים לפניו,

ישיבת היכל יוסף שלום

ע"ש רשכבה"ג מרן הגרי"ש אלישיב זיע"א
מיסודו של רבינו הגדול מרן ראש הישיבה זצוקללה"ה
בית וגן – ירושלים

אבי אבי רכב ישראל ופרשיו

דרכי ציון אבלות, אבלים סחופים ודוויים עד דכדוכה של נפש, עלי כבוד אשר גלה בהעלות בסעדה השמימה, ארון הברית הלוחות והעדות, גאון ישראל ופארן, מקור חכמה ובינה, שר התורה והידאה, מושל ביראת אלוקים, העניו האמיתי, שיגע בעשר אצבעותיו בתורה לחם במלחמתה ובאהבתה שגה תמיד, עלתה לה למרום עם תיקה ונרתקה הדורשה והחוקרה, מעתיק השמועה בטהרתה שהעמיד תלמידים לאלפים, עמוד האש אשר לפני המחנה שעמד בעוז ובגבורה לשאת את משא העם שומרי משמרת הקודש בדרכו של מאור עינינו רבינו הגדול מרנא הדרכי שמואל זי"ע, בעשותו שלא תשתכח תורה מישראל, איש האמת שלא חת מפני איש, היה לבית ישראל לחומה ולמחסה ביום זעם, איך נפלו גיבורים בתוך המלחמה

רבינו הגדול עטרת תפארת ישראל מרן ראש הישיבה

זצוקללה"ה

אבי ישיבתנו הק' מייסדה ומחוללה אשר מיום היווסדה
נשאה כנשוא האומן את היונק במסירות לב ונפש ועל לוח
לבבו הטהור הייתה חקוקה באהבת עולם לנווטה במים עזים

בא השמש בצהרים

אוי מי יורה דעה ומי יבין שמועה

מי יקום לי עם מרעים מי יתייצב לי עם פועלי און

המתאבלים מרה יחד עם עולם התורה בארה"ק ובגולה
רבנן ותלמידיהון

זצוק"ל כי הוא מאריך את השיעור והבחורים מפסידים את תפילת המנחה וארוחת הצהרים, ומאז הקפיד לבקש מהבחורים שיעירו לו אם הוא לא שם ליבו לשעון.

פעם הבחורים ראו שהחום מעיק בחדר השיעורים והביאו לו מאוורר גדול ליד מקומו שהיה מכוון אל פניו כל השיעור, אולם לאחר השיעור אחד התלמידים שאל אותו האם זה היה נוח לו, והוא הגיב כי הוא כלל לא שם לב לכו, ו'התנצל' כדרכו בפני הבחור הניח את המאוורר ואמר כי כשהוא מוסר שיעור הוא לא רואה שום דבר...

שיעוריו היו נאמרים בגאונות מבהילה שלא נמצא כלל בדורנו, כאשר בדרך לימודו הנודע היה מחשבן ומחשבן ללא הרף את הסוגיות, ובולל אותם עם ראיות ומו"מ מכל חלקי התורה כפשוטו, כאשר רק טובי המוחות היו יכולים

< אשרי עין ראתה...

דבוק בהם ובמשנתם וכל תורתם ושיעוריו היו חקוקים על לוח ליבם, זכורני שבשיעור יומי שמסר רבינו [קץ תשע"ו] בפרק יש נוחלין בסוגיא דבכור נוטל פי שנים בשבח מסר רבינו בשיעור דברי הגר"ח הלוי ודברי רבו הגר"ש זצ"ל, ועמד והק' חבילות של קו' על דרכו של הגר"ש בסוגיא, אך ביום המחרת התחיל רבינו את השיעור כשנהרה שפוכה על פניו דלא קאי איניש אדעתא דרביה כי אם לבתר ארבעים שנה וזכה לברר את דברי רבו הגר"ש זצ"ל,

אריד בשיחי ואהימה וקול נהי ארימה

מלאכת כתיבת שיעורי רבינו שהיא מהמלאכות הקשות שבמקדש, כאשר רבינו בשעה אחת בולל את כל הסוגיא כולה, ופעמים שבמשפט אחד מבליע רבינו את יסוד הסוגיא כולה, ומי יכול לכוון ולירד לעומק דעתו של הארי הגדול, ורבינו היה עובר ומגיה ומזקק הדברים כותב ומוחק ולא מוותר על קוצו של יוד בדקדוק עצום עד שיהיו הדברים מחוורים ותתברר דעתו מתוך הכתב, לא אחת אמר לי רבינו שהגיה את השיעור בשעה הקרובה לעלות השחר, וכל זה תם ולא נשלם אללי לי.

קביעות הלימוד במעון קדשו

זכות גדול זכיתי בבחינת טעם גן עדן לישב סמוך לשולחן רבינו לישא וליתן לפניו במשך כעשור בתורת ד', כאשר רבינו שליט"א שם עיניו לכוון אותי בדרכי לימודה וקניינה של תורה וכמלאך היה מכה על קדקדי תדיר ואומר לי גדל, ואף בחודש הנורא האחרון שעבר על כל בית ישראל זכיתי שיכה אותי על קודקודי ויאמר לי גדל, ואף ביום שני האחרון כשבוע קודם היום המר והנהמר לסילוקו

והיה נראה הדבר כמלחמה על נפשו ממש, והיה חוזר ומפרש דעתו בקול גדול ולא יסף עד שיתבררו הדברים, ולא אז כמלא נימא מהנוסח המדויק שאחז ברוחב דעתו שכן הוא הסברא הישרה.

במהלך השיעור היה ניכר שליטתו העצומה של רבינו בכל מכמני התורה, והיה ניכר שהתורה כולה פרושה לפניו, והיה מוכיח את יסודותיו מכל מקצועות התורה בדימוי מילתא למילתא באופן מבהיל, כאשר יסוד בדיון קנין פירות מוכיח משמעתתא דר"א דמילה, ויסוד בגדרי חיוב שבועה מוכיח מסוגיא בריש המפקיד וכן כסדר בכל מקצועות התורה, פעמים שרבינו מבאר במהלך השיעור דברי הירושלמי בסוגיא, ועפ"ז היה מבאר דברי הראשונים בסוגיא.

אמת מה נהדר היה מראה הכהן הגדול יוצא מבית קודש הקדשים ממעמד מסירת התורה, והתלמידים נצבים עליו וסרים למשמע פיו, והוא כמצביא עטור נצחון היוצא מהקרב עומד ושונה משנתו ומסביר פניו לכל אחד, כשנהרה שפוכה על פניו על אשר זכה למסור ולהנחיל את התורה לצאן תלמידיו, וסלקא שמעתתא בפיו, ונתבארה הסוגיא בכל פרטיה זר המתבונן מהצד לא יבין זאת.

ועתה אבדנו כל זה מי יורה דעה מי יבין שמועה מי יקצה בהרים מי יסתת בגבעות מי יפרש לנו הסוגיות החמורות ביבמות, מי יברר לנו סוגיות החמורות של קנין פירות, ואחר כך כאומר מעכשיו מי יברר לנו גדרי קנין כסף אללי לי. קיבל ומסרה... מסירת התורה של רבינו הקדוש שהיה ניכר לעין כל, שרב רצונו בשיעוריו להנחיל דברי רבותיו, מרנא הגר"ש רוזובסקי זצ"ל ומרנא בעל האבי עזרי שהיה

קהילות זכרון שמואל - ביתר עילית

יתומים היינו ואין אב

בתוך כל קהל עדת ישראל, אבל יחיד עשי לך ציבור
בני התורה בעירנו 'ביתר עילית' ת"ו, קהילות 'זכרון שמואל'
ו'היכל שמואל' ומוסדות התורה והחינוך שעל ידם.

על כי הוסרה העטרה ונטל כבוד מעל ראשנו בהסתלקותו
לשמי רום של רב רבנן גאון ישראל שר התורה
מרא דכולה תלמודא הרב הדומה למלאך

רבינו מרן ראש הישיבה

הגאון האדיר

רבי אשר הכהן

דויטש זצוק"ל

אשר מראשית התייסדות קהילותינו הקדושות נתן לבו
ונפשו בהתמסרות עילאית כאשר ישא האומן
את היונק לבסס ולשכלל ולבצר את מבצרי התורה
והיראה בתוך כל קהילות הקודש

אוי מה היה לנו

כי גדול כים שברנו מי ירפא לנו

להבין את השיעורים, ומי שהיה מעוניין להבין היה צריך להשקיע ולשמוע שוב את השיעור בהקלטה ולהתעמק בה עד להבנתה.

מערכות שלמות שנכתבו בספרי גדולי האחרונים הוא היה אומר מדעתו בהבלעה בתוך דבריו במילים ספורות, והיה זה לפלא כיצד כיוון בדעתו לדעת קדמונים.

בגאונותו היה מחשבן ומחשבן

ללא הרף את הסוגיא ומפרק אותה לגורמים ומחדש בה חידושים נוראים ומבהילים, מעשים שבכל יום שהיה מתחיל את השיעור היומי ואומר: "לפי הדרך החמישית שאמרנו אתמול, אפשר להביא ראייה נוספת..." כאשר התלמידים בקושי זכרו במה עסקו אתמול והוא כבר מתחיל בדרך החמישית...

במשך השנים היה מוסר את החבורות השבועיות בבתי כנסיות

הסמוכים לישיבה, כאשר רק המחוננים שבבני הישיבה היו נכנסים בקביעות לחבורות, עד לפני קרוב לעשרים שנה - אז עברו החבורות של רבינו זצוק"ל לישיבה לצד שאר ראשי ורבני הישיבה. בנוסף היה מוסר מידי שבוע חבורות בביתו בהרבה מקצועות התורה, ובפרט בפרקים נוספים במסכת הגלמדת בישיבה, אשר הם אינם נלמדים בסדרי הישיבה. החבורות היו נמסרים בעיקר

< אשרי עין ראתה...

לשמי רום זכיתי לדון לפניו על דברי תורתו.

השקיעות בלימוד הנוראה אשר אף בימים טרופים כאשר כל בית ישראל ממתין למוצא פיו כאשר היה מתיישב ליד משוש חייו הוויות דאביי ורביא היה עושה תנועה בידו הקדושה כאומר אין לי אלא תורה בלבד, וצולל במים אדירים לנבכי הסוגיות, וטרוד להבין דברי רבותינו הראשונים, הזמן עוצר מלכת, צלצולי הטלפונים והדפיקות בדלת נשמעות ברקע היטב, אבל רבינו עסוק עתה בהבנת דברי הרמב"ן בדקדוק ל' רש"י ולא שומע דבר מכל זה, [פעמים שרבינו אמר לנו שהוא יצטרך להפסיק לצורך ענין דחוף, והטלפון מצלצל, ואנו בסיכולותינו סברנו שהוא שומע ובכ"ז לא מפסיק, וזמן רב חלף עד שהתברר לנו שהוא עסוק עכשיו בתורת ד' ולא שומע דבר ממה שבסביבו].

רבות ידובר על השקיעות הנוראה בהתפשטות כל החושים לגמרי של רבינו בעינו בתלמודו כאשר אינו שם ליבו לכל דבר, כוסות התה והקפה שהיתה מביאה הרבנית תליט"א במסירות פעמים רבות, היו נשארים מיותרים ואם לא היינו מזיזים אותם, היו נשפכים על השלחן מחמת שקיעותו העצומה של רבינו. הסיגריות שהיה רבינו מדליק היו מעלים עשן ונגמרים לא אחת היה מדליק רבינו סיגריה ולא היה מכניסה לפיו כלל, והיה נזכר בה רק כשהיתה נגמרת וצורבת את אצבעותיו הקדושות.

זכורני פעם אחת אשר ב"ב חשו שזמן רב מתייגע רבינו בתלמודו ללא הפסקה כלל, והגישו לפניו כוס משקה חם וקירבו המשקה אליו ולא הרגיש בזה כלל, וניסו בכל מיני אופנים לעוררו ללא הועיל, עד שדיברו עמו שהביאו לו כוס משקה ועדיין לא חש לכל זאת ולא פסק מעינו הנורא, וכשזה לא הועיל אחזו בו שירגיש במשקה שהגישו לפניו ועדיין לא הרגיש בזה כלל עד שהוצרכו לנענע אותו כדי להוציאו מריכוזו העצום שירגיש בכוס המשקה. אשר עין ראתה זאת ועכשיו חסרנו כל זאת.

ערימות הספרים אשר היו נערמים זה אחר זה על השלחן, ספרי הראשונים והאחרונים חלקי הרמב"ם והטוש"ע שהיו נפתחים ע"י רבינו באורח תדיר, כשרבינו היה מציין בכל סוגיא ע"ז יש רמב"ן בקידושין רשב"א בב"מ וכדו', והיה קורא רבינו את לשונותיהם מתוך הכתב ומדקדק היטב את מילותיהם, עד שבגמר הלימוד היתה המלאכה רבה להחזיר לארון את כל הספרים אשר נפתחו

במהלך הלימוד.

פעם ביום קר ישב רבינו כשהחלונות פתוחים לרווחה ללא סוודר וכדו' כאשר הוא שקוע בעינו ואינו שת ליבו אם חם או קר, עד שהרבנית תליט"א מגיעה וסוגרת את החלונות מחמת הקור תוך שהיא מפטירה 'רחמנות על הבחורים שקר להם', ורבינו בענוות חן מתנצל שאינו מרגיש בחום וקור.

זכורני פעמים רבות שבמשך השעות שלמדנו היה עוסק רבינו בבירור שורה ברשב"א או שורה בחזו"א במשך כב' שעות, ורבינו הסתובב בביתו אנה ואנה כשראשו אחז שרעפים עד שהאיר האור ורווחא שמעתתא והתבררו דברי הראשונים, זכורני פעם שהפטיר לאחר עיון [בדברי רש"י ב"מ נ"ג] אם מעיינים כל כך הרבה חייב שיצא משהו.

הישרות הנוראה של רבינו שהתבטאה באופן מבהיל בדרכי לימודו כל סברא היה רבינו שוקל בפלס אם סברא ישרה היא ומקרב אותה או שנוטה מדרך האמת ומרחיקה, כסדר היה רבינו מחנך אותנו שלא על כל שאלה צריכים לענות תשובה וראוי להשאר בצ"ע מאשר לסטות מהישרות ומדרך הלימוד שהנחילנו רבותינו נוחם עדן, מרגלא בפומיה של רבינו כשהיינו מיישבים קו' בחילוקים שונים שלא כל חילוק מחלק,

פעמים רבות כשהיינו מגיעים בשעה 9:00 לקביעות הלימוד היתה הרבנית הצדקנית שעמדה לימינו במסירות אין קץ כל שנות חייו ומסרה נפשה למענו, מפצירה בנו שניתן לו מס' דקות שיאכל שאם לא עד שמסיים רבינו את חוק לימודיו עם תלמידיו בשעת האשמורת השלישית נשאר האוכל על השולחן, ופעמים שאף בשעה זו לא מכניס לפיו כלום מחמת שקיעותו העצומה בתלמודו, ואף כשהיה אוכל היה זה לכמה רגעים ספורים כאכילת יוצאי הצבא כמבואר במסילת ישרים [פ"ט] הלא אגירי דיומא אנן.

עשתונותי נבוכים והמחשבות מתרוצצות במוחי, ומה שכתבתי אינו אלא מעט מזער כטיפה מן הים לבטאות מקצת מההרגשות והרהורי לבי לאחר סתימת הגולל על גופו הטהור של רבינו הקדוש, ועוד חזון למועד.

החותם בדמע ובגעגוע צער התלמידים אשר זכה להתאבק בעפר רגליו וליצוק מעט מים על ידי הכהן הגדול מאחיו יהודה גרטנר

לפי ועדים של תלמידי הישיבה.

דלתות חדר השיעורים.

השיעורים בישיבת מיר

במשך שנים היה נוסע מידי שבוע למסור חבורות שבועיות בישיבת מיר בירושלים בסוגיות ריבית החמורות, כאשר המוני אברכים מתדפקים על

לאחר החבורות היה מתעכב שעות במו"מ בריתחא עצומה עם האברכים לדון עמם ולפרק את השיעור הלך ושוב, בדריים המאירים ומשחמים כל לב. משיעוריו אלו בישיבת מיר יצא לימים ספרו "שערי ריבית", שנכתב בעמקות

נוראה ובהיקף מבהיל.

במשך עשרות שנים, מסר רבינו ראש הישיבה שיעורים בכל מקצועות התורה בהיכלי התורה והישיבות, בישיבת חדרה ובכולל פוניבז', שיעורים אלו שהרעישו את עולם התורה בעומקם והקפם, נכתבו על ידי תלמידיו, כאשר השיעורים והחבורות בישיבת פוניבז' יוצאים מעת לעת ב'קונטרס השיעורים' על מסכתות הש"ס.

"החברותות"

משחר נעוריו נהג רבינו מרן זצוק"ל לשבת וללמוד בחברותא בסלון ביתו, ימים ולילות לא היה זו מהגמרא בעומק העיון, וכל השכנים היו חוזים במראה המופלא של גאון עולם יושב והוגה בתורתו, חלונות הבית פתוחים והוא שרוי בעולמות העליונים. סדר החברותות היה קפדני והיה מקפיד על כך ביותר, ואף צרכי ציבור דחופים לא היה מסכים להכניס על חשבון החברותות.

החברותא הראשון מידי בוקר לאחר השעה 9:00 בבוקר היה הרב אלימלך פירר שליט"א עמו למד במשך עשרות שנים עניינים חמורים שבש"ס והרבה

ממקצועות התורה. בזמנים אלו היה גם מתגלה בטובו הגדול והנורא כאשר כמעט מידי יום ביומו היה מטפל בשליחויות רפואיות שונות ודחופות, ומשיב תשובה לשואלים בפירוט וחוזר חלילה ועוזר בכך לאלפים רבים של בקשות עזרה שונות, והכל נעשה בענוות חן ולא היה מבין כלל מדוע מודים לו, והיה מתבטא כאשר היה מטפל בתיקים רפואיים: "לא לי צריך להודות, צריך להודות לרב פירר..." את החברותא עם הרב פירר המשיך עד השבוע שעבר בתמצית כוחותיו ונשמתו כפשוטו,

משמרת חומותינו

בית דין מיוחד, בו דנו בהוראה הציבורית, ובחשיבות העניין. מושב מיוחד לנושא העבודה בבית והכנסת המחשב, מושב מיוחד בנוגע למקומות עבודה ראויים והחסימה ההכרחית, מושב מיוחד לחסימת קווים שאינן תואמים את הרוח ומעבר לגלאט-פון, מושב מיוחד לענייני הבינה המלאכותית ועוד ועוד. מושב

בין מפעליו הגדולים של רבינו הגדול, מרן ראש הישיבה זיע"א, היה הקמת בית הדין 'משמרת חומותינו' לפגעי הטכנולוגיה. הדבר בער בנשמתו הקדושה, והוא ראה בכך חזית קריטית להגנה על ציבור היראים, בשורה עם הדאגה למוסדות ולחינוך, לגיוס, ולהרמת קרנם של בני התורה.

מיוחד לכל הוראה. חשוב היה לאסור את האסור ולגדור את המותר, תוך הקמת סייגים שיגנו על קהל יראי ד' מהשפץ שמאיים להכרית רח"ל.

קורת רוח מרובה שאב מרן רה"י זצוק"ל מפרסום התקנון הבהיר והמבורר, ומהקמת בית הדין 'משמרת חומותינו'. חשוב היה לו שיוכלו להתיעץ ולקבל מענה של דעת תורה על השאלות המתגבהות מיום ליום סביב הנושא המורכב. חשוב היה לו שיהיה מענה לכל הצרכים במסגרת המותר, ועמל רבות וקשות סביב זה. כל שאלה חקר ובדק, התייעץ שוב ושוב עד להכרעתו הסופית, כפי שהורה לד"ר בית הדין.

עד לימי האחרונים ממש עסק בעניין שראה בו ביצור חומות הדת כפשוטו. כשבועיים לפני פטירתו, כשפירטו בפניו את מספר האלפים שנענו לקריאת 'מי לד' אלי' ועברו לתוכנית 'לגלאט פון' - צהלו פניו. אמנם הדרך ארוכה, אולם יש ציבור מבינים בעם שבוחר להגן על עצמו. להשמר. שמבין את חשיבות העניין ונענה לקריאה.

חובה עלינו להמשיך ולהתבצר בחומת ההגנה שבנה רבינו זצוק"ל בעבורינו. למנף בכל עוז את גבולות השמירה והקדושה המבדלות אותנו מכל עם. להיענות לתקנון שהובא מטעמו ע"י בית הדין 'משמרת חומותינו' ולהגן על עצמינו. לבחור בדרך החיים ולהמשיך בכל תוקף את חזונו ומלחמת הקודש. למענינו ולמען שארית הפליטה.

בתקופת הזוהר, מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל הוא שבנה חומה בצורה מול סכנת האינטרנט וגרורותיה, שאיימו על קדושת מחנה. בזמנו החלו הקומות הכשרות לפעול, תוך ייצור מכשירים כשרים לציבור החרדי. היה קונצנזוס מוחלט לגבי החזקת מחשב ומרשתת והדבר אף היווה סעיף בסיסי בקבלת הילדים למוסדות.

מאז עברו הרבה מים זידוניים. סכרים קרסו לתוך עצמם, מוטטו את כל החומות שנבנו ביזע ובידלו את הציבור החרדי. העידן הטכנולוגי התנשא לגבהים לא מוכרים והציף כל חלקה - גם חרדית, וכזו שמתיימרת להיות כזו. רה"י זצוק"ל חזה בעיניו הצופיות את האסון הנורא המתרחש בכלל הציבור החרדי ודוהר לכל כיוון וביקש לגדר מחדש את חורבות החומות שהקימו גדולי ישראל הקודמים. הרחק מעין הזרקורים יגע בנושא, והשקיע בכך כל און. כל שעה היתה נוחה בעבור ההצלה של כלל ישראל מפני פגעי הטכנולוגיה. ימי שישי מוצאי שבתות, שעות לילה מאוחרות כמו שעות אחר הצהריים המוקדמות. הוא שעמד ופיקח על הקמת בית דין 'משמרת חומותינו' להצלה מפגעי הטכנולוגיה, כשכל הוראה ניתנה לאחר מחשבה עמוקה.

במשך חודשים רבים התעכב על כל סעיף וסעיף בתקנון שיצא לציבור. בכל פרט היתה מעורבת חשיבה, ועל כל נקודה הוא דן ונכנס לעומק העניין. על כל תחום היה מושב

אוי לה לספינה שאבדה קברניטה

המומים ומזועזעים יחד עם כל בית ישראל
 על כי שקעה השמש בצהריים בהילקח מאתנו גאון עוזנו
 עמוד האש אשר לפני המחנה, רוח אפינו אשר אמרנו בצילו נחיה,
 מריה דכוליה תלמודא לרוחבה ולעמקה, ובסברה ישרה,
 אשר עשרות שנים הרביץ תורה לאלפים והעמיד תלמידים הרבה
 הרועה הנאמן אשר מסר נפשו למען כבוד ה',
 גאון הגאונים שר התורה והיראה, צדיק יסוד עולם הי חסיד הי עניו

מרן ראש הישיבה רבינו רבי' **אשר הכהן דויטש** זצוקללה"ה

אבל יחיד עשי לך תפארת שמואל

אשר ישיבתנו הקדושה נוסדה על פיו, ועמדה בנשיאותו, ונשאה על ליבו הטהור
 בכל עת, ועצתו תנחנו על כל צעד ושעל, טרח רבות לבוא לישיבה למסור
 שיעורים ולבחון את התלמידים, הטה אוזן קשבת לכל יחיד ויחיד מבני הישיבה.
 תורה תורה חגרי שק והתפלשי באפרים. אבל יחיד עשי לך ומספד תמרורים,
 על תופשי משוטייך ופורשי מכמורים, מלחיד וחובליך במים אדירים.
 מי ילחום מלחמתך וישוב לשערים. כלי מלחמה אבדו ונפלו גבורים.

האבלים מרה
 רבנן ותלמידיהון

כאשר גופו לא נשמע לו כלל וכל תנועה הייתה כרוכה בייסורי גוף נוראיים. לאחר מכן כאשר הרב פירר היה הולך בסביבות השעה 10:30 בבוקר, היה מתכוון לשיעור בישיבה שנמסר

בשעה 12, ובזמנים בהם לא היה שיעור בישיבה היה קובע חבורה מיוחדת לשעה זו עד לאיזור השעה 2 בצהריים, חברותא זאת התקיימה עד השבועות האחרונים ממש.

במשך שעות הצהריים היו אלו השעות היחידות ביממה בהם היה מטפל בענייני ציבור ובנושאים אישיים, כאשר בשעות אלו היה גם קבלת הקהל הנודעת בהם היה מקבל בסבלנות ומאור

נהפך לאבל כל שעשוע

טרם צאת מסע הלוויה, והגוף הטהור מוטל על הארץ, צפה מאליו הפיוט הנאמר ביום הכיפורים 'איה הלשון הממהרת באמרי שפר, בעוונות איך עתה לוכחת את העפר', מחשבותינו מעפילות מעלה, מה נהדר היה המראה באותם לילות הוד המעוטרים בכתרה של תורה כשקול תלמודו של רבינו הגדול מרן זצוק"ל היה ממלא את כל החלל, בריתחא ועונג שזורים יחדיו, וכל הכלל כולו ממתין בדחילו ורחימו למוצא פיו בחרדה.

איה העט אשר יוכל להביע את רגשי הלב בעת שהיה מנחיל התורה גאון הגאונים זצוק"ל מתהלך מוקף כגורן עגולה בעשרות צורבים המתנצחים בפלפולה של תורה, וכל הסמטה כמדורה של אש באורה של תורה.

כמה היה מרנין הלב למראה אותם צורבים המחיים את הרחוב המיתולוגי בקולות ובברקים כנתינה מסיני, בלוותם את מרן ראש הישיבה זללה"ה לאחר מסירת השיעור בישיבה הק' וכמו מבהיק ביפיו היה מאמר חז"ל 'אמת מה נהדר היה כהן גדול בצאתו...'

בשעות הלילה המאוחרות ציר הדלת מפר את שלוות הליל כי הנה מתקיימת 'החלפת משמרות' ה'חברותות' של ראש הישיבה, משמר הנכנס כנגד משמר היוצא, וצוללים לעומק מימי התורה הקדושה, וגאון ישראל וקדושו זצוק"ל על גביהן כמלאך המכה על קודקוד ואומר 'גדל'.

החברותות היו לבבת עינו של רבינו זצוק"ל ומסר עליהם את נפשו לבל יופרעו חלילה

על זאת אבכה במרה - על ועד אשר שמם וביטול סנהדריה

לעד יהיה חקוק בליבנו זכר מקום קדוש זה אשר זכינו והרהבנו עוז בנפשינו להיכנס בחרכי הקיטון ולהתבסס מאור התורה והקדושה אשר בקעו והאירו לארץ ולדלים עליה.

עוד היד רוטטת והמחשבה משוטטת, איך אפתח פה ועל מה אבכה, על הראשונות או על האחרונות, על החדשות או על הישנות.

זכיתי אני עני וקטן להסתופף בצל האילן הגדול לפני חצי יובל שנים בתחילת לימודי בישיבה הק', איה העט אשר יוכל לתאר את מעמד מסירת התורה בשיעורים היומיים, לראות ולהריח בכל החושים את האש הגדולה ואת השקיעות הנוראה כאשר רבינו הקדוש זיע"א שקוע כל כולו כמלאך המופשט מגשמיותו, טובל כולו במימי הדעת ללא חציצה כלשהי, קושר קשרים לאותיות בונה ומפרק טוחן עד דק ומחשב ביגיעה נוראה ועצומה כל טיפת דיו דברי רבותינו הראשונים כמלאכים.

עד היום לא מן מזכרונותי כשבאחד הימים נפתח השיעור במילים הנוראות וזל"ק "המהלך החמישי שאמרנו אתמול בצרת ערוה נסתר קצת מדברי רש"י" - - -

אודה ולא אבוש שאני הק' לא זכיתי להבין אפילו מקצת מן הים הגדול, אך אשרי העם אשר שמע קול אלוקים מדבר מתוך האש ויחי, ועתה בעוונותינו משמת רבינו בטל כבוד התורה.

נשתף את הקוראים בזכרונות נערוות איך שרבינו הק' זי"ע בשעת תלמודו בתוקף עינו, לא שם ליבו כלל והיה פותח את כפתורי כותנתו בלא משים...

ברוב דבקותו בתורה הק' זכה להידבק במידותיו ית', והיה משכיל אל דל ושוכן את דכא ושפל רוח. זאת אזכור ונשי עלי תשתוחח לפני 12 שנה לערך ראיתי לרבינו הקדוש זיע"א רץ בדאגה ברחבי העיר בחול המועד פסח, וכניגשו לשואלו מה הראש ישיבה מחפש?? השיב שיש חולה תשוש נפש מתלמידי הישיבה לשעבר שרצה מאוד להשתחרר מבית החולים, ומשפחתו לא היה בכוחה לקבל עליו אחריות, ובראות רבינו את צערו של החולה חתם רבינו זיע"א בעצמו על ערבות ואחריות לשחרורו, ועתה נעלם החולה - - -

לאחר חיפושים רבים, נמצא באחד מבתי הכנסיות, וכשהובא לרבינו זיע"א לא גער בו וקיבלו בפנים מאירות.

וכן, כסדר היתה דלתו פתוחה בפני כל מר נפש.

אבי יתומים ודיין אלמנות, בכל חג ומועד היה טורח ונוסע ברכבי הארץ לבקדם ולשמחם יחד עם תבדלח"ט הרבנית הצדקנית תליט"א. וכך גם בחג הסוכות האחרון לחייו עלי אדמות, בעודו מסובל בייסורי גוף קשים ומרים, טרח ונסע במסירות נפש לבקר את אחד מתלמידי הישיבה הק' שהיה מאושפז במוסד לתשושי נפש, ולא חס על כבודו, ומשם המשיך לבקר אצל כמה וכמה אלמנות ויתומים, מתוך יסורים נוראיים, עד כדי שנאלץ ליטול כדורים לשיכוך יסוריו המרים.

כל אוצר מידות טובות אלו, הגיעו ובאו מכח יגיעתו ודביקותו בתורה הקדושה, וכמאמר חז"ל "קודשא בריך הוא ואורייתא וישראל חד הוא" והתורה הק' היא שהביאתי להידמות לקונו ולילך בדרכיו.

אשרי עין שזכתה לראות צורת דמות האדם השלם המידיבק בקונו, ועתה בעוונותינו הלא למשמע אוזן דאבה נפשינו,

ערומים נותרנו בלא משען ומשענה, ובהמשך ההליכה בדרכו והמשך מורשתו נתנחם ונמצא מזור לנפשינו.

החותם בדמע ברטט ובגעגע

איי"ש קטן שעמד בשיפולי ההר

רבני הדין
המנהל הכללי של פקדון שלטון
המנהל הכללי של פקדון שלטון
המנהל הכללי של פקדון שלטון
המנהל הכללי של פקדון שלטון

חברי הדין
המנהל הכללי של פקדון שלטון
המנהל הכללי של פקדון שלטון
המנהל הכללי של פקדון שלטון
המנהל הכללי של פקדון שלטון

איך נפלו גיבורים ויאבדו כלי מלחמה

על שמועה רעה כי באה ונמס כל לב בהינטל מעלינו עטרת ראשנו, רבינו הגדול
שר התורה והיראה, עמוד האש אשר לפני המחנה, שומר משמרת ה' בתעות בני
ישראל מעליו, גודר גדר ועומד בפרץ

מין ראש הישיבה

רבי אשר בן הרב בנימין זאב הכהן דויטש זצוק"ל

אשר כונן וייסד את בית הדין, ובדעת תורתו הבהירה סלל דרכיו והתווה נתיבותיו
בכל פרט קטן כגדול, ובמשנה תוקף סמך את ידיו וחזק את כח בית הדין תקנותיו
והוראותיו.

"ייתב ה' ולא יוסיף עוד ליסרה, אמן ברכים כושלות חלק יעקב ומושיע
בעת צרה.

לצדק ימלוד מלך, יאמר שלמו ימי אבלך, לאורו נסע ונלך"

רבני בית הדין

חברי בית הדין

מזכירות בית הדין

m0774702012@gmail.com

מזכירות בית הדין • טל: 0777352221 • פקס: 0774702012

גלה בבוד מישראל

דבר אדוני הארץ איתנו קשות כי לוקח אדוננו מעל ראשנו. אביר המעיינים ונזר השקרנים אשר שם כל מעייני חכמתו בעמלה של תורה וכל ימיו שגה באהבתה וטרוד לדעת סודה. מי יורה דעה מי יבין שמועה. מי ירחם מלחמתה ולא ישא פנים ולא יחת מפני איש. ובאכול האש את עדת ה' ויוותר רבנו שמואל זיע"א נביא לה' לבדו, נאזר בגבורה ויתיצב לצידו. ויחגור חרבו על ירך גיבור, ומאז ועד יומו האחרון לא השיבה אל תערה.

גאון הגאונים

תפארת ישראל

רבינו הגדול מרן רה"י

זצוקללה"ה

אשר עמד על האבניים

בעת ייסוד גני הבנות על שדרת הקדש

ע"י רבנו הדרכי שמואל זיע"א

וכאשר ישא האומץ את היונק נטל משאנו עליו

היו עיני צופיות על כרם בית ישראל לשמרו

בחינוך שהוד בדרך המסורה לנו מדור דור

בנות ישראל

על רבינו הקדוש בכינה

המתאבלים מרה

ההנהלה

פנים את המוני בית ישראל ששיחרו לפתחו.

לאחר השעה 16:00 אחה"צ החלו להגיע חברות של חברות של אברכים ובחורים, אשר התחלפו מידי כשעתיים עד לשעה 1:30 בלילה, כאשר לעיתים תכופות היה ממשיך למוד עם החברות בלילה אף לשעה 2 בלילה ומעבר לכך.

כל חבורה, כל חברות, בכל כשעתיים, הייתה משתנה המסכת, סוגיות שונות בכל מקצועות התורה, ריבית וזרעים, קדשים ונשים נזיקין, וכל קבוצה שמגיעה היה ראש הישיבה זצוק"ל מתחיל בדיוק מהיכן שפסק בלימוד הקודם, מעיר הערות על מה שלמדו פעם שעברה בגאונות מבהילה, מחזה מיוחד היה לראות את השולחן במעון קדשו מלא וגדוש בספרים, מתרוקן בין חברות לחברות, בין משמר היוצא למשמר הנכנס, ומתמלא מחדש במהירות.

ביתו היה בבחינת "אוהל מועד לכל מבקש השם". בהתאם למסורה בידו, לא העריך את הכמות רק את האיכות, והיה מוסר בדחילו ורחימו את תורתם של רבותינו הראשונים והאחרונים לתלמידיו האהובים והמופלגים בתורה.

לא פעם היה יכול לעצור את אחד החברות באמצע חתונה ולומר לו: עיין בריטב"א במקום פלוני זה יענה על מה שדיברנו...

כאשר לאיש לא היה מושג מתי היה לו זמן לעסוק בסוגיא בהמשך, לאחר שמיד לאחר שפסקו לדבר על הנידון כבר נכנסה קבוצה חדשה.

כך היו כל ימיו ושנותיו, החל מבחרותו ועד השבוע האחרון ממש, מסכת אחת של עסק בכל מקצועות התורה, זבחים ומנחות, בכורות וערכין, נשים ונזיקין, זרעים ודקדוקי הלכה אינסופיים, בהיקף אדיר ואיום ובעומק נוראי כאחד מגאוני קמאי. בשביעי של פסח לפני כ-15 שנה שבר את הכתף כשהוריד תשובות הרשב"א ועיין על כסא גבוה ובלי משים נפל מהכסא. מאחר והשבר היה בכתף לא היה ניתן לגבס את ידו, ובכל פעם שהיה מתיישב ללמוד היה נאנק מכאבים כי היד היתה זזה אבל אחרי שהתחיל ללמוד לא הרגיש בכאבים כלל והיה מזז את ידו בצורה חופשית מביא איתה ספרים, אולם מיד כשהיה מסיים ללמוד היה נאנק מכאבים.

בגאונותו האדירה היה בקי בכל התורה כולה, דבר זה נגלה פעם לעיני תלמידו כאשר למד עמו גמרא ועיינו בתוס', ולפתע הרוח שיצא מהמאוורר בסלון הפכה את הדפים עד הדף הראשון של הגמ', אולם ראש הישיבה שהיה להוט אחר דברי התוס' המשיך לקרוא כהרגלו את התוס' עד סופו מזיכרון כשהוא לא

מוסדות 'לפניו ברננה' רעננה

חשך עולם בעדינו

אבלים דווים וסחופים באבל הכבד של עולם התורה והישיבות
בהלקחו בסערה השמימה של רוח אפינו קודש הקדשים
שהיה טוב לישראל יותר מאב ואם, פה המתגבר בתורה סיני ועוקר הרים
לא הניח אחריו כמותו בכח עיונו ודבקותו בתורה הק' עד כלות כוחותיו
עמוד האמת כארי יקום וכלביא יתנשא לעשות רצון קונו ולא חת מפני איש ומורא בשר
ודם לא עלה על ראשו וביטל כל ישותו מפני הדר גאונו ית' נשא את משא העם וטרח
במסירות עד אינן קץ להיטיב עם כל בריה שפלה כגדולה בענווה גמורה הפקיר כבודו וחיו
למען כבוד שמים נר ישראל עמוד החכמה דבריו עושים פירות פועל ישועות בקרב הארץ
אבינו רועינו פאר ישראל וקדושו

מרנא גאון הגאונים זצוק"ל

על זאת נקוננה ודמעתינו על לחיינו נזרימה
איך שודדנו ונפלנו גיבורים בתוך המלחמה
מי יעמוד לבטל הגזירות מעדת מי מנה
אריד בשיחי ואהימה וקול נהי ארימה

רבנן ותלמידהון

ישיבת רבינו אשר

ע"ש ולזכרו הטהור של רבינו אשר הכהן זללה"ה

בשנה האחרונה זכינו להקים ישיבה לנערים מבקשי ד' החפצים לעלות בהר ד' מתוך עבודה אמיתית
ויסודית, וזכינו להיות סמוכים על שולחנו של רבינו אור העולם זיע"א ועתה בשבר הגדול אשר פקדנו
אזרנו כגבר חלצינו בסיוע נדיבי עם קודש מוקירי זכר רבינו זיע"א שנטלו ע"ע להרחיב ולבסס את
ישיבתנו הק' באיכות ובכמות לרומם קרן התורה הק' בישראל
לפרטים והרשמה: הרב איתמר גדסי: 0527139280

קהילת בני התורה נווה יעקב ירושלים

אבי אבי רכב ישראל ופרשיו

אבלים אנונים סחופים ודווים כי נוטל כבוד מבית חינו וגלה כבוד מישראל, וכי כבתה גחלת ישראל הנשארת, עמוד האש ההולך לפני המחנה עשרת ראשיו ונזר תפארתו, רוח אפיו אשר אמרנו בצילו נחיה

מרא דכולא תלמודא, אשר המית עצמו מנעוריו באהלה של תורה והתייגע לעיונה בכל מכמניה והעמיד תלמידים לאלפים, חסידא ופרישא ענוותן ושפל ברך, צדיק יסוד עולם, חסיד המתחסד עם הבריות, אבי יתומים ואלמנות, עובד ה' בכל לבבו מנעוריו, צדיק מושל ביראת אלוקים, מסר נפשו חלבו ודמו לגדור גדר ולעמוד בפרץ, היה לישראל לחומה בצורה ולעמוד אש להאיר נבכי התקופה

**אדונינו מורינו ורבינו
מרן רבי**

אשר הכה דויטש

זצוקללה"ה

אשר כארי התנשא להעמיד על חילם את קהילות הקודש בכל אתר ואתר כמה יגיעות נתייגע אותו צדיק להעמיד מוסדות התורה והחינוך בשכונתנו על פהרת הקודש

**אהה! אבינו רועינו על
מי אותנו נמשעת ועזבת**

**וכל בית ישראל יבכו את
השריפה אשר שרף ה'**

שם לב שהדפים נהפכו לו מול העיניים.

דאגתו לכל אחד ואחד הייתה נוראה, היה בחור יתום מרעננה שרצה ללכת מבית הספר למוסד פסול של דתי לאומי, ולא עזרו כל הדיבורים שדיברו איתו ל"ע. רבו של אותו נער הביא אותו לרה"י והוא ישב עמו למעלה משעה והסביר לו שללכת לשם זה אומר להיות חילוני, התחנן אליו ופשוט בכה לו שישאר בעולם הישיבות לא די בשביל להיפך לאברך אלא בשביל שישאר יהודי, כי זה התיבת נח בדור שלנו, ממש דמעות ירדו מעיניו עד שהבחור הבטיח לו שילך לישיבה קדושה ובתמורה רה"י ילמד עמו מידי ראש חודש, ואכן חברותא מיוחדת נקבעה עמו מידי ראש חודש בשעות הצהרims.

רחוב הרב וסרמן

ברבות השנים עבר להתגורר ברחוב הרב וסרמן בקרית הישיבה, בכדי לעזור לאביו זצ"ל, אליו התמסר במסירות נוראה והתבטלות עצומה, שעות על גבי שעות היה יושב עמו, צועד עמו ומטפל בו, בפחד וחרדה אדירה על 'כיבוד אב ואם'. ביתו נהפך במהרה לתל תלפיות כאשר כל בן תורה אשר

רצה לדבר בלימוד עם הגאון העצום בכל חלקי התורה, עלה לרחוב הרב וסרמן 5 בכל שעה משעות היממה, כאשר הבית פתוח לכל מבקש ולכל דורש, ומרן ראש הישיבה זצ"ל, אשר ליבו לב כל ישראל, עומד ושופע מתורתו על שומעי לקחו. למעלה מיובל שנים היו מגיעים לביתו המונים לשמוע דבר תורה והלכה, זקנים ונערים היו מגיעים לברר באופן תדיר דברי תורה בעומק הסוגיות, כשהוא בחכמתו מהווה אספקלריא המאירה בכל נושא ועניין. בכל סוגיא שנשאל מיד ידע את כל הנושא על בוריו בבירור ובהירות נדירה ביותר ותלמידי חכמים ידועי שם הבקיאים בכל מרחבי התלמוד היו יוצאים ממעונו נפעמים מעוצם בקיאותו ועינוונו בכל חלקי התורה, לצד צניעות וענווה עד אין קץ.

הנהגותיו בקודש

הנהגות קדושה נוראיות היו מנת חלקו, כאשר את רובם דאג להסתיר אף מסובביו הקרובים והתהלך בצידי דרכים. במשך שנים רבות כמעט ולא עלה על מיטה בקדושתו. אף בשבת האחרונה לחייו, כאשר התעורר לאחר שהיה שרוי במצב של 'שכיב מרע', ביקש בשארית כוחותיו כי ירימו אותו משכיבתו במיטת בית החולים.

פעמים רבות הוא שרוי בתענית בעקבות כך שהוא שכח

חשך עולם בעדנו כי נוטל אדוננו מעל ראשנו

נמס כל לב ורפו כל ידיים על שמועה רעה כי באה אשר הוכתה העיר, נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש, ונעלה הענן מעל המחנה, אבינו רוענו, נשיא אלוקים בתוכנו, האיש על העדה, אשר כל ימיו מקשה אחת של תורה ויראת שמים טהורה, עמל בתורה בעמקות עצומה ושקדנות מופלאה, ובגאונותו האיר פני תבל בסוגיות החמורות, ונתן ליבו נפשו ומאודו לכלל ולפרט, בהוראת הדרך אשר ילכו בה עם ה' בני התורה די בכל אתר ואתר ההולכים לאורו של רבינו הגדול בעל ה'דרכי שמואל' זיע"א, ויגע ועמל לבסס לקיים ולהעמיד את קהילות הקודש ומוסדות החינוך על טהרת הקודש, בנקיות כפיים ובטהרת הלב ובענווה מרובה, ובעמידה נחושה על שמירת המסורה ללא חת ומורא

רבינו עטרת ראשנו מרן ראש הישיבה רבי אשר הכהן דויטש זכר צדיק וקדוש לברכה לחיי העולם הבא

ובתוך הכלל כולו התמסר להעמיד ולבצר את מוסדות החינוך לבנות ישראל לחנכם בדרך ישראל סבא, ובמיוחד נטל על עצמו ממש את הקמת בית ספרנו, ונתן ליבו ומאודו עליו עד יומו האחרון, ומתוך מטת חוליו ויסוריו הגדולים דאג להעמיד ולבסס את בית הספר ברוחניות ובגשמיות ולהסיר עול החובות הרבים, וממנו עצה ותושיה בכל אשר הלכנו, אוי לנו שכך עלתה לנו, מי יתן לנו תמורתו

אבלים דוויים וסחופים
בית-ספר 'הליכות רחל'
ההנהלה צוות בית הספר ההורים

לאכול ולשתות, ביום כיפור האחרון העיד כי מעולם לא חש תחושה מסוימת במהלך תענית, מלבד תקופה שהוא סבל ממחלה מסוימת. והיה זה עקב הרגלו להמעיט במאכל ומשתה בכל ימות השנה. דבר זה גרם לו לבעיות קשות בעיכול מידי שבת בשבתו, כאשר אז היה מקפיד לאכול בסעודת השבת, דבר שגופו לא היה מורגל אליו בקדושתו הנוראה.

בשנים האחרונות, כאשר הרבנית הצדקנית תליט"א שהתמסרה בכל ליבה ומסרה את כל אשר לה למענו, ביקשה הרבנית כאשר הייתה יוצאת לעבודתה כי ידאגו שהוא יאכל את האוכל שמונח על השולחן, וכמעט כל יום האוכל נותר מיותר על השולחן... והיה זאת ה'ארוחה' היחידה שהוא היה אמור לאכול במהלך היום.

במשך שנים היה מבקש באופן תדיר ממש כי יוציאו אותו בברכות השחר מאחר והיה ניעור בלילה, ויעידו על כך מתפלל ביהמ"ד "תפארת שמואל" וכן תלמידיו הקרובים שכמעט מידי יום היו מוציאים אותו בברכות השחר.

מעודו חרד ועמל על כל תג ותג ממסורת ההלכה חקר ודרש אצל גדולי בעלי ההוראה ובמיוחד ישב וליבן עם כל גדולי תלמידי מרנא החזון איש זיע"א על שמועתיו בהלכה כשידוע שרבינו זיע"א היה זה שהפיץ את הוראת החזון איש זצוק"ל בהלכות שילוש ההדסים.

לשכניו זכור היאך מדי שנה בשנה בהתקרב ימי החנוכה היה יוצא מביתו לשער החצר לבדוק היכן יניח את המנורה כשהוא הולך ושב לביתו כשהוא שואל את העוברים ושבים האם הם רואים את הנרות מהרחוב.

לצעירים מצויינים | ירושלים
ע"ש הגה"ק רבי משה טברסקי זצוק"ל הי"ד

מיסודו של מרן ראש הישיבה
הגאון רבי שמואל אויערבך זצוק"ל

נפלה עטרת ראשינו

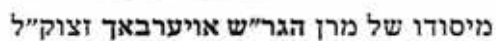
שבורים ורצוצים יחד עם כל בית ישראל
על עלייתו בסערה השמימה
של עטרת תפארת ישראל שר התורה והיראה
גודר גדר ועומד בפרץ ומשובב נתיבות לשבת
עמוד התורה ואיש האמת שנתן עיניו ולבו
להצלחת ישיבתינו והנחנו והדריכנו מיום היוסדה
בתוך שאר מוסדות התורה שמסר נפשו
למען הצלחתם ולמען פריחת עולם התורה

רבן ולבן של ישראל מרן ראש הישיבה זצוק"ל נשיא ישיבתינו

אוי מי יורה דעה מי יבין שמועה
מי יקום לי עם מרעים מי יתיצב עם פועלי און
תורה תורה חגרי שק
אבל יחיד עשי לך

ומספד תמרורים על תופשי משוטיך
ופורשי מכמורים מלחך וחובליך במים אדירים

המתאבלים מרה
רבנן ותלמידיהון

כי לוקח אדוננו מעל ראשנו הורם הנזר והוסרה העטרה

**אבינו רוענו עטרת ראשנו
גאון הדור וצדיק יסוד עולם
אבי כל תופשי התורה**

אשר הכהן דויטש

נהפך לאבל מחולנו

וכל בית ישראל יבכו את השרפה אשר שרף השם

שבועות ארוכים קודם זמן שמחתנו היה ביתו עמוס בהדסים משולשים אתרוגים ולולבים מזנים שונים מהם בחר את המהדורים ביותר שעליהם יברך וינענע בעת קיום מצוות ד' מינים. גם זהירותו בשימור המצות כשהוא מקפיד להדר בכל ההידורים וחרדתו בשעת בדיקת חמץ כשהוא מתאמץ בכל כוחו לבדוק בחורין ובסדקין ובכל מקום שיש חשש שאי מי הכניס שם חמץ. וכן בימים הנוראים היתה ניכרת על פניו חרדתו הגדולה מאימת הדין כשמראהו ביום הכיפורים היה כלבת אש.

'שיעורי רבי שמואל' ו'שיעורי רבינו אבי עזרי'
כגדול תלמידים של רבותינו הגדולים מרן האבי עזרי ומרן הגר"ש רוזובסקי זצוק"ל, ביקשו ממנו בני המשפחה לאחר פטירתם שטיפלו בכתיבת שיעוריהם, כי הוא יעבור ויבקר על כל שלבי עריכת הספרים, ואכן הוא בחרדה גדולה ניגש אל המלאכה ובמשך חודשים ארוכים עבר על הספרים והעמידם על מהערוותיו וחידושיו עמלים עולם התורה עד עצם היום הזה. נידונים רבים בעומק הסוגיות נידונו על שולחנו על ידי גדולי התלמידים של מרנן זצוק"ל. הייתה תקופה בה ראש הישיבה זצוק"ל היה טרוד מאד במשך חודשים, וכתיבת הספרים התעכבה כאשר איש לא רצה להמשיך לכתוב ללא הביקורת של גאון הגאונים זצוק"ל שרק הוא ידע לרדת לסוף דעתם של רבותיו ולנבכי דבריהם.

מדרבנא דאומתיה

קצרה היריעה מלהרחיב אודות מאבקיו והמערכות הקשות

רשת הכוללים אהל חנוך בארה"ק ותרב בבת יהודה תאניה ואניה

בתוך ימי השבעה ליום המר והנמחר,
אשר לוקח אדוננו מעל ראשנו ויאבדו
כלי מלחמה, פרח לו איש האמת,
רבינו הגדול קברניט עולם התורה,
גאון ישראל שר התורה ועמוד היראה,

הי חסיד הי עניו

מרן ראש הישיבה רבינו

אשר הכהן דויטש

זיע"א

נתאסף לעצרת קינה ומספד מר

והתבוננות בדרכיו להתרומם להמשך ההליכה

בעוז בדרך התורה המסורה

ביום ראשון כ"א כסלו תשפ"ה

בשעה 17.20
בהיכל הכולל

בביהמ"ד מרום הרים ומות ג' ירושלים

ישאו דברים:

רבינו נשיא הכוללים

הגאון הגדול רבי

חיים דוד מינצר

שליט"א

ראש ישיבת גרודנא

הגאון הגדול רבי

משה שמידע

שליט"א

מורנו ראש הכולל

הגאון רבי

אריה ליב קרלנשטיין

שליט"א

אריד בשיחי ואהימה וקול נהי ארימה

כבה המלאור הגדול

יחד עם כלל בית ישראל בכל קצוות תבל שבורים ורצוצים עד דכדוכה של נפש, עטופים ביגון ואנחה, עיני עיני ירדה מים גדול כים שברנו, בהסתלקותו מעמנו לגנזי מרומים של עמוד האשלפני המחנה, מנורה הטהורה נזר העטרה, גאון התורה חכימא דיהודאי מרא דכולה תלמודא, מעתיק שמועה ומעביר המסורה, אשר מצודתו פרושה על פני כל עם ה' ונהנים ממנו עצה וברכה, מסר נפשו על התורה, העמיד תלמידים לאלפים אשר נשאם על לוח ליבו הטהור והעתיר בעדם כל ימיו

מרון ראש הישיבה הגאון הגדול

רבי **אשר הכהן**
דויטש זצוקללה"ה

אוי מי יתן לנו תמורתו

תנחומנו שלוחים למשפחתו הכבודה יחד עם רבבות תלמידיו וכלל ישראל, בנחמת ציון וירושלים ננוחם, בדרכיו ובמידת חסדו נצעד עד ביאת גוא"צ בב"א

הנהלת רשת 'רקורד'

אותן ניהל בתבונה ובעוזת דקדושה על צביון התורה והישיבות, בכל השנים האחרונות, בהם עשה שלא תשתכח תורה מישראל. עמד לימין רבינו הגדול מרנא הדרכי שמואל זיע"א בעוז ותעצומות בכל מערכות הדת, ובמיוחד כנגד גזירת הגיוס הנוראה כאשר עמד רבינו הגדול זללה"ה בעוז ובגבורה כנגד מהרסי ומחריבי הדת ופעל בכל יכולתו לשמירת מסורת התורה והישיבות הקדושות. בכל השנים האחרונות עמד כמעט לבדו כנגד כל הכוחות הטומאה שבעולם, ניהל מערכות עזות ונשא נאומים חוצבים כנגד גזירת הגיוס. מאז הסתלקותו של מרנא הדרכי שמואל זיע"א ניווט את דרך "הוועדה להצלת עולם התורה" ו"בני עליה" בדרכו של מרן זיע"א, והורה את דרכי הפעולה בכל זמן ועת, וכן את דרכי המלחמה בכל זמן ובעת מעצר בן עליה וכדומה.

משאותיו הנודעים הרעישו עולם ומלואו, כשהוא תובע

בגאונותו המפליאה מכל עסקני הציבור החרדי לתת תשובות לשתיקתם הרועמת ויתירה מכך רח"ל.

כמו כן ייסד והקים מפעלות רבים במלחמתו כנגד גזירת הגיוס, את שבת "מי לד' אלי", שבת "בני עליה" לבני ש"ג בישיבות לצעירים לאחר חג השבועות, ארגון "נותנים גב", כינוסי ההסברה בישיבות הקדושות, והורה את דרכי הפעולה לעם ד' כאשר בכל דבר קטן כגדול הכריע והורה את דרך האמת לבני ישראל. ועוד ועוד.

לא חת מפני איש, מול כל המלעיגים עליו הוא השיב תשובות ברורות ובהירות, ועמד בעוזות וגבורה כנגד המשחיתים בכרם בית ד', כאשר הכל חשים בעת הזו שאזל גברא דמסתפינא מיניה, הוא הגבר הוקם על המתריע והעומד בשער.

בתקופת מחלת הקורונה היה רבינו מרן זיע"א היחיד שהלך בראש עדת ישראל לשמור על היכלי התורה והישיבות, בתי מדרשות וכניסות פתוחים, ולשמור על חינוכם הטהור ולימוד תורת חיים בישיבות הקדושות. בימים הראשונים של הסגר כאשר הוציא את מכתבו הנודע להמשיך בסדרי הלימוד והתפילות לצד שמירה על כללי הבריאות, התבטא כי הוא מתכוון לשוטרם שיגיעו לעצור אותו.

באותם ימים הוראותיו פורסמו בכל העולם היהודי ועוררו רעש עצום, כאשר הוא לא חת מפני איש מול דעת התורה הקדושה, ורק לאחר תקופה החלו רבים רבים להבין את הדברים

איך נפלו גיבורים בתוך המלחמה

**כל רחובות מספד וכל חוצות יאמרו
הוי הוי, על כי הורם הנזר והוסרה
העטרה ולוקח אדונינו מעל ראשינו,
שר התורה מושל ביראת ה',
מעתיק השמועה, גאון הגאונים,
הרביץ תורה לאלפים רבות בשנים,
יגע בתורה בכל כוחו ומאודו, רועה
נאמן ומשכיל אל דל ושקד בכל
כוחו לתקנת כל איש ואיש קטן
כגדול, מסר נפשו לשמור משמרת
ד' ולעמוד לפני העדה, גבור ואיש
מלחמה, עמוד האש לפני המחנה
במלחמת הדת הנוראה העומדת
עלינו בעת הזאת, אשר אמרנו בצלו
נחיה, גאון הדור בענוה, כל העם
עונים אחריו מקודש מקודש, ה"ה**

**חסידא ופרישא
כהנא רבא**

רבינו הגדול מרן ראש הישיבה צוק"ל

אשר נתבקש לישיבה של מעלה, הוא הלך למנוחות
ואותנו עזב לאנחות, כספינה המטרכת בלב ים,
נאחז בדרכו בכל עוז בלא לסטות ימין
ושמאל עד כי לבדו ימלוד מלך.

המבכים מרה
מורינו המרא דאתרא בני הקהילה

שר וגדול נפל בישראל!

מועצת העירייה כואבת ומבכה יחד עם המוני תושבי עירנו, את הסתלקותו לשמי רום של המאור הגדול, עמוד התורה והיראה, גאון בתורה וכל מכמניה ירא אלוקים ודבק במצוותיו, הנחיל תורה ויראתה לאלפים והעמיד דורות של תלמידים עמוסים ונשואים בתורה וקנייניה, נושא ארון ברית ד' שדלה והשקה מבאר תורת חיים של רבותינו מאורי הדורות זיע"א, לוחם מלחמות ד' בסערה, מורה דרך ומנחה נתיבות לאלפים

מנן רבינו ראש הישיבה רבי אשר הכהן דויטש זל"ה

גאון תורה ויראתה ממאורי אורה של עירנו לתלפיות

הרופא לשבורי לב ירפא את שברון עמו,
ויחיש נחמה למשפחתו הרוממה לבניו הגדולים שליט"א
לחתניו הגדולים שליט"א
ולאלפי בני הישיבה ורבבות ישראל הצועדים
בנתיבי עבודתו ויראתו בעוז ותעצומות

אהה, מי יורה דעה מי יבין שמועה!

חנוך זייברט, ראש העיר
סגני רה"ע
משנים וחברי המועצה

חשך עולם בעדנו

נמס כל לב ורפו כל ידים, דבקה לעפר נפשנו וחשך עולם בעדנו, על השבר הנורא שהושברנו בהלקח מעמנו אבינו רענו רבן של ישראל אשר נשאנו על לבו יחד עם שאר כל מוסדות התורה על טהרת הקודש, שר התורה והיראה והענוה, גדול עמלי התורה, טרוד בכל כוחו לדעת סודה ולגלות צפוניה, כגאוני קמאי, העמיד תלמידים לאלפים רבות בשנים, איש האמת, שמסר עצמו גופו וכבודו לעמוד על משמר התורה והיהדות, ולא חת מפני איש, עמוד האש אשר האיר לנו הדרך בחשכת הגלות הנוראה, אזור כגבר חלציו לשמור משמרת לגדור גדר ולעמוד בפרץ, על משמר החינוך הטהור לבל יעשקוהו זדים,

הגאון החסיד האמיתי מרן רבינו אשר הכהן דויטש צוקללה"ה

אשר נשא כאב את מוסדותינו מיום הקמתם, ובכל עת דלתו פתח בפנינו להורות הדרך אשר ילכו בה והמעשה אשר יעשו, והדריכנו בדרכי החינוך, כמסורת רבותינו נו"ע, ויהי ידיו אמונה עד עת בא השמש בצהרים,

אוי מי יורה דעה ומי יבין שמועה

הפשוטים עליהם עמד במכתביו הראשונים. מערכות רבות נוספות ניהל בעוז ותעצומות, כנגד מקררים למיניהם ופורצי דרך, מחברי ספרים שניסו לגעת במסורה לנו מרבתינו ומשתפי פעולה עם הסוכנות היהודית ועוד, כאשר הוא יוצא בדברים חריפים ומכתבי זעקה ומחאה גדולה בעניינים אלו שעוררו רעש וגרמו לרבים לפחד מפני השומר הגדול שעשה שלא תשתכח תורה מישראל.

על משמר החינוך הטהור

עוד בחיי חיותו של רבינו רבן של ישראל מרנא הדרכי שמואל זי"ע"א היה זה רבינו הגדול מרן צוקללה"ה אשר עמד לצדו בכל העוז והתעצומות, נשא את משאותיו הרבים לבני התורה והבהיר את דעת תורתו הבהירה כי חובה על בני התורה להישמע לדעתו של מרן הדרכי שמואל נ"ע אשר הוא ממשיך את דרכו של רשכבה"ג מרנא האבי עזרי"ע"א. באותם שנים החל מרן הדרכי שמואל בהקמת מוסדות החינוך לבנים ולבנות, והיה זה רבינו מרן זי"ע שטרח וכיתת רגליו להקים ולייסד את המוסדות, הן בבני ברק והן בירושלים. מרן הדרכי שמואל באותם שנים שלח אליו את כלל המוסדות לשאול אותו דבר ד' זו הלכה ואמר תדיר כי מי שרוצה לשמוע דעת תורה בהירה ונקיה ישמע למרן זי"ע"א. כאשר נפתח סמינר "אוהל רחל" בבני ברק ולאחמ"כ בירושלים ביקש מרן הגר"ש מרבינו זי"ע לעמוד בנשיאות

המוסדות ולכוונם ולנווטם, ואכן מאז ועד עתה עמד רבינו זי"ע בטובו הגדול ניווט והדריך עיצב וסלל דרך בכל פרט ופרט בגאונות מבהילה. וכך עמד בנשיאותם של איגוד בתי התורה הספרדים ועוד ועוד לבקשתו של מרן הגר"ש צוק"ל, כאשר לכל מנהל ולכל העוסקים במלאכת הקודש הוא משקיע זמן יקר מפז, מייעץ ומדריך באבהיות ובענוות חן. לאחר הסתלקותו של רבינו מרן הדרכי שמואל זי"ע"א, כאשר

אוי נא לנו

המומים וכואבים, שבורים ורצוצים, אבלים ודווים, עד דכדוכה של נפש, בגזירת שמים שעלינו נחתה, יתומים היינו ואין אב, אוי מי ירפא שברינו, אראלים ומצוקים אחזו בארון הקדוש ונשבה ארון הקודש, ונלקח מעמנו אבינו רוענו, המדריכנו ומעמידנו על דרך אמת, שר התורה, בקי בכל מכמניה, איש האמת, בטוהר החסד, שומר הגחלת, לוחם מלחמות ה', הכהן הגדול מאחיו, עמוד האש אשר לפני המחנה, בדרך התורה המסורה, בהשקפה צרופה, לא מחזיק טיבותיה לנפשיה כלל, הי חסיד הי עניו, אוי נא לנו כי חטאנו,

מרז ראש הישיבה רבי

אשר הכהן דייטש

זצוקל"ה

**תורה חגרי שק, מי ילחום מלחמתך
וישוב לשערים, כלי מלחמה אבדו ונפלו גיבורים,
אוי ואבוי שוד ושבר לנותרים**

וכל בית ישראל יבנו את השריפה אשר שרף ה'

האבלים ומבכים מרה

האברכים

ראשי החבורה

ראשי הכולל

בהכל הוא יעץ והדריך, מינה את הרבנים והמנהלים וכל העוסקים במלאכת הקודש, קומם ובנה עדת מי מנה. לא ניתן לתאר את כלל מפעלותיו הקדושים והטהורים של רבינו מרן זיע"א, שלא זכורים כמותן בהיסטוריה כיצד בתוך שנים ספורות ניתן להקים מאות מוסדות, קהילות הקודש, ארגונים ומיזמים ללא גבול, והכל תוך ניווט בכל פרט ופרט בגאונות ובהיקף מבהיל ונורא.

רבינו הגדול זצוקלה"ה נשא על ליבו את עול כלל המוסדות כשהוא מייסד וממנה את מנהלי המוסדות במאור פנים ומחזקם תמידים כסדרם להמשיך במלאכת הקודש, לא חסך מעצמו שום טרחה ומאות פעמים עלה לביתם של מנהלים ועוסקים במלאכת הקודש או לאנשים עם השפעה והניח כל כובד משקלו על ייסודם וביסוסם של המוסדות והמשך קיום הדרך המסורה מדורי דורות.

מסירותו למנהלי המוסדות וגבאי קהילות הקודש לא ידעה גבול. הם

ובנות, תלמודי תורה ובתי ספר, ישיבות קטנות וגדולות. רבינו מרן זיע"א בתוך שנים ספורות הקים וייסד קרוב למאה קהילות קודש בכל רחבי הארץ, הכל ביזע ובעמל נפשו,

היו מוסדות חינוך בודדים על טהרת הקודש שהיו קיימים ואז אור רבינו כגבר חלציו והקים וייסד עולם שלם ומרהיב של טהרת הקודש, עשרת מוסדות חינוך לבנים ולבנות, גני בנים

בא השמש בצהרים

רפו ידיים ומס כל לב ושחה לארץ קומתנו כי לוקח אדוננו מעל ראשנו, האדם השלם, חסיד וקדוש, גאון ישראל, שר התורה והיראה, עניו מכל האדם, עמוד האש אשר השליך נפשו מנגד ללחום מלחמות ד' בעוון וגבורה. מסר נפשו כל חייו להעתיק השמועה ולהעמיד תלמידים לאלפים ולרבבות, היה להם לאב רחום ובכל צרתם לו צר, שם עצמו באיסקופה הנדרסת למען כבוד שמים, ונתן ליבו ונפשו להיות מיצר בצרתן של ישראל

רבן וליבן של ישראל מרן ראש הישיבה

רבי אשר דויטש הכהן **זצוקלה"ה**

אי חסיד אי עניו, אשר התנשא כארי לחזק ברכיים כושלות ולהעמיד תורה בטהרתה על תילה נשא את כולל האברכים בתוך כל עולם התורה בבת עינו

גדולה האבירה ואין לה תמורה

מלב מורתח נשגר כוס תנחומים לפני הרבנית תליט"א ולפני בניו וחתניו הנאונים שליט"א

על אלה אני בוכיה ועיני ניגרה מאין הפוגות עד יסקיף וירא ד' משמים ויאמר לצרותינו די נתאזר עוז ותעצומות להמשיך בדרך אשר עמל להנחילנו, ואז אנחם

דו"ים ואבנים

רבנו ותלמידיהו

ראש הכולל הרב יעקב זולפא

בית המדרש הגדול באר ישראל

בראשות מוריננו הגאון רבי נחום שלמה עוזר שטרן שליט"א

אבל כבוד לישראל

בלב קרוע ומורתח אבלים אנו
יחד עם כל קהילות הקודש ומוסדות התורה,
על כי נוטל כבוד וחדל הוד ותפארת, ונעלה הענן
מעל משכן העדות, בסילוקו בסערה לגנזי מרומים
של מרא דכולא תלמודא, גאון בתורה ובכל מכמניה,
יגע ועמל בעיונה של תורה עד כלות כוחות נפשו,
איש האמת, אשר נשא על לוח ליבו הטהור
את משא הציבור הקדוש וביצור חומות הדת,
והאיר לאלפים מאור תורתו ויראתו,

רבינו מרן ראש הישיבה רבי אשר הכהן דויטש זצוקלה"ה

שנתבקש לישיבה של מעלה

גדול כים שברנו מי ירפא לנו
אוי נא לנו כי נשבה ארון הקודש
אוי מי יתן לנו תמורתו
אוי לה לספינה שאבד קברניטה

המתאבלים מרה
מוריננו שליט"א מתפללי בית המדרש

בית הכנסת מנין אברכים

רחוב הרב כהנמן 86 בני ברק

מי יקום לי עם מרעים יתומים היינו ואין אב

מזועזעים ואבלים, שבורים ורצוצים, מהסתלקות אדוננו מורנו ורבנו, גאון הגאונים, עמל בתורה בכל כוחו והעמיד תלמידים הרבה, חסידא ופרישא, צדיק מושל ביראת אלוקים, איש האמת השלום והענוה, לוחם מלחמת ה' באמת

מרנא הגאון האדיר רבי

אשר הבהז דויטש

זצוקללה"ה

בן הצדיק רבי בנימין זאב זצ"ל

אשר האיר עינינו בחשכת הגלות
והנחנו בדרך אמת, דרך רבולינו מצוקי ארץ,
והעמידנו בקרן אורה,

ונשאנו כנשוא האומן את היונק,
ומטר נפשו להעמיד את צינור בני התורה
כולו באהבה בחסד וברחמים

ועתה דודי ירד לגנו ללקוט השושנה
ואיננו כי לקח אותנו האלוקים

רבות אנחותינו ולבנו דווי
לומדי ומתפללי בית המדרש

נותרו כעת יתומים מאב רחום, רבינו אבינו רוענו קיבל אותם במשך השעות הבודדות ביום בהם לא עמל בתורה עם החבורות בביתו, היה זה כשעה ומחצה בצהריים על חשבון קבלת הקהל וכן בשעות הקטנות של הלילה באיזור השעה 2 בלילה ואילך, עד השעות הקטנות של הלילה, וכל אחד הוא נשא על לוח ליבו, זכר את הבעיות והסיפורים שלו למשך חודשים ושנים, מאות מנהלים, מוסדות קהילות וגבאים, גאונות אדירה שאין כמותה בדורות האחרונים.

במסגרת מאמציו לא חסך מאומה ומעולם לא השיב ריקם ולא חס על כבודו והיה מתקשר לכל מי שיוכל לעזור וכדו'. במשך שנים הטריח את עצמו ונסע מעיר לעיר כדי להשתתף בעצמו במעמדות שונים שנערכו על ידי המוסדות זאת כדי לחזק המנהלים כך היה מגיע בדרך קבע למעמדות הנחת אבן הפינה מסיבות חומש חנוכת הבית.

לצד זאת עמד בכל עוז על משמר המוסדות ולטהרתם מכל השפעה זרה בכל עת היה מחזק את המנהלים והיה חרד מכל שינוי ולא לסטות ימין ושמאל מהדרך המסורה.

בתקופת מחלת הקורונה הקים את ארגון "תפארת בחורים" להציל את בחורי ישראל שנותרו בביתם בעקבות הסגרים מטעם המדינה, הוא לא יכל לשאת זאת ולצד הוראותיו לפתוח כרגיל את כלל המוסדות תוך שמירה על כללי הבריאות, היה מיצר וליבו נשבר בקרבו על אלפי בחורי החמד מיהדות ספרד אשר נותרו בביתם בכל רחבי הארץ, כאשר רוב הישיבות נותרו סגורים למחצה לשליש ולרביע. בעקבות כך ייסד והקים כאמור את הארגון, ניווט והדריך ואף שכנע בחורים להגיע לשם, ובפרט כיתת רגליו כפשוטו אצל גבירים ונדבכי עם לאסוף כסף למען

בד"ץ "חניכי הישיבות"
בראשות מרן הגאב"ד
רבי מרדכי גרוס שליט"א

בא השמש בצהרים

נצחו ארלים את המצוקים

ונשבה ארון הקודש

שבורים ורצוצים עד דכדוכה של נפש על אותיות פורחות באוויר וגווילים נשרפים, עת עלה בסערה השמימה ספר התורה פאר הדור והדרו, אשר זכך קדש וטהר עצמו בעמל התורה ובעיונה יומם ולילה לא ישבתו, סיני בעומק ידיעתו במרחבי התלמוד ועוקר הרים בסברתו וגודל עמקותו, לוחם מלחמות ה' עמוד הענן שהיה לבית ישראל לחומת אש, מסר נפשו להרבות תורה ומוסר, יראתו וקדושתו זרחו בכל תבל, גזר השקדנים וראש לחכמים גאון הגאונים, מרא דכולא תלמודא, עטרת תפארת ישראל

מרנא ורב רבנא

ראש הישיבה גאון ישראל
הגאון החסיד האמיתי

רבינו אשר הכהו
דויטש
זצוקללה"ה

בַּת עַמִּי חֲגִרִי שֶׁק וְהִתְפַּלְשִׁי בְּאֶפֶר
אֲבֵל יַחִיד עֲשֵׂי לָךְ מִסְפֵּד תִּמְרוֹרִים
וְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל יִבְכוּ אֶת הַשְּׂרִיפָה אֲשֶׁר שָׂרַף ה'

מטרה נעלית זו על אף שלא היה זה כלל לפי כבודו ואף במקומות מסוימים עבר בזיונות אך הוא המשיך ולא שת לבו לכך כדרכו בענוותנותו למען הצלת כלל ישראל.

בשנים האחרונות היה מארח בסוכתו בכל חוה"מ פסח את כלל מנהלי המוסדות מכל רחבי הארץ מעמד הוקרה מיוחד שמבטא את רגשותיו והערכתו כלפי המנהלים החשובים מוסרי הנפש ושם היה מחזק אותם ומעורר על המשך הדרך המסורה. גם בשבועות האחרונים לחייו, כאשר עבר גופו ייסורים קשים ומרים ובקושי היה בכוחו להוציא כמה מילים מפיו, קיבל את מנהלי המוסדות בדלת פתוחה ובמאור פנים שלא מעלמא הדין. בשבועות האחרונים מתוך חוליו הקשה עוד מינה מנהל חדש לגנים בשכונת גני איילון אחיסמך, הכל במאור פנים נשגב. אף בתוך ייסוריו הנוראים כאשר היה מחובר לחמצן ונשימותיו היו כבדים עליו טרח בשארית כוחותיו כפשוטו להגיע למעמד למען בית יעקב "הליכות רחל" בבני ברק, במסירות גוף ונפש, ולאחמ"כ טרח להוציא ברכה ובקשה למען ת"ת "אבי עזרי" בב"ב. את מכתבו האחרון כתב בשבוע שעבר ביום ח' בכסליו למען

מוסדות החינוך הטהור בביתר עילית ובירושלים בהנהלת הרה"ג רבי מאיר וינטרוב שליט"א, כאשר כבר בקושי יכל לדבר, סבל ייסורים נוראיים וכל תזונת יד עלתה לו בייסורים קשים שלא ניתן לשער, אולם הוא חש כי הוא פשוט חב למנהלי המוסדות הכרת הטובה ללא גבול.

ייסורים של אהבה

לפני כשנה וחצי התגלה כי בגופו של רבינו מקננת מחלה קשה אשר גרמה לגופו הטהור והקדוש ייסורים קשים ומרים, בהתייעצות עם מקורביו ובפרט עם החברותא הוותיק הרה"ח רבי אלימלך פירר שליט"א אשר למד עמו משך עשרות שנים דבר יום ביומו החל רבינו לקבל טיפולים שבתחילה החלישו את גופו ולאחר תפילות רבות שנאמרו בכל רחבי העולם היהודי לרפואתו של רבינו צוק"ל זכינו בחסדי שמים מרובים לנסיגה במחלה.

אך למרבה הכאב וצער כל כלל ישראל לפני כחצי שנה

התאחדות קהילות תלמידי ישיבת גרודנא

מודיעין עילית

אשדוד

בני ברק

נוטל כבוד מבית חייו

נמס כל לב ורפו כל ידיים, מי יתן ראשנו מים ונבכה בקול מר יומם ולילה, יתומים היינו ואין אב, אבינו רועינו, צדיק מושל ביראת אלוקים, אשר אמרנו בצילו נחיה, יחיד בדורו בעוצם דבקותו בתורה הקדושה עיונה ועמלה עד כלות כוחו, מעתיק השמועה ומוסר התורה, הרביץ תורה לאלפים ורבבות ומסר נפשו עליה, כונן את עולם התורה על מכונו בהדרו ותפארתו והנחיל לרבבות את רוממות וישרות הדעת בכל סערות התקופה, התנשא כארי ללחום מלחמת ה', ניצב בשער בראש ציבור בני התורה לגונן על קיום התורה ולעצור בעד המשחיתים, כאב רחום נשא בעול מוסדות התורה וקהילות הקודש ובתוכם קהילותינו המפוארות יצ"ו, נשאנו על לוח ליבו באהבה, ולו העוז והענוה

אביהן וליבן של ישראל, גאון עוזנו ותפארתנו, הכהן הגדול מאחיו

מין ראש הישיבה

רבינו **אשר** ב"ד

בנימין זאב הכהן

דויטש

זיע"א

בקול זעקה גדולה ומרה נצווח, איה שוקל ואיה סופר, המודד בפלס מילים, ומאיר באור בהיר את הדרך נלך בה

אוי מי יורה דעה ומי יבין שמועה

מי יעמוד בפרץ ומי יקום לנו עם מרעים

אהה רבינו על מה נטשתנו איך נפלו גיבורים בתוך המלחמה

מורה דרכינו ומיישר נתיבותינו

אשר היה לנו לחומה ולמחסה ביום זעם, איננו

בכל עוז, נמשיך בדרכו כפי שקבלנוה מרבנותינו זיע"א, לאורו נסע ונלך עד כי לבדו ימלוך מלך

האבלים והדווים עד דכוכה של נפש

קהילות תלמידי ישיבת גרודנא, רבנן ותלמידיהן

בני ברק - מודיעין עילית - אשדוד

שר וגדול נפל בישראל

העיר צפת יחד עם כל עמך בית ישראל מבכים מרה על פטירתו של האי גברא רבה יקירא, זקן ויושב בישיבה, העמיד תלמידים הרבה, שר התורה והיראה, עמל בתורה בטהרתה, נשא את הכלל על לוח ליבו

מין ראש הישיבה

רבי אשר הכהן דויטש זצוק"ל

בן הרה"צ רבי בנימין זאב זצ"ל

**אשר נסתלק לישיבה של מעלה למגינת כל לב,
הוא הלך למנוחות ואותנו הותיר לאנחות**

**תורה תורה חגרי שק והתפלשי באפרים
אבל יחיד עשי לך ומספד תמרורים**

**תנחומינו למשפחתו הרוממה ולקהל אלפי תלמידיו,
שלא ישמע שוד ושבר בגבולינו**

**המתאבלים מרה
תנועת בני תורה צפת
הרב יוסי קקון ראש העיר
הרב נחמן גלבך משנה לראש העיר ויו"ר אגו"י צפת**

התברר ששוב חזרה המחלה לתקוף את גופו של רבינו זצוק"ל ומאז בכל היכלי התורה בתי המדרשות ישיבות כוללים כמו גם בתי חינוך תלמודי תורה של תשב"ר ובנות בית יעקב בארה"ק ובחו"ל נערכו מידי יום ביומו תפילות מיוחדות לרפואתו השלימה של רבינו זצוק"ל.

מעת לעת התפרסמו קריאותיהם של מרגן ורבנן גדולי ואדירי התורה לכלל ציבור היראים בעולם היהודי להרבות תפילות ותחנונים לרפואתו וככל שהתגברה מחלתו נזעקו רבותינו שליט"א להורות על מעמדי תפילה ליד שריד בית מקדשינו הכותל המערבי ובעוד מקומות הקדושים בהם ציון התנא הק' רבי שמעון בר יוחאי וליד ציונו של רבינו הגדול מרן בעל האבי עזרי זצוק"ל רבו המובהק של רבינו זצוק"ל.

לאורך כל התקופה ביקש רבינו זצוק"ל מבני המשפחה והתלמידים שלא לדבר על המחלה כשמלבד ההתייעצויות על דרכי ההשתדלות לרפואה לא שוחח על כך.

בכל ימי מחלתו כשהוא סובל ייסורים נוראים ומכאובים קשים מנשוא לא פסק רבינו מסדר יומו כשהוא ממשיך ללמוד

עם החברות דבר יום ביומו כמו"כ המשיך באמירת השיעורים ואמירת החברות בישיבה כמו"כ נכנסו אליו ראשי המוסדות ועסקני הציבור לקבל הוראתו בכלל הנושאים.

כך גם בימים בהם ייסוריו גברו עד למאוד לא שינה מסדר יומו ולימודו עד השבועות האחרונים בהם גופו הלך ונחלש, אושפז שוב מעת לעת בבית החולים מעייני הישועה גם בימים אלו המשיך ללמוד עם חברות שבו ללמוד עמו בחדרו שבבית החולים או בכיתו כשהוא לומד עמם עד אותם רגעים שהרגיש שאין בו יותר כוחות להמשיך. אך מיד כשהתחזק מעט קרא שוב לחברות או בני החבורה והמשיך לומר חידושי. בכל השבועות האלו ככל שגברו ייסוריו עמדו בית ישראל בכל מקומות מושבותיהם והרבו בתחנונים לפני מלך עליון אולי יחוס עם עני ואביון אולי ירחם.

ביום חמישי האחרון שוב אושפז רבינו בבית החולים כשמצבו הרפואי הולך ומתדרדר וביום שישי האחרון כבר כמעט והגיע לשערי מוות אך שוב התחזקו בני אמונים ואחזו אומנת אבותיהם בידיהם כשבכל היכלי התורה נזעקו בתחינה רבתי קמיה אבינו שבשמים לרפואתו והתחזקותו ואכן באורח נס ופלא הועילו התפילות והתחנונים וזכה הדור לעוד מספר ימים בהם האיר אורו הבהק של רבינו זצוק"ל אשר גם בזמנים אלו

צבת במר תבנה

אבלים ודוויים עד דכרובה של נפש, על פטירתו של האי גברא יקורא, כהנא רבא, סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, זקן ויושב בישיבה, סיני ועוקר הרים, העמיד תלמידים הרבה, לוחם מלחמתה של תורה ושונה באהבתה תדיר, ממשיך המסורה, לוחם מלחמות ה', תורתו ומשנתו סדורים ועומדים לו במשנת קב ונקי, נשא על לבו הטהור משא הכלל, וקהילתינו הקדושה והמוסדות על טהרת הקודש בע"ה ק' צפת כפרט עד יומו האחרון, ה"ה

מרן ראש הישיבה רבינו אשר הכהן

בן הגה"צ ר' בנימין זאב

דויענע זצוק"ל

נסתלק לישיבה של מעלה

רוכב בערבות שש ושמש בבא אליו נפש נקי וצדיק

הוא הלך למנוחות ואותנו הותיר לאנחות

אנשי אמונה אבדו באים בכח מעשיהם גבורים לעמוד בפרץ דוחים את הגזירות

אוי נא לנו כי חטאנו

המבכים מרה

ביהמ"ד 'משכן יעקב'

בית יעקב 'מעלות רחל' ~ גנים לבנות 'שירת כסף' סיעת 'בני תורה' צפת ~ ק"ק אור שמואל ע"ה ק' צפת

תורה תורה חגרי שק

דמוע תדמע עינינו ונלכה נא שדה בוכים
על שמונה כי באה, כי נוטל אדונינו מעל ראשנו

שר התורה ועמוד היראה, אשר משחר נעוריו היה דבוק בתורה וביצורה בטורה, וכל מחשבתו והגיונו לא נשא אלא בה, לוחם מלחמתה של תורה, עוקר הרים וטוחן זה בזה בסבא, העמיד תלמידים גדולי תורה לאלפים, עמוד האש ההולך לפני המחנה להורות הדרך אשר יעשו, שר הצבא העומד בראש צבאות ה' ללחום מלחמת ה' ברשעים מפרי ברית, לחם במסירות עצומה ובכל עוז לכל יפרוץ פרץ בכרם בית ישראל, כל מעייניו נתן לעשות רצונו יתברך ללא שום חשבונות, נתן גז למכים ולחיי למורטים ולא שח ליבו לזאת, נתן עיניו וליבו על ישראל, על טובת כל אחד ואחד בכלל ובפרט, ובפרט על הצלחת ופריחת מוסדות התורה, ולא חסך מעצמו כל מיני טירחות אף בימי חליו וחולשתו, התהלך בפשטות ובענוה מופלאת, היה משוען לאלמנה ומטה עוז ליתום, ומעודתו היתה פרוסה על הכל קטן כגדול, אהה אבינו רועינו, כי טוב היית לנו מאב ומאם ולא הנחת לנו תמורתך

על כן נבכה ונצטער בצערה של תורה, אשר עלתה לה למקום מדורה עם תיקה ונחתה והדורשה והחוקרה, לומדיה ושונה באישון כמו באורה
אבינו רועינו מאור עינינו עטרת תפארתנו

רבינו הגדול מרן ראש הישיבה זצלה"ה

אשר בתוך משא כל העם נשא על ליבו הטהור בפרט את ת"ת על מהרת הקודש "ראשית חכמה" נוה יעקב ירושלים אשר התנהל על פיו בכל פרט ובכל ענין, והיה שקוד על טובתו בכל עת, ותחת עינו הגדולה גדל ופרח והרחיבו שעריה, וכעת היינו כיתומים אשר אבדו משען ומשענה

אשכנזי דרבי התקיעה אור ליום ג' ט"ז כסליו בגבעת השיבה

אשריהם משיבילים ברכיע וזוהרים, במנוחות שלום נהו ישרים, אוי ואבוי שוד ושבר לנותנים עם שבי פשע לעונים וזמורים רחמיה, קרנם הנביה והרימיה

המתאבלים ומבכים מרה

הנהלת הת"ת

רשת הכוללים אהל חנוך בארה"ק

בראשות הגאון רבי אריה לייב קרלנשטיין שליט"א

אברהם!

יתומים היינו ואין אב, אבלים ודוויים אוננים ובוכים, כי שבת משוש לבנו ונטול כבוד מבית חיינו, נפלה עטרת ראשנו אי מה היה לנו, בהסתלקותו לגנוי מרומים של הכתר הגדול מאחיו רבב ישראל ופרשיו, רוח אפנו אשר אמרנו בצלו נחית, פאר הדור משיירי כנסת הגדולה נזר ישראל ותפארתו, שר התורה ועמוד היראה, איש האמת ענין ושפל רוח, עמוד הימיני פטיש החוק, המית עצמו באחלה של תורה, מגדולי מרביצי התורה ומעתיקי השמועה, העמיד תלמידים לאלפים, איש על העדה עמוד האש ההולך לפני המחנה, מדברניה דאומתיה הגודר גדר ועומד בפרץ, שומר הגחלת ולוחם מלחמות ה' בעוז ובגבורה, אשר נשא משא העם על כתפיו במסירות עצומה, דבוק וקירוב ברבותינו הגדולים אדירי התורה זיע"א ומשנתם, אביהן וליבן של ישראל

רבינו הגדול מרן ראש הישיבה

הגאון האמיתי רבי אשר הכהן דויטש זצוקלה"ה
אשר נשא משא רשת הכוללים 'אהל חנוך' על לוח ליבו הטהור
קירבנו בקרבה יתרה והאיר פניו אלינו בחיבה ובאהבה
הורה דרכנו והאיר נתיבותנו והנחנו עצה ותושיה

עלה בסעדה השמימה ונתבקש לשיבה של מעלה ביום המר והנמהר מ"ו כסליו תשפ"ה
נטל כל חמורות שבעולם ואותנו עזב לאנחות
אוי מי יתן לנו תמורתו

המבכים מרה
רבנו ותלמידיהו

ראשי הכוללים סניף בני ברק
אברכי הכוללים סניף מודיעין עילית

כולל כבוד חכמים

בנשיאות רבינו מרן עמוד ההוראה הגר"ע אויערבאך שליט"א
בראשות הגאון רבי חיים שמואל אוירבך שליט"א

התייתמנו

אריד בשיחי ואהימה וקול נהי ארימה עלי ארון אשר נומש באשמת צאן עדריה, ניטל מציון מגורה המהורה, קודש הקודשים, לב הארי שמסר נפשו על התורה שלא תשכח כנתינתה ובקדושתה, שר התורה, עמוד היראה, הענוה והתפילה, לוחם מלחמות ה', אשר ממנו עצה ותושיה מורה דרכינו ומאיר נתיבותינו,

אבינו מורינו ואדונינו רבן של ישראל מרן ראש הישיבה זצוקלה"ה

אבל יחיד עשי לך

אוי לנו כי חטאנו, ואוי לה לספינה שאבד קברניטה

המוקננים מרה בתוך כל בית ישראל הבוכים את השריפה אשר שרף ה'

רבנו ותלמידיהו

בית המדרש הגדול תומר דוד

נווה יעקב ירושלים

אבי אבי רנב ישראל ופרשיו

אהה כי באה השמש בצהרים רוח אפינו אשר אמרנו בצלו נחיה
חמדת ישראל גאון עוזנו ותפארתנו אור העולם ומדברנא דאומתיה

רב רבנו מרן ראש הישיבה

רבינו אשר הכהן דויטש זצוקלה"ה

אהה כי נוטל אדונינו מעל ראשנו חשך עולם בעדינו כי נשבה ארון הקודש

יחיד הדור בתורתו בעמלו יומם ולילה תורה לשמה לאמיתיה של תורה על מנת לקיים ולימוד תורה לאלפים והעמיד תלמידים הרבה גדולי תורה ומרביצייה יחיד הדור ביראתו וטהרתו ובקיום המצוות וההלכה בתכלית הדקדוק יחיד הדור בענוה ובחסד ובמסירותו לכלל ולפרט

עמוד האש בבהירות ההשקפה בדרך המסורה לנו מרבותינו הגדולים עומד תדיר על משמרת התורה והישיבות הק' לשמור דרכו בקדושה ובטהרה שר צבא ה' להשיב מלחמה שעררה לכל יחלחלו דעות כוזבות לבתי המדרשות והיכלי התורה ולשמור מכל משמר את כלל היהדות החורדית מכל רוחות זרות ובפרט בגזירת הגיוס הנוראה בהמשך דרכי המלחמה אשר קבלנו מרבינו הגדול מרן בעל דרכי שמואל זיע"א אשר מילא מקומו ועמד בראש המערכה בגבורה של תורה בעצה של תורה וחכמתה העמוקה

ובהסתלקותו יתומים היינו ואין אב תלמידים ללא רב
יירב בבת יהודה תאניה ואניה

דבק בכל דקדוקי ההלכה, כך כאשר חזר להכרה בליל שבת הבין שחלון חדרו פתוח ומיד הורה לסגור את החלון שמא ובההיא שעת יישאר החלון פתוח ועלול הדבר לטומאת כהנים בכל בניין בית החולים.

כך ביקש שיוציאו אותו בברכות שהסתפק אם הוא חייב בהן בימים אלה היה נראה שבסיעתא דשמיא הולך גופו ומתחזק ואולי יוכל לקבל את הטיפולים הרפואיים אך ... בשעות הבוקר חלה שוב הרעה במצבו הרפואי כשלקראת שעת חצות היום נאספו סביב מיטתו בני משפחתו ותלמידיו הקרובים והחלו באמירת ויודי וקבלת עול מלכות שמים עד שכשעה לאחר חצות היום ניצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש ויצאה נשמתו בטהרה לקול בכיותיהם וזעקות השבר של כל הנוכחים.

זעזוע ושאט נפש: שפל המדרגה

הסאגה המחפירה סביב מקום קבורתו של רבינו הגדול מרן ראש הישיבה זצוק"ל. מחזה מביש שליוה כצל חיזור את מעמד אשכבתיה דרבי, לוויית ההוד והתפארת - נטילתה כנתינתה. העמידה כשני צדדים ברורים את הזה לעומת זה, תופשי התורה לעומת עוזבי התורה. בעבר אחד עמדו רבבות בני התורה בשעתם

קהילת בני התורה בית המדרש תפארת נחמן נחלת חיים

אבן שפרוט 2 בני ברק

כאבלים ואין לנחם

יחד עם רבבות עמך ישראל
החרדים והיראים לדבר ה', אבלים
דוויים וסחופים אנו בשבר הכבד,
בהלקה אדונינו מעל ראשנו, אשר
אמרנו בצלו נחיה בעת אשר
החשך יכסה ארץ

מרנא ורבנא
רבי

אשר הכהו דויעש זצוקללה"ה

שבתוך כל שקידתו ויגיעתו העצומה, בתורה
הקדושה והנחלתה, אור כגבר חלציו ושינס
מתניו לחזק ולהמשיך בעוז דרכו של מרנא
הדרכי שמואל זיע"א - דרך רבותינו המסורה
לנו מסיני לעמוד בפרץ ולבסס ולחזק
קהילות הקודש ומוסדות החינוך בטהרה

ואך זכינו בקהילתנו לצעוד לאורו בהכוונתו בעצה ותושיה

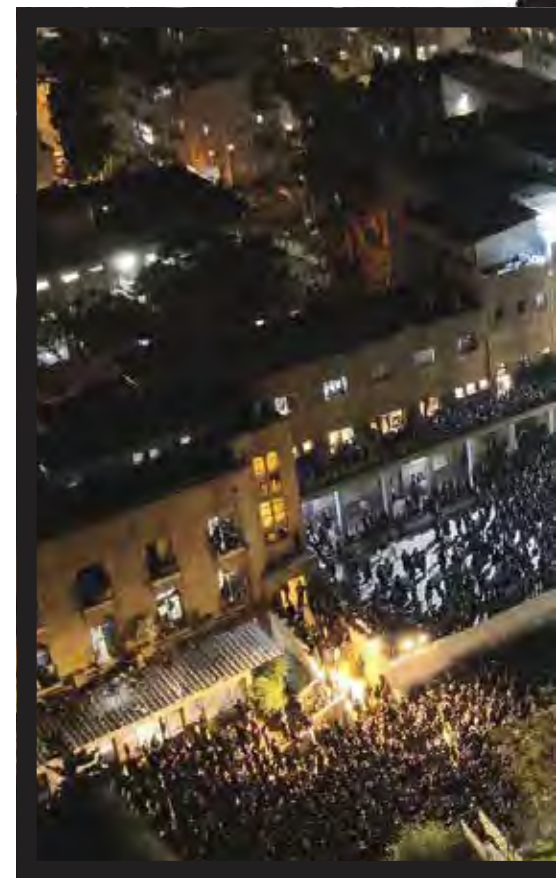
כל אלה בהיות כהן גדול עומד ומשרת דורו ראו ושמוחו
אשרי עין ראתה כל אלה הלא למשמע און דאבה נפשנו
זהר זבולך תזריח, תבא מהרה לרחמנו

הקשה והמרה בשעה שאין מנחמין לו לאדם. ובאהבת עולם קיבלו עומ"ש נכונים לקראת אתגרי העתיד. בעת משבר ובצומת דרכים מיוגת, כאשר בעוונותינו הסתלק עמוד הימיני ועוד מחיצה של ברזל נוספה בין ישראל לאביהם, מחיצה לפנים מן המחיצה. אזכרה אלוקים ואהמיה - לא שכחו את הדעת את מצפן החיים - לעשות רצונך חפצתי.

בעבר השני ניצבו נאלחי האדם שפלים שבשפלים, והתאמצו במאמצים כבירים להוכיח את שפלותם ונבזותם. לא רק צרות אופקים, בורות וטיפשות, עומדים מאחורי ההתנהלות האנטיפטית של הברנשים המנהלים את בית העלמין פונוביז'. כמו תמיד התכונות האלו מתעקשות להתלוות אל השנאה עתיקת היום. הללו הוכיחו במעשיהם כי אין בהם שייכות למקום המקודש בית עלמין. וכי יש בהם אמונה בהשגת הנפש! בשכר ועונש!?

אך לא ביצורים עלובי הנפש אנו עסוקים, לא עם גסי הרוח יש לנו דין ודברים. השיטה, האוירה שמאפשרת לשוטה להתהלך בגסות לבו ללא חשש. לו מנהל בית העלמין היה יודע כי המחיר החברתי למעשה המחפיר יהיה נידוי חברתי הפיכתו למוקצה מחמת מיאוס.

עמדה למשפט. התורה עצמה היא זו שהיאשמה ונידונה בידי מפרייה הגסים. זה לא סוד שרבינו רבי אשר לא נקט עמדה ציבורית בכל הנוגע לדין ודברים בהנהלת ישיבת פונוביז' עד הכרעת הדין ע"י בית הדין הממונה, בראשותו עמד הגאון הגדול רבי גדליה צימבליסט זצ"ל, שישב על המדוכה ובהתייעצות מתמדת עם רב רבנן מרן הגרי"ש זצוק"ל הכריע את הדין, וניסה להעמיד פשרה לרוחת הצדדים. (למרבה החרפה מעשה שטן הצליח וראשי העם לא צייתו לפסק הדין) רק מאותה שעה שניתנה ההכרעה התורתית התייצב רבינו רבי אשר לקיים את הפסק כלשונו וכהלכתו. ההתעללות בגופו של רבינו רבי אשר נערכה אך ורק כנקמה על הבחירה לקיים את פסק ההלכה. בשל כך, ורק בשל כך בחרו נאלחי האנושות להתעלל בו ולבזותו. וזה כבר פגיעה בהעמדת התורה כמצפן הבלעדי בחיינו הפרטיים והציבוריים. זה מאבק שלא להשליט חלילה את התורה כצו מחייב בכל אשר נצא ונבא בכל דרכינו ומעשינו.

לבוסתינו וחרפתנו תביעת הענק הזו מול מנהלי בית העלמין פונוביז', האצבע המאשימה היא הסיבה בעטיה שתקו להם (טלפון משדל איננו תחליף למי שיודע איך להשתלט) גם על ביזוי הת"ח שבדור.

לו היתה היום יד ישראל תקיפה היה גוש הבשר מוקע בראש חוצות ומאבד את זכות קיומו, לא בצקצוקי לשון והבעת סולידריות אל מול הפשע הנתעב. הסתייגות אשר אינה מחייבת את המסתייג, ודאי שאינה מציבה תמרור אזהרה אמיתי ומוצק בפני הכלבים עזי הנפש. השיטה המאפשרת ומכילה תופעות מגונות ושפלות. זה אותו כבוד וידידות המוענק לכל בעלתאניניק לתיאבון או להכעיס. אותה נקודה שפלה בנפש האדם, ניתוק ממה שהוא מייצג כיהודי או כאדם.

וכי שני צדדים יש כאן. על דעת כל מוסכם כי דמותו של מרן ראש הישיבה יצגה את הת"ח האולטימטיבי שאין לו בעולמו כלום לבד מד"א של הלכה, וכל מרחביה האין סופיים של תורתנו הק' מצטמצמים לאותם ד"א שלו. ואם בעבר היה מעשה שכזה מגונה ומופרך גם אצל עובדי אלילים - יאמרו רבם דקרו. מול הטיעון הזה השתתקו. תחת זאת הגענו היום אל הדיוטא התחוננה שפל המדריגה, פריצי עמינו משתשעים להנאתם בגופו הקדוש של שר התורה! שוקלים את בשרו במרקולין!?

זה בנוגע לכבוד התורה של נושא הארון הכהן הגדול מאחיו. אך לא רק כבוד תורתו - תורה דיליה

צאן כרא רועה

פאגל מיוחד עם חמשה מהנושאים בעול' החינוך הטהור עטה"ק

המילים, חזרו שוב ושוב על אותם משפטים, כל אחד ואחד כבן יחיד ומיוחד היושב כבן מלך על שולחן אביו. "הראש ישיבה זיע"א איננו, אך שלוחו של אדם כמותו, הראש ישיבה חי, השליחים שלו ממלאים את העולם, הבנים שלו ממלאים את תלמודי התורה ורצונו הקדוש ממשיך וימשיך אי"ה ביתר שאת".
פך שמן טהור בחותמו של כהן גדול.

אב אחד, רבבות יתומים. נסערים, המומים, אבלים וחסרי אונים, תולים בטחונם באבי היתומים, התכנסו כמה מגיבורי הכוח מוסרי הנפש, מנהלי תלמודי תורה עטה"ק, לשיחה מיוחדת, רותחת וקורעת לב, כאובה וסוערת, לבכי ולמספד, לקול נהי מציון.
בשיחה שנערכה בשעה שאינה לא יום ולא לילה, מעבר לים ובין שמיים לארץ התכנסו כולם וזעקו כולם אותם

לשעות הבוקר. ההרגשה שהראש ישיבה זצ"ל נתן לנו בכל עת היא שאין כאן טובה לאיש, אלא התלמוד תורה שלו ובאחריותו על כל המשתמע.
"אבקש לפתוח בחוויה אישית שתוסיף נופך לדברים", מוסיף הרה"ג ר' יהודה בורשטיין שליט"א "כשהוזמנתי לביתו של ראש הישיבה זצ"ל והתבקשתי על ידו ליטול את עול התלמוד תורה ביקשתי מהראש ישיבה זצ"ל בקשה אישית, "בתמורה לנטילת העול אבקש לקבוע עם הראש ישיבה חברותא", הראש ישיבה זצ"ל לא חשב לרגע ולחץ את ידי בחמימותו הידועה וסיכם איתי את המועד בו נלמד בחברותא. שום חשבון לא עמד אל מול עיניו של הראש ישיבה זצ"ל כשהסוגיא

מדגישים ומפרטים את הצורך בפתיחת תלמוד תורה מובחר. הראש ישיבה זצ"ל השיבם כי מסיבות שונות אין זו העת לפתיחת תלמוד תורה. תקופה לאחר מכן החליט ראש הישיבה זצ"ל כי הגיעה העת ופעל בכל כוחו להקמתו.
"שבועות אלו, בהם הקים את התלמוד תורה, הוקדשו לאינספור שעות של מחשבה ותכנון מהקלה שבקלות ועד החמורות שבכולן, מיקום המבנה ומספר התלמידים בכל כיתה, אופי המלמדים ואזורים בעיר מהם נקבל תלמידים, רגישותו של הראש ישיבה זצ"ל לכל פרט לא ידעה גבול כאשר הטריח עצמו לא אחת לבא למבנים אשר הוצעו לבניין התלמוד תורה גם אם היה זה בשעות הלילה קורב

לא בכל יום זוכים אנו לערוך שיחה שכזו, בין בני ברק לפייב טאונס, בין ווילאמסבורג לירושלים ובדרך לשדה התעופה, שיחה שכל כולה בכי ושבר, התרפקות וגעגוע לאב שהיה ואיננו, זכרונות מתוקים ויללות מרות על צער שאין לו מידה ושברון שאין לו רפואה.

המנהלים כולם עולים בזה אחר זה על קו הטלפון, לפני או אחרי פגישה עם נדיבי עם, זה בדרכו לתפילת שחרית וחבירו יוצא אי שם בגולה מתפילת מעריב, מתכנסים כאיש אחד לדמוע על אותו צדיק וקדוש אשר בפתע פתאום עזבנו לאנחות.

המשתתפים בשיחה: הרבנים הגאונים רבי אברהם יחיאל אונא שליט"א מר"י תורת אהרן ומנהל ת"ת תולדות שמואל ירושלים, רבי יהודה בורשטיין שליט"א מנהל ת"ת ראשית חכמה ירושלים, רבי בצלאל המבורגר שליט"א מנהל ת"ת לבני התורה בדרום, הרב יצחק מויאל שליט"א מנהל ת"ת הליכות שמואל בבני ברק ורבי אברהם ישעיהו פרידמן שליט"א מנהל ת"ת אבי עזרי בבני ברק, כולם בנים האבלים על אביהם, מתקשים לפתוח את דבריהם, הלב ממאן להאמין ונעתקים המילים מפיהם.

אנו פונים אל המנהלים בשאלה הנוגעת לכל אחד ואחד מהם, "מה חלקו של רבינו הגדול זיע"א בהקמת התלמוד תורה?"

הרה"ג ר' יצחק מויאל שליט"א פותח את דבריו ומתקן את שאלתינו, "לראש ישיבה זצ"ל לא היה חלק בהקמת התלמוד תורה! הראש ישיבה פתח את התלמוד תורה". ומסביר, "ייסודו של התלמוד תורה היה במספר גדול של אברכים מובחרים מציבור בני התורה שעלו ובאו אל ביתו כשהם

היתה תלמוד תורה על טהרת הקודש".
 "ראש הישיבה זצ"ל לא רק פתח
 תלמודי תורה וודאי שלא רק הנהיג תלמודי
 תורה, הראש ישיבה ניהל תלמודי תורה
 – במלא מובן המילה. עם כל גדלותו, עם
 כל שקיעותו בעומק הסוגיות ובשנים
 האחרונות עם כל ייסוריו הנוראים, הראש
 ישיבה זצ"ל ניהל ופיקד, הדריך והורה דבר
 יום ביומו כל צעד ושעל בתלמודי התורה".
 "לשם ולדוגמא אציין כי כשנטלתי על
 עצמי את הנהלת התלמוד תורה ערך לי
 ראש הישיבה זצ"ל הסכם מפורט בו פירט
 את המוטל עלי בניהול התלמוד תורה,
 כביכול היה מעסיק המקבל עובד לעסקו
 האישי. כזו הייתה מעורבותו".

הרב הגאון רבי אברהם יחיאל אונא
 שליט"א מתקשה לפתוח בדברים, "הלב
 ממאן להאמין כשאנחנו נזקקים לדבר על

בפרוטרוט עם בני משפחתי על הצורך
 הגדול ועל הזכות האדירה אשר ניצבת
 לפתחינו תוך שהם מרעיפים מטובם ברכות
 חמות, מגלים אכפתיות והתעניינות לפרטי
 פרטים לצרכי הבית והילדים ומציעים
 מחוכמתם פתרונות ועצות בכל נושא
 ועניין".

"אל מול מסירות נפש זו לא יכלנו לסרב.
 ראש הישיבה זצ"ל לא ביקש בשביל אדם
 אחר או בשביל מוסד, הראש ישיבה ביקש
 בשביל עצמו ובשביל רצון ה' יתברך".
 "את התלמוד תורה של בני התורה
 בדרום פתח מרנא ה"דרכי שמואל" זיע"א",
 מחדד הרה"ג ר' בצלאל המבורגר שליט"א
 "אך את בנין התלמוד תורה בנה ראש
 הישיבה זצ"ל. בשנים האחרונות כשהתרבו
 בס"ד תלמידי התלמוד תורה נוצר הצורך
 לעבור למבנה רחב ידיים כשהפתרון היה

הראש ישיבה זצ"ל בלשון עבר, אך דבריהם
 הן הן זכרונם וחובתנו להעמיד לציבור
 הקדוש את הדברים כהווייתם".
 "כשנעשה הצורך ליטול את עול
 התלמוד תורה נקראתי אל הדגל למעונו
 של ראש הישיבה זצ"ל שביקש ממני
 להיכנס תחת ארון הקודש. הקושי האדיר
 ביציאה לגלות מעבר לים למען מוסדות
 הקודש היה מעל למידותי ולמרות הקושי
 הגדול, נאלצתי להשיב פניו ריקם".

"ראש הישיבה זצ"ל שהכיר וידע
 היטב את הקושי שבדבר קיבל את דברי
 בהבנה ובירכני לשלום. למחרת, בשעת
 ערב מאוחרת התייצב ראש הישיבה זצ"ל
 בפתח ביתי בירושלים מלווה ברעייתו
 הרבנית שתלחט"א וביקש להיכנס לביתי
 להסביר את נחיצות העניין. ראש הישיבה
 זצ"ל ורעייתו ישבו שעה ארוכה ושוחחו

והשמחה שהיו לו כששמע על מאורעות משמחים בתלמוד תורה אי אפשר לתאר. פניו המאירות מלוות אותנו בכל פעם שאנו יוצאים אל מעבר לים. שמחה טהורה כאב שרואה את בנו היחיד בפעם הראשונה."

"מחזה נדיר ומרטיט היה בחלוקת החומשים במסיבות החומש של התלמוד תורה, כאשר ראש הישיבה זצ"ל היה מחלק בידי את החומשים לתלמידים פניו קורנות באור התורה. ראש הישיבה זצ"ל אמר לי באחד האירועים הללו כי הם רגעים של מסירת התורה מדור לדור וקשה לו לכלוא בהם את רגשותיו. כך גם ילדי התלמוד תורה שזכו לקבל את החומש מידי הטהורות וזוכרים זאת היטב כמעמד של אהבת תורה שאין דומה לה."

הרה"ג ר' יהודה בורשטיין שליט"א מבקש להוסיף לדברי הרב אונא, "לפני כחצי שנה בבוקר יום ראשון ישבתי בחדרי בתלמוד תורה כשלפתע מתפרץ לחדרי אחד המלמדים כשאומר ממלא את פניו, לפני שהספקתי לשאול את פיו לפרש האושר הגדול הוא הניח לפני "פתק של שבת" של אחד מניי ראש הישיבה זצ"ל הלומד בתלמוד תורה כשעליו נכתב, "למדתי עם נכדי בשבת קודש והוא ידע מצויין. אשר הכהן דויטש".

"הסיפור הטהור הזה לימד אותי כמה חשוב היה לראש הישיבה זצ"ל להחמיא ולפרגן למנהלי התלמוד תורה ולמלמדים, ולא פחות מכך כמה חשוב היה לו לתת את הכח והחשק לכל נכד ונכד. וכאכפתיות לנכדים כך האכפתיות לכל ילדי ציבור בני התורה קטן כגדול".

"לא אחת, נזקקנו לקבל בתלמוד תורה החלטות קשות בקשר לעניינים מסוימים, ובכל עת ושעה פנוי היה ראש הישיבה

זה", אמר לי ראש הישיבה זצ"ל "אני צריך לדעת בדיוק מה הגודל של הכיתה", כך, ללא אומר ודברים קם ראש הישיבה זצ"ל מכיסאו ופנה למבנה התלמוד תורה למדוד את המידה המדויקת".

"ראש הישיבה זצ"ל המחיש לנו בכל עת כי הוא לא רק מעורב בעסק שלנו, זה העסק שלו. כמו שהקדים ידי"נ המנהל הרב מויאל בעניין פתיחת התלמוד תורה, כך ממש היה בקיום התלמוד תורה. בכל פעם שנכנסתי למעונו טרח ראש הישיבה זצ"ל לציין באוזני כי לא מזמן היה כאן פלוני או פלוני ושייב מאוד את התלמוד תורה, תוך שהוא מדגיש כי מדובר בלמיד חכם גדול שמבין בחינוך... המעורבות לא היתה רק בשאלות, היא היתה טוענת אותנו בכוחות להוסיף ולהרבות חיילים לתורה תוך שהוא מרעף עלינו ברכות עד בלי די".

"תלמידי התלמוד תורה היו בנים שלו", מסבר את אוזניו הרב הגאון רבי אברהם יחיאל אונא שליט"א, "את האושר

לרכוש בניין שיהיה בבעלות התלמוד תורה. רכישת הבנין היתה מלווה בלקיחת חובות עצומים על הנושאים בעול וראש הישיבה זצ"ל זן ופסק באופן הקניה ובפרטי ההלוואות וההחזרים".

"ישבנו אצל ראש הישיבה זצ"ל לדיונים בעניין שעות ארוכות, כביכול עמד ליטול הלוואה לעצמו. גם בשעות לא שעות, אימתי שבאנו לבית ברחוב ווסרמן וראינו אות חיים מעבר לחלון חדר הלימוד דפקנו בדלת, החיוך הרחב קיבל את פניו וראש הישיבה זצ"ל נתן לנו את כל הזמן שנותר באותו הלילה. לעיתים, גם רעייתו הרבנית שתלחט"א דאגה לנו לשתיה וכיו"ב תוך שמסבירה שצריך לדאוג למי שמגיע מרחוק..."

"מעניין לציין", מוסיף הרב המבורגר, "כי אמנם את התלמוד תורה שלנו פתח מרנא ה"דרכי שמואל" זיע"א, אך הוראתו שהורה לנו בפתיחתו עמדה כנר לרגלי ראש הישיבה זצ"ל עת נכנסו למעונו ראשי הקהל בעיר אלעד ושאלו על פתיחת תלמוד תורה כשבאחת הכיתות יהיו רק חמשה תלמידים, ראש הישיבה זצ"ל השיב להם כי כבר הורה זקן בתלמוד תורה בדרום כי חמישה תלמידים הם סיבה מספקת לפתיחת תלמוד תורה, וכך הוקם לו התלמוד תורה המפואר בעיר אלעד".

את השאלה הבאה מפנים אנו אל מקורבו ותלמידו הרה"ג ר' אברהם ישעיהו פרידמן שליט"א: "ידועה היתה מעורבותו של רבינו הגדול זיע"א בהנהגת התלמודי תורה ובענייני החינוך, נבקש לקבל מושגים עד היכן היו הדברים".

"אתן דוגמא קטנה", פותח הרב פרידמן, "כשנתרבו התלמידים בס"ד שאלנו על האופן הראוי במספר התלמידים בכל כיתה, הן מבחינה חינוכית והן מבחינות נוספות. ראש הישיבה זצ"ל השיבנו כי צריך לדעת כמה מכילות הכיתות, "ובשביל לדעת את

זצ"ל לשמוע את השאלה לפרטים ולפרטי פרטים כביכול עוסק בסוגיא באיזהו נשך או ב"צרת צרה" במסכת יבמות, בכובד ראש ובאכפתיות אישית עד לקבלת ההכרעה הברורה בחדות ובהירות."

"לרגישות האישית של ראש הישיבה זצ"ל נחשפנו לצערנינו גם במקרה מצער בתלמוד תורה", משתף אותנו הרה"ג ר' בצלאל המבורגר שליט"א, "אחד התלמידים בתלמוד תורה חלה ל"ע והוריו היו זקוקים לעצה מאת הרב אלימלך פירר אשר כידוע לומד היה בחברותא עם ראש הישיבה זצ"ל, מששמענו על הצורך בעניין פנינו ללא כל היסוס לראש הישיבה זצ"ל אשר לא נח עד שהתקבלה חוות הדעת על הצד היותר טוב. ראש הישיבה זצ"ל נתן לנו את התחושה התמידית שזו האחריות שלו והעסק שלו." "פעמים רבות ששיתפנו את ראש הישיבה זצ"ל בקושי בנסיעה לחו"ל ובכך שהדבר בא על חשבון הבית והילידים ציטט לנו את הפסוק בתהלים "כל היום חונן ומלוה וזרעו לברכה" וביאור החת"ס כי כל העוסק בצרכי שמים יזכה לזרע ברכ' ה', כשברכתו מלווה אותנו בכל עת ותלווה אותנו בס"ד לדורי דורות."

"בכל שאלה קטנה כגדולה נועצנו

בראש הישיבה זצ"ל ואת הוראותיו מליאנו בדקדוק ואף תקלה לא יצאה תחת ידינו בס"ד. כך גם בתחילת מלחמת תשפ"ד, הורה ראש הישיבה זצ"ל לפתוח את התלמוד תורה בזמנו ולהשתדל להגיע למרחב מוגן ככל הניתן. תלמידי התלמוד תורה הגיעו גם מנתיבות כאשר באורח פלא לא קרה ולו פעם אחת שהיתה התראת טילים וכיו"ב בזמני התלמוד תורה. תותו וברכתו הגנו על התלמוד תורה באורח פלא."

הרה"ג ר' יצחק מויאל שליט"א ממשיך את דבריו של הרב המבורגר כמעט באותה הנקודה ומציין את "ליל הטיילים האיראני", "באותו לילה", מספר הרב מויאל, "הפחד היה מוחשי. פיקוד העורף הודיע על ביטול מוחלט של פעילות מוסדות החינוך וכולם חששו מהגרוע מכל. כבכל עת נכנסנו לראש הישיבה זצ"ל שהיה נינוח ושלי כתמיד שקוע בתלמודו. משהצבנו לראש הישיבה זצ"ל את השאלה השיב לנו בפשטות, "תודיעו להורים שיש לימודים, ותאמרו להם שבמידה ויהיה שינוי תעדכנו". כשהוא מסביר לנו בחיוך, "אם נצטרך חלילה לא לקיים לימודים, את זה נוכל לעשות ברגע. אבל אם נצטרך לחדש את הלימודים אחרי שהודענו על ביטול, כמה ביטול תורה

יהיה..."

"ההוראות הפשוטות לאוזנינו היו כמים קרים על נפש עיפה, גם אם נכנסנו עם שני צדדים קשים יצאנו אחרי כמה דקות מופתעים מהצד השלישי שקיים את שניהם גם יחד, עד שלא הבנו על מה הייתה הסערה..."

הרב מויאל מבקש לציין ע"ג במה זו גם את מסירותה של הרבנית שתלחט"א שעמדה תמיד לימין התלמודי תורה, לתאם ולהעביר שאלות לראש הישיבה זצ"ל, תמיד בנדיבות ובטובת עין מופלאה.

לדאבון לב נשתברו הלוחות ונתעלה הענן מעל למחנה, נבקש לשמוע על התקופה האחרונה, תקופת יסורי האהבה בהם נזדכך רבינו הגדול זיע"א, מה הדבר האחרון אותו קיבלתם מרבינו זיע"א בענייני התלמוד תורה.

הרב הגאון רבי אברהם יחיאל אונא שליט"א מציין עובדה נוראה הממחישה את הכנתו של ראש הישיבה זצ"ל לעלמא דקשוט, "לפני תקופה ארוכה ערכנו מגבית לצורך התלמוד תורה. במעמד ההערכות למגבית נטלו על עצמם הנוכחים יעדים להתרמה כאשר ראש הישיבה זצ"ל לקח ע"ע סכום גדול למען ההורים ילכו בדרכו

רשת הכוללים 'במעלות קדושים'

תורה תורה חגרי שק

גלה כבוד מישראל

המומים ומוזעזעים עד עומק הנפש ומתאבלים ודואבים מרה על עלייתו בסערה השמימית של עמוד האש לפני המתנה במצותיו חפץ מאוד נתקדש בקדושה העליונה בעמל התורה ללא שיוור בדקדוק המצוות במסירות נפש טרם בעמל נפשו על תקנת חברו קטן כגדול אביון של אברכי הכוללים ובני הישיבות

מין רבינו עט"ר ראש הישיבה אשר הנה דויטש

זצוקל"ה

בן רבי בנימין זאב זצ"ל

אשר בעצתו אמונה נוסד רשת הכוללים 'במעלות קדושים' לאחר חרון אף השם באתרא קדישא מירון והרבה מסניפי הכוללים נוסדו בהשתתפותו

נשפי תנחומים מעומקא דליבא לבני המשפחה אשר עמדו לימינו תמיד בעון ובגבורה

הרבנית תליט"א בניו והתניו הגאונים שליט"א

ובפרט לבנו הגאון המופלא רבי רפאל הכהן שליט"א

ראש כולל במעלות קדושים בכפר רות - וביום השישי בבית המדרש רצופות

יהי רצון אשר מי שאמר לעולמו די יאמר לעולמנו די ולא ישמע עוד שור ושבר בנבטלו ובבנין ירושלם נוחם

בתים מעודתם ליום בדונם וישראל במעמדם

ראשי הכוללים הנהלת רשת הכוללים אברכי הכוללים

בית הכנסת המרכזי דקהלת בני התורה רמה ד'
בדרכו של רבינו הגדול מראש בעל הדרכי שמואל זיע"א
מיסודו של רבינו הגדול מראש הישיבה הגרי"א דויטש זיע"א
רמה ד' בית שמש

יתומים היינו ואין אב

בתוך כל עולם התורה אבילים דוויים סחופים שבורים ורצוצים אנו עד דכדוכה של נפש כי גם כי אזעק ואשוע שמת תפילתי ובעונוותינו הרבים נצחו אדאלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש בהעלות הענן מעל האהל בהסתלקותו בסערה השמימית של רב רבון כהנא דבה ישראל שר התורה היראה והענוה אשר יגע בתורה כל ימיו והיא הייתה משוש חייו גאון בביד ושליט במכמני תורה בעיון מבהיל ובעמקות נוראה גיבור במלחמתה של תורה חסיד שבכחונה ירא וחור על כל תג ותג במשמרת דקדוק ההלכה אור בגבר חלציו ובארי התנשא לעמוד בעוז ותעצומות קודש כמלאך הניצב בראש דרך בהנהגת ההולכים בדרכו של רבינו הגדול מרנא הדרכי שמואל זיע"ל לשמור משמרת התורה והישיבות הקדושות מפני כל הקמים עלינו לכלותינו בגזירות נוראות היל"ת ועמד בעוז על משמר החינוך הטהור ועל משמרת קדושת וטהרת ישראל גודר גדר ועומד בפרץ דועה ואמן מנחיל המסורה אשר ליבו לב כל ישראל אדונינו אבינו רועינו מורינו ורבינו גאון ישראל ותפארתו

רבן ומאורן של כל בני התורה רבינו הגדול מרן ראש הישיבה מרנא אשר הנה זיע"א

אשר בתוך משא כל קהילות הקודש נשא כאופן מיוחד את משא קהילתנו הקדושה מיום היווסדה ועד מות ימיו כנתינת לב והארת פנים מיוחדת ובעצתה ותושייה ואמרנו כבילדו נחיה ונצח בעונוותינו כולנו כנצא אשר אין להם רועה וכספינת המיטרפת בלב ים

אהה, רבינו על מי נמשת את הצאן
נפלה עטרת ראשינו אוי נא לנו כי חטאנו
גדול כים שברינו מי ירפא לנו

מכון זצוק"ל שבועיים טרם העלות הענן

ויקחו אף הם יעדים כנהוג... כמובן שלרגע לא העלתי על דעתי שראש הישיבה זצ"ל מתחייב לתת את הסכום מכיסו או כיו"ב, כוונתי הייתה לדרבן ולעודד את ההורים."

"לפני תקופה קצרה נכנסתי אצל ראש הישיבה זצ"ל לענייני התלמוד תורה תוך שהוא שרוי בחולשה נוראה. איך שראש הישיבה זצ"ל הבחין בי הוא קרא לרבנית שתלחט"א וביקש ממנה למסור לי את פרטי האשראי בשביל היעד שהוא נטל על עצמו. הפצרותי לא עזרו, וראש הישיבה התעקש לפרוע את חובו לתלמוד תורה ולא שקט עד שראה שלקחתי את הפרטים במלואם."

"זו היתה דאגתו, לא דאגת ממון היא, אלא דאגה למלא את רצון אבינו שבשמים ולהמחיש לי ולכל המנהלים כמה צריך לדקדק בענייני התלמוד תורה בדקי דקות ובכובד ראש."

"ראש הישיבה זצ"ל צייד אותנו בצידה לדרך", מסכם הרב אונא בקול שבור, "מנהלי התלמודי תורה לא עוסקים בעסק אישי או בניהול מסוד ציבורי, הם עוסקים בצרכי שמים ופועלים בשביל כלל ישראל, שזה הדבר שלמעלה מכל דבר."

"לפני שבועיים בלבד", מזדעק הרה"ג ר' יהודה בורשטיין שליט"א, "ערכנו קביעת מזוזות במבנה התלמוד תורה שעבר שיפוץ נרחב. את השיפוץ כולו זכינו וליווה אותו ראש הישיבה זצ"ל בשארית כוחותיו וביקשנו את ברכתו למעמד קביעת המזוזות, ראש הישיבה זצ"ל השתחרר באותו היום מבית החולים כשהוא חלש מאוד, כששמע על בקשתנו שמחה מליאה את פניו וברך את התלמוד תורה דרך הטלפון."

"ראש הישיבה זצ"ל לא נטש אותנו חלילה, ההיפך הוא הנכון, ראש הישיבה עלה לישיבה של מעלה לפעול בעדינו יותר מאשר יכל בעלמא הדין, ללא גבולות וללא מיצרים, כולו למען תינוקות של בית רבן ולמען הדרך המסורה שמסר נפשו בעדה." הרה"ג ר' בצלאל המבורגר שליט"א מחדד את הידוע לכל ממאורעות התלמוד תורה בתקופה האחרונה, "בתקופה

מעריב בביתו כאשר מרוב חולשתו כמעט ולא היה בכוחו לדבר."

"לאחר תפילת מעריב ניגשתי בחשש לראש הישיבה זצ"ל וביקשתי אם יוכל לברך את התורמים לתלמוד תורה לכבוד ההילולא, ראש הישיבה זצ"ל כמובן לא סירב, אך משל איכל להוציא הגה מפיו סימן לי בידו לחזור בעוד שעה בתקווה שירגיש טוב יותר. שבתי אל הבית כעבור שעה וראש הישיבה זצ"ל עמד לצאת לבית החולים. טרם צאתו, בשארית כוחותיו ממש, הקליט הודעה לתורמי התלמוד תורה."

"עד כלות הכוחות", מסכם הרב פרידמן, "כך הוא נהג וכך לימד אותנו המנהלים ואת כל ציבור בני התורה לנהוג. בלא כוחות ובלא גוף, בלתי לה' לבדו. למען התורה בטהרתה."

"הראש ישיבה זצ"ל חייב לי תשובה", אומר לנו הרה"ג ר' יצחק מויאל שליט"א, "לפני שבועיים בדיוק נכנסתי לראש הישיבה זצ"ל עם שתי שאלות דחופות בנוגע לתלמוד תורה. הראש ישיבה זצ"ל בקושי יכל לדבר, אך מאוד רצה לשמוע. שאלתי לאזונו את השאלות שעמדו על הפרק, שתי שאלות בעניינים חשובים ביותר, ראש הישיבה זצ"ל הקשיב ברוב קשב, ענה לי על שאלתי הראשונה, והבטיח לחזור אלי עם תשובה לשאלה השנייה."

"אהה! נטשתנו רבינו! חסרי אונים ואובדי עצות, אין לנו אלא לזעוק את הזעקה על רבי ישמעאל כהן גדול, "אי הלשון הממנהגת להורות בְּאִמְרֵי שְׁפָר בְּעִנּוֹת אֵיךְ עָתָה לִוְחֶכֶת אֶת הָעֶפֶר..." אֵיכָה רבינו אֵיכָה!"

כואבים ודווים, אך מחוזקים בארחותיו, סמוכים על תורתו וזכותו שתעמוד להם לעד, שבו ופנו איש איש לדרכו במלאכת הקודש למען תינוקות של בית רבן ולמען לא תשתכח תורה מישראל.

האחרונה התלמוד תורה של בני התורה בדרום שרוי במלחמה עם כוחות הרשע, מלחמה על קדושת התורה ועל החינוך הטהור. על המלחמה הקדושה הזו הורה לנו ראש הישיבה זצ"ל כשהוא עמד על כך שמלחמתנו היא מלחמת כל ציבור בני התורה ובה אנחנו מייצגים את כל תלמודי התורה בארץ הקודש."

"הראש ישיבה זצ"ל היה מעורב בכל פרט בהתרחשויות סביב מבנה התלמוד תורה, וכמו שציין ידידי הרב בורשטיין שליט"א, סמוכים ובטוחים אנו כי פועל הוא בעבורינו ממקומו בגן עדן ולא ינוח ולא ישקוט עד שתימלא הארץ דעה את ה' וכו'." "לפני חודש ימים, בערש"ק י"ד חשוון, ערב הילולת מרנא ה"אבי עזרי" זע"א שעל שמו נקרא התלמוד תורה שלנו – כמובן, בהוראתו של ראש הישיבה זצ"ל, מספר הרה"ג ר' אברהם ישעיהו פרידמן שליט"א, "ביקשתי להיכנס לראש הישיבה זצ"ל לקבל ברכה לתורמים ביום ההילולא לתלמוד תורה. ראש הישיבה זצ"ל סבל באותם ימים מהזיהום החמור שהלך ופשט בגופו וסבל ייסורים נוראים. במוצ"ש נכנסתי לתפילת

ויצא מבת ציון כל הדרה

גלה כבוד מישאל ונוטל כבוד מבית חיינו

אוי לנו כי פנה יום וגטו צילי ערב דלפה נפשינו מתוגה שמש וידך קדד וכוכים אספו נגהם כי נוטל כבוד מבית חיינו עטרת תפארת ישראל פאר הדור הדור מנורה תהורה אורה נעדרה על אלה אני בוכה ועיני ניגרה על שריפת התורה תיקה ונרתקה תמדת ישראל כלי הקדש נזר ועטרה רבינו אור העולם גאות הגאונים קודש הקדשים פה המתגבר בתורה דורשה וחוקרה עוקר הרים וטוחנן בסברא מעתיק שמועתה בטוהרה ולא הניח כלום מתורת משה לשמרה שם ליבו ונפשו להיות מיצר בצרתן של ישראל מטר לבו ונפשו עלינו לגדלנו להדיכנו בנתיבות חכמה להעמידנו בקרן אורה כמלאך הציב על ראש דרך כאב רחום והיה לנו רבב ישראל ופרשיו אשר אמרנו בצילו נחיה

רבינו הגדול גאון ישראל וקדושו

מרנא ורבנא ראש הישיבה

זצוקללה"ה

אבל יחיד נעשה לנו בצלו חסדנו ושבנו ופריז מתוך לחיכנו מבאדו שחינו ותחת כנפיו חסדנו ועתה בעזרתנו נחש אולינו נוטל התמיד ונעלה רב החובל חושך ואפילה שוד ושבר סעור וסופה אנא נלך ולאן נפנה מי יודה דעה ומי יבין שמעיה עוזרים נחתנו ודבתה הדעה

דבר אין בפינו ובלשונו מילה
קדוש ונורא לו דומיה תהילה

ויהי בהסתלק הענן

ווי האי אוי לנו ווי לנו אהה עלינו ואוי על נפשינו כי סולק הענן

החופף על משכנינו הבית הגדול ד'

שמגדלין בו תורה ותפילה הישיבה הקדושה

בית אולפנא רבתי חדוות התלמוד לצעירים בעיר התורה קרית ספר

עמוד האש אשר הלך לפני המחנה בני התורה שבט לוי שבדור האחרון עקבתא דמשיחא והאיר לפנייהם בתוך חשכת הגלות, זקן ויושב בישיבה, מרביץ תורה לאלפים, גאון בתורה גאון בענווה, דוגמא עליונה לגדול הדור מהו, הפקיר עצמו לקדושת שמו יתברך וקדושת תורתו יתברך על המשך מסורת הדורות מאז מתן תורה, על המשך הדורות וחיתוכם הטהור על טהרת הקודש, להעמיד קהילות קדושות מובדלות בחומה בצורה מכל מה שחוץ לתורתנו הקדושה, להבדל בסור מרע ועשה טוב

גדול מרבן שמו

רבינו הגדול

מרנא ורבנא רבי אשר הכהן דויטש

בן הגאון רבי בנימין זאב הכהן זצוקללה"ה

אשר זכתה ישיבתנו שמאז נסתלק הענן ועמוד האש מרן רבינו הדרכי שמואל זצוק"ל מאיתנו למגינת ליבנו נשא בעול הנהגת הדור רועה נאמן ממשיך דרך המסורה ונשא את ישיבתנו הק' על לוח ליבו בחיבה יתירה וחיוק אותנו במשאיו הטוהרים בכל שנה ושנה לקראת יום קבלת התורה, וממנו עצה ותושיה לכלל ולפרט, וזכינו בישיבה הק' להיות סמוכים על שולחנו שולחן גבוה, ובמיוחד בתקופת המגיפה שהדריכנו על כל צעד ושעל בסבלנות יתירה שנמשיך את דרך החיים בישיבה הק', גלה ממנו משוש, שבת משוש ליבנו, דווה ליבנו בחטאינו, הוחבל איזויונו ונפרע פארינו, נסתלק מעימנו ביום הסתלקות רבינו הקדוש ולסדר ויתאבל עליו ימים רבים ולסדר וימאן להתנחם

החותמים בצער יגון ואנחה ומצפים לישועת ד' יתברך במהרה

ראש הישיבה רבנן ותלמידהון

קהילת דרכי שמואל גני איילון - לוד

חשך עולם בעדינו
גלה כבוד מישאל

אבלים וכאובים סחופים ודווים על כי נעלה הענן ונשבה ארון האלוקים, כבה המאור הגדול ונפלה עטרת ראשינו, רבינו הקדוש, פאר הדור, חסידיא ופרישיא, מרא דכולה תלמודא, כל רז לא אניס ליה, הנחיל תורה ודעת לאלפים, רועה נאמן, היה לנו מחסה ביום זעם, הנחילנו דרך המסורה, נשאנו על לוח ליבו הטהור כנשוא האומן את היונק

מרנא ורבנא גאון ישראל שר התורה והיראה
מרן ראש הישיבה
רבי אשר הכהן דויטש זצוקללה"ה

בן רבי בנימין זאב זצ"ל

אבל יחיד עשי לך מספד תמרורים

פְּלִי מִלְחָמָה אֲבָדוֹ וְנִפְּלוּ גְבוּרִים. אוֹי וְאֲבֹי שׁוֹד וְשָׁבֵר לְנוֹתָרִים.
מִי יִקְצֶה בְּגִבְעוֹת וּמִי יִסְתַּב בְּהָרִים. מִי יִפְרֹק הַוִּיּוֹת
וּמִי יִתְרֹץ שְׂבָרִים. מִי יִפְּלִיא נְזִירוֹת וּמִי יַעֲרוֹךְ נְדָרִים.
מִי יִשְׁדֹּד מַעֲמָקָיךְ וְחֶתוּ אֲפָרִים. וּמִי יִלְחֵם מִלְחָמָתְךָ וְיָשׁוּב לְשָׁעָרִים.

קהילת מעלות שמואל חריש

ע"ש רבינו הגדול מרן ה'דרכי שמואל' זצוק"ל
בראשות מורינו הגאון רבי אהרן שווב שליט"א

בית המדרש מוסדות החינוך לבנים ולבנות עטה"ק

עיני עיני יורדה מים

מי יתן ראשי מים ודמוע תדמע עיני ואלכה לי שדה בוכין
ואבכה כל ימותי ולילי על כי שר וגדול נפל בישראל
המנחינו בדרך אמת המסורה לנו מרבותינו מצוקי ארץ
לכל נזיז כמלא נימא, והמנחה דרכינו וקהילתנו מיום היווסדה

אבינו רוענו עטרת ראשינו
מרן ראש הישיבה
רבינו אשר הכהן דויטש זצוקללה"ה

תורה תורה חגרי שק והתפלשי באפרים

אבל יחיד עשי לך ומספד תמרורים. על תופשי משוטיך
ופורשי מכמורים. מלחיד וחובליך במים אדירים.
מי יפרק הוויית ומי יתרץ שברים. מי ילחם מלחמתך
וישיב לשערים. כלי מלחמה אבדו ונפלו גיבורים.

מורינו הרב הנהלת המוסדות בני הקהילה

המשך שלשלת הזהב

לשעה ולדורות

משא התקופה במעמד ההיסטורי
הבנסיה הגדולה – ועידת העשור
ב"ה תשרי תשפ"ג

ישראל כאוויר לנשימה והם ציפור נפשנו ומעוז קיומנו כלשונו של מורי ורבי מרן הרב שך זצוק"ל, מהם תצא תורה לכלל ישראל. התכנסנו גם כדי לחזק בליבנו ולהודיע שאנחנו נקיים את דברי התורה 'שאל אביך ויגדך זקניך ויאמרו לך' אנחנו נתחזק ללכת בדרך שהורנו מרן החזון איש ומרן הרב מבריסק, ולאחריהם קרוב לדור שלנו מרנן הרב שך והקהילות יעקב, כידוע השנים שבהם היה מרן הרב שך היו שנות 'תור הזהב', ואחריו הוא העביר את ההנהגה לרב אלישיב. זכינו שהגדולים האלו העבירו לנו את התורה המסורה מה שהם קיבלו מאבותיהם מדור דור. התורה לא תשתנה, אבל המציאות השתנתה ולעולם אנו זקוקים שיורנו את הדרך אשר נלך בה ואת ההשקפה הנכונה.

כפי שרה"י הזכיר קודם, לאחר התקופה שהייתה בחינה של אור, הייתה כאן בחינה של חושך, וזכינו שבדורנו מרן ראש הישיבה זצוק"ל הנהיג את הציבור הקדוש הזה והכל נעשה על פי הוראותיו. ומשמא קא זכו ליה למרן ראש הישיבה שבשנים המעטות האלו הוא הצליח להעמיד את הציבור, הקהל הקדוש הזה, שהולכים בדרך שהוא הורה לנו.

כמדומני שהמטרה הזאת שהזכרנו כבר התקיימה בעצם ההתכנסות, ובודאי כל אחד שיתכנס כאן זו עיקר המטרה שלו. ממילא הכינוס הזה הוא בגדר קידוש ד' כמו שמורי ורבי זצוק"ל הזכיר בפתיחת הכנסיה הגדולה את דברי רבינו יונה שאומר "בהתאסף ראשי עם וקהילות הקודש לעבוד את ד' יתברך, ומסכימים הסכמות להעמיד להם מצוות, הרי הם מקדשים את ד' יתגדל ויתקדש, שנאמר ויהי בישורון מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל, ונאמר נדיבי עמים נאספו עם אלוקי אברהם כי לאלוקים מגיני ארץ מאוד נעלה..." קשה להמשיך אבל כל אחד יראה בדברי רבינו יונה את העונש הגדול למי שפורש מהם, ואין צריך לומר מי שרוצה לקלקל.

...

מאז היות עם ישראל לעם קדוש, נגזר עליהם ללחום במרשיעי ברית. בבית ראשון עובדי עבודה זרה, בבית שני צדוקים, בדורות היותר מאוחרים קראים, משיחי שקר, ואותם שהיו מכונים משכילים, רפורמים וכופרים. בדורות האחרונים עיקר המלחמה הייתה נגד התנועה הציונית, שהם הכריזו אין לנו חלק וככל הגויים בית ישראל עפ"ל.

היתה מלחמה וגם עבודה קשה על הציבור שלא יגרר אחריהם, ואלו שנגררו אחריהם הפכו את העניין הציוני ל'מצווה' של ישוב ארץ ישראל, מתוך התעלמות

להמשיך ולהשפיע על כל השנה כולה. ולכן ראוי שהכינוס הזה נערך בימים הללו. המטרה העיקרית של הכינוס הוא להכריז בקול גדול על ידי ציבור קדוש ובראשם תלמידי חכמים וגדולי תורה ויראה: 'ד' מְלֶכְךָ ד' מְלֶכְךָ ד' ימלוך לעולם ועד'... 'אתה הוא אלוקים אמת ודברך אמת וקיים לעד'... 'אני ד' לא שנית'... והתורה לא תשתנה לעד.

התכנסנו כדי להודיע שאין צריך לומר שנמשיך בקיום תורה ומצוות שבלב ובמעשה, נמשיך לעסוק בתורה בכל יכולתנו, נשריש בליבנו שתלמוד תורה כנגד כולם, נמשיך להוקיר תלמידי חכמים עמלי תורה ונדע שהם נזר הבריאה. עלינו לדעת שהישיבות והכוללים נחוצים לעם

ברשות גדולי התורה, תלמידי חכמים וברשות הקהל הקדוש הזה, חודש תשרי הוא חודש המועדים, בימי האלול התחלנו ארבעים ימי רצון. עברנו את ראש השנה יום הדין הגדול והנורא מתוך קבלת עול מלכות שמים, ומתוך עבודת המלכויות 'שתמליכוני עליכם', שהמלכה תבוא גם מצידנו, וכפי שר' ישראל אמר שלפני שהאדם מבקש 'מלוך על כל העולם כולו בכבודך', הוא צריך להמליך את הקב"ה על עצמו, אח"כ יום הכיפורים, סוכות זמן שמחתנו, עד שמיני עצרת יום המיוחד שבו הקב"ה מתייחד עם כלל ישראל והראשונים הנהיגו בו גם את שמחת תורה. תכלית המועדים האלה הם לא רק לעצמם, אלא הרוממות והקדושה של ימים אלו צריכה

מהעיקר. כאשר הציונות לבשה עור וגידים והוקמה מדינת ישראל, גדל הניסיון כדרכו של אדם שהוא מושפע מהמדינה ומהשלטון שהוא נמצא בו. וכל זאת למרות שהמדינה נוסדה על כפירה וחוקיה חוקות הגויים, בכל זאת לצערנו היו שנמשכו אחריהם.

אם נתבונן על כל אלה שנמשכו אחרי הציונות, מתחילה רובם היו שומרי תורה ומצוות וקיימו הכתוב בשולחן ערוך, הקלקול היה בהשקפה... אבל מיד לאחר מכן דור אחרי זה, קם דור שדגל ב'בינוניות', ידוע מה שכתב החזון איש על כל אלו שדוגלים בבינוניות, מיד לאחר מכן הפכו ל'דתיים לאומיים' אחר כך ל'לאומים דתיים', והיום הם הגיעו לכך שבשם שהם בוחרים לעצמם אידישקייט כמעט לא מוזכרת. השם הכי פחות גרוע זה 'הציונות הדתית'... ושם שאדם בוחר לעצמו מעיד על מהותו ועל מטרתו. צריך לדעת שלמרות שברוך ד' הציבור הקדוש הזה לא חשוד להיגרר אחריהם, אמנם עלינו לדעת שהסביבה משפיעה על האדם, גם החלק של הציונות והכפירה וכו' וכו' וכל המרעין בישין, והרוח שנושבת בחוץ חוזרת הביתה, פעם דרך הדלתות, פעם דרך החלונות, פעם דרך חורים וסדקים, לפעמים ההשפעה היא דק מן הדק עד אין נבדק, ולכן כל אחד צריך ודאי להתחזק שלא יושפע מהסביבה ועליו לחזק את כל בני ביתו שלא יושפעו מזה.

...

בעשרת השנים האחרונות נפל דבר בישראל. לצערנו ובעל כרחינו, רבינו זצוק"ל ראה לנכון להקים ציבור נפרד, התאגדות נפרדת, ולכן הוא גם הקים קהילות נפרדות, וכל כך למה, למרות שיש בתוך הציבור שסביבותינו תלמידי חכמים ויראי שמים, אבל הציבור בכללותו ירד פלאים, ראשית בעניין מה שהדרכי שמואל זצוק"ל קרא 'קריירות'... גדולי תלמידיו אומרים שהוא הבחין בניצני הקריירות שנים רבות קודם, אבל לפני עשר שנים הדבר בלט, ובעצם זה השורש של כל שאר הדברים.

לצערנו במצב של היום אין לנו שום שפה משותפת, שום דעה משותפת כמעט בשום תחום. בראש ובראשונה בגזירת הגיוס שלא רק שהם לא משתפים פעולה במלחמה נגדה, אלא גם מכנים אותה בשמות אחרים, וכמו שאמרתי שם שאדם מכנה מראה מה הוא חושב. גם בחינוך שלא משכילים ולא מבינים כמה נזק וכמה הרס יכול להיות מהתערבויות של משרד החינוך.

ולא רק זאת, אלא גם את חומת ההתבדלות, אשר החזון איש כידוע אמר שיסוד וקיום הציבור הוא ההיבדלות

בענייני חינוך ובשאר העניינים. הייתי רוצה להזכיר פה נושא שספק בעיני אם יש צורך לדבר עליו כאן, משום שודאי הציבור מעצמו מבין אותו, ענין הבחירות שמתקיימות בימים הקרובים, אין צורך לומר שלא חל שום שינוי בהוראה של מרן זצ"ל שלא להשתתף בבחירות. לא חל שום שינוי לטובה, אבל חל שינוי עצום לרעה. איך יעלה על הדעת שאנחנו נשתף פעולה עם אנשים שמוכנים להתפשר על כל דבר שבקדושה, עם אנשים שהישיבה בקואליציה אצלם היא בגדר יהרג ואל יעבור, ושאלן שום סיבה ערכית שתביא אותם לפרוש מהקואליציה. מי העלה פעם על הדעת שאנשים חרדים יקראו לעצמם 'ימין חרדי'... שלא לדבר על הערצה עיוורת לראש הממשלה. נודע שהיו צעירים ששרו לו שירים שאפילו

מהציבור החילוני, גם זה ירד פלאים. זה כולל גם זהירות מפגעי הטכנולוגיה, גם שליחת הבנות למקומות עבודה, והגרוע מכל גם למקומות עבודה צבאיים, כמובן עם פשרות ועוד ועוד...

גם בקשר למה שהיה מושרש במשך שנים רבות שזה הראוי והנכון והצריך, שכל מי שרק יכול ישב בכולל ויעסוק בתורה כל היום גם בזה נוצר חולשה עצומה... היום מדברים שזה רק לחלק... ויש כאלה שעדיף להם להביא פרנסה וכו' וכו'... ככה שאין לנו שום ענין שאנו משותפים בו חוץ משמירת תורה ומצוות. ולכן מרן ראה את הצורך להקים אותנו בתור התאגדות נפרדת. אנו לא שונאים את הקהל האחר אנו לא מחרמים אותם, אבל התאגדות נפרדת הייתה חייבת להיות ועל זה מרן הקים את קהילות הקודש, מלבד מההוראות המעשיות שלו

חשנו המאורות

שבורים ורצוצים דווים וסחופים בהלקח מעלינו בסערה השמימה רוח אפינו אשר אמרנו בצילו נחיה, ממנו תורה ממנו יראה ממנו דעת ממנו חכמה ממנו כל מדה נכונה, פנה זיוונו פנה הודנו פנה הדרנו, מאיר עינינו מישר נתיבותינו בעוז עוצם כח תורתו ועמלו לאין קץ ושיעור, עמד בפרץ בעוז ותעצומות והאציל ברוחו הגדולה על פני הדור כולו

רבינו מאור עינינו משוש ליבנו
ראש הישיבה הגאון האמיתי

מרן רבי

אשר הכה דויטש

זצוק"ל

אשר המה חסדו עלינו ובעמל נפשו נשאנו על לוח ליבו הטהור ובעצתו אמונה נתכונן ונתייסד בית מדרשינו לאות ולמופת בתוך שאר קהילות הקודש

ניצב בראש עם קודש להמשיך במפעלות רבינו מרנא בעל הדרכי שמואל זי"ע והורה לבית ישראל את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשו ושמרו דרך ה'

נסע למנוחות ואותנו הותיר לשברון ואנחות
וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'

אסור לחזור עליהם, גם אם זה לא היה דעת כולם, אבל זו 'בת בלגה'... אלו דברים שנובעים מהלב.

ואחרון הכביד בזמן האחרון אשר חלקם החלו להיות שותפים בהסתדרות הציונית, חלק בגלוי וחלק בסתר. הרי כל מה שאגודת ישראל הוקמה, מטרתה העיקרית הייתה נגד הציונות, ועכשיו חלק מאלו שמתיימרים להיות ממשיכי דרכם מצטרפים להסתדרות הציונית. וזה גם לא מפריע להם למנות את אותו אחד שהצטרף - להיות שלוחא דרבנן... אז כיצד אנחנו נוכל לשתף פעולה איתם?! תמהני, הרי ודאי שיש בתוכם תלמידי חכמים שהם תלמידי חכמים יותר ממני, יראי שמים יותר ממני, אז מה השתיקה הזאת?? אולי נשמעה איזה מחאה בנושא, אבל קול מחאה גדולה לא שמענו, תמהני וצריך עיון!...

ידוע שהייתה מחלוקת בין הרבי מסאטמר זצוק"ל ועוד גדולי הדור שעמו לבין רבותינו לגבי הבחירות. המחלוקת הייתה בעצם הלכתית, הרבי מסאטמר היה סבור שזה איסור חמור להשתתף שם, וממילא אין שום היתר מכל סיבה שהיא, ורבותינו סברו שעצם ההליכה לכנסת אין בה איסור בעצם,

אבל יחיד עשי לך

עטופי אבל ויגון שבורים ורצוצים עד דיכדוכה של נפש על העלות הענן בהסתלקותו בסערה השמימה של אדונינו מורינו ורבינו עטרת תפארת ראשינו אשר אמרנו בצילו נחיה שך התורה והיראה פאר הדור צדיק ועני עמוד האש ההולך לפני המחנה

מרן ראש הישיבה

זצוקללה"ה

הוא הגבר אשר הקים וייסד את ישיבתנו הקדושה והיתווה את דרכה ועציונה כפי המסורה לנו להעמיד תלמידים הגונים להיותם בני ממלכת כהנים וגוי קדוש ורוחו הקדושה אפפה בהיכל ישיבתנו הקדושה בשיעוריו העמוקים ובמאמריו הטהורים תמידין בסדרן

אוי לו לדור שאבד מנהיגו
אוי לה לספינה שאבדה קברניטה
אוי מי יתן לנו תמורתו
רבינו הגדול על מה עזבתנו

רבנן ותלמידהון

סעיפים שלא נפרט כאן, וברוך ד' אנו רואים שהחינוך הטהור הצליח, זה בנוי על טהרת הקודש מכל הבחינות, כפי שהעידו לי בשם אנשים שלא נמנים על מחננו כיוון שהם ממחנה החסידים שהיו מלמדים בחדרים שלנו והיו קודם בחדרים האחרים, הם אמרו שאין דומה, אין דומה כלל הצורה שהילדים מחונכים כאן למקום אחר, על כל אחד להשתדל בכל כוחו שבניו ילמדו במוסדות הללו, ומי שבידו לתמוך במוסדות האלו יבורך מן השמים.

...

זה החלק של העשה טוב, אבל יש את החלק של ה'סור מרע'. הראשונה שבהם כידוע היא המלחמה בגזירת הגיוס, ברוך ד' בני התורה נלחמים בה ובתפילה שאם וכאשר חס וחלילה גזירת הגיוס תגיע לידי יישום, על ידי שאנחנו מזכירים אותה ונלחמים נגדה יצטרפו למלחמה הזו עוד רבים.

יש נושא נוסף והוא פגעי הטכנולוגיה, שלא צריך להאריך על כך, כל אחד ואחד יודע את הנזקים החמורים שיש מזה וכל אחד חייב לשמור את אנשי ביתו מבית ומחוץ שלא יזדקקו לזה. ברוך ד' בזמן האחרון הוקם בית דין שהוא יורה לציבור שלנו את הדרך אשר נלך בה, את המותר

רק שאנחנו 'גם' חרדים, אין בזה שום קידוש השם! מחאה? ידוע לכולם כמה מחאה יש שם... ואם כך אז מה נשאר? איזו סיבה נותרה לנו להשתתף שם?! לא רק שלא נותרה סיבה אלא ודאי שאסור לנו!

בזה שאנחנו לא משתתפים, בזה אנחנו גם מבטאים את הקידוש השם, וכמדומני שהכינוס הזה עצמו, ב"ה שזכינו לאלפי רבבה שמשתתפים בכינוס הזה, זו הכרזה, הכרזה יותר חזקה ויותר תקיפה של קידוש השם מאשר להטיל פתק לקלפי, ולכן ודאי שכך צריך להמשיך, אנחנו בבחירות לא משתתפים.

...

ההתכנסות הזו היא בשביל לחזק את עצמנו, קודם כל להתחזק בחינוך הילדים שזה העשה טוב, אולי בהתחלה היו שלא הבינו למה מרן זצוק"ל הורה לפתוח את המוסדות על טהרת הקודש בלי שום השתתפות של משרד החינוך, אולם כמדומני שהיום כל מי שענינו פקוחות לראות רואה את התוצאות של ההשתתפות. לצערנו 'חכמה ברשעים תאמין', הם הולכים שלב אחרי שלב מנסים להתחיל מהקצוות. אבל הרי כידוע אפי' בחדרים הם ניסו כבר להתערב וכל מי שרוצה לקבל תקציב חייב לחתום על כמה וכמה

ולכן הם ראו צורך לשלוח נציגים לשם. אבל ודאי שכולם הודו שטוב היה אם היינו יכולים להימנע מלשלוח לשם, מפני שהמציאות היא וכמו שאנו רואים את התוצאות בשטח, למרות שמטרת גדולי הדור היה לשלוח אותם להיאבק שם, למעשה נוצר קשר, הנציגים להדיא מכריזים שהם חלק מהציבור הכללי, הם דואגים לכלל הציבור וזו המטרה שלהם שם. בזמן שתמיד ידענו שהמטרה בשליחת נציגים הייתה קודם כל מטרה של קידוש שם שמים, כפי שהחזון איש היה סבור, וכך היה בקום המדינה. שלחו אז רשימה - שהייתה נקראת 'חזית דתית מאוחדת', והייתה עוד רשימה שקראו לה 'פאג"י', והחזון איש המריץ אותם ללכת לבחירות, למרות שהיה ברור לו שהם לא יכנסו. כי הוא סבר שיש מצווה בעצם ההצבעה. וכך שמענו תמיד ממורי ורבי זצוק"ל, שעצם ההליכה לבחירות הוא קידוש השם שמכריזים שיש קהל קדוש שנשאר נאמן להשם ולתורתו. מלבד זאת שמעתי פעם בשם גדולי הדור שהייתה גם מטרה במחאה עצמה, גם אם אין בה תועלת, וכמובן גם לנסות ולהציל מה שאפשר.

מה היום נשאר מכל אלו? קידוש השם? אם מכריזים שאנו מפלגה כמו כל המפלגות,

בית הכנסת ובית המדרש
שערי תפילה
שד' נוה יעקב 26 ירושלים עיה"ק תובב"א

חשך אור עולם

יחד עם כל בית ישראל, המומים ומזועזעים, עטופים באבל ודואבים עד דכדוכה של נפש בהסתלקותו לשמי מדרם של מרן רה"י אבינו מורינו ורבינו אשר אמרנו בצילו נחיה, מרא דכולא תלמודא וסמל של עמל נורא ושקיעות אמיטית בתורה הקדו', יראתו קודמת לחכמתו יחד עם פרישותו וקדושתו ונעם מידותיו, אשר זכה ללמוד וללמד ולהעמיד תלמידים לאלפים, הוא הגבר אשר הלך לפני המחנה והאיר לנו בימי חושך הנוראים של הגלות האחרון וזכה להעמיד את ההשקפה הטהורה אשר קיבל מרבותיו ז"ל רבינו בעל האבי עזרי' זיע"א ורבינו בעל הדרכי שמואל זיע"א

בעצתו ובהדרכתו זכינו לייסד את קהילתנו הקדו' כשעמד תמיד לימינו להמשיך צמיחת ופריחת קהילתנו המעטירה

ער התורה מרן רה"י רבי אשר הכהן דייטש זצוקלה"ה זיע"א

ב"ר בנימין זאב ז"ל

תורה תורה חגרי שק והתפלשי בעפרים אבל יחיד נעשי לך
אוי מי יורינו שמועה ומי יאלפינו דעת, מי ידרינו בדך אמת ומי יעמוד בפרך

גדול כים שברינו מי ירפא לנו
בני הקהילה

ישיבת
אמרי דעת

רח' סוקולוב 16 בני ברק

ברה

איכה רבינו חשך עולם בעדנו

אבלים סחופים ודווים בתוך כל כלל ישראל על העולות בסערה השמימה על עמוד האש ההולך לפני המחנה, הגדול בענקים, שר התורה והיראה, סיני ועוקר הרים, הגאון האמיתי ואיש האמת, גריס ולעי באורייתא תדיר ולא פסיק פומי מגירסא, גדול השקדנים ועמלי התורה, זקן ויושב בישיבה

היה לנו לעיניים וסמוכים היינו על שולחנו אשר אמרנו בצילו נחיה

מרן ראש הישיבה הגאון האדיר רבי אשר הכהן דייטש זצוקלה"ה זיע"א

אוי מי יורה דעה, מי יבין שמועה, מי יעמוד בפרך
מי יקום עם מרעים, יתומים היינו ואין אב
אוי מי יתן לנו תמורתו, אוי נא לנו כי חטאנו

רבנן ותלמידיהון

תדע, קיינו עיננו בטהר וירושלם

מיוסדו של אבינו רבי יוסף גולדנלנד זצוק"ל

כולל רצופות וכוללי יום שישי מר"ע ב"ב

אוי למפינה שאנדה קברניטה

אבלים ודווים שכורים ורצוצים אנו בהסתלקותו של מורינו ורבינו רבן של ישראל, מרא דכולא תלמודא, יגע ועמל בתורה כל ימי חייו כעומק לפנינו עומק, בכל חדרי התורה, והתורה היתה משוש חייו ובה היה רכוב כל ימיו, העמיד אלפי תלמידים, יראת ה' היא אוצרו, ולסופת ולדוגמה היה לנו בדרגות ההלכה ובעמל התורה, הוי חסיד הוי עניו, ואשר נשא כעול משא הדור, כמסירות נפש מרוכה, כאשר ישא האומן את היונק, וכמיוחד נשא את כל המסורות של בני התורה עשה"ק, עמד על המשמר והשמיד ללא חת דעת תורה בדרופה והשקפה כהירה על כל הכביעות והגזירות הרעות והקשות, בדרך המסורה לנו מרבותיו ז"ל, ונשא כעול עם כל יחיד ויחיד

מרן ראש הישיבה רבינו הגאון רבי אשר הכהן דייטש זצוקלה"ה

כלי מלחמה אבדו ונפלו גיבורים גדול כים שברינו אוי נא לנו כי חטאנו

נשגור תנחומינו לרבנית תלית"א
ולכל בנינו ואחיו הגאונים שליט"א
המקום ירחם אותכם בתוך שאר אבל ציון וירושלים

האבלים וכאובים
ראשי הכוללים והאברכים

תלמוד תורה פרי התורה
רמת בית שמש ג'

תורה תורה חגרי שק

יחד עם כל בית ישראל המומים ומזועזעים אנו עד דכדוכה של נפש ומבכים מרה את השבר הגדול אשר הושבר בת עמי בהעלות הענן מעל האוהל באה השמש בצהריים ולקו המאורות, רבנו שר התורה והיראה, כל ימיו דבק בתורת אלוקים ויגע בה עד כלות הכוחות בכל נימו ונפשו, השליך מעליו עול חשבונות הרבים אשר בקשו בני האדם, העמיד תלמידים לאלפים, עמוד האש ההולך לפני המחנה בנשאו את משא הדור, האיר פנים לכל יחיד ויחיד כרחם אב על בנים, נשא על ליבו את משא התלמוד תורה בעצה ובתושיה ושמח בהתפתחותו

הגאון האמיתי בכל חדרי תורה, רבנו אשר הכהן דייטש זצוקלה"ה

שנתבקש לישיבה של מעלה למגינת לב המוני בני ישראל עיני עיני ירדה מים כי רחוק ממני מנחם משיב נפשי איך נפלו גיבורים בתוך המלחמה, על במוותיך חלל וכל בית ישראל יהגו ביגוני ויבכו את השריפה אשר שרף ה'

ההנהלה המלמדים התלמידים

הגידול, אבל כך זה שמעט מן האור דוחה הרבה מן החושך וככל שהציבור יגדל הוא ישפיע על כל סביבותיו.

צריך לדעת, הצעירים לא יודעים, שבעת קום המדינה היה סחף של התלהבות, חלק גדול ואולי רוב הציבור היו נגועים בציונות, למחצה לשליש ולרביע, אבל היו נגועים איכשהו בציונות, ולא רק מה שנוגע לציונות גם מה שנוגע לתלמוד תורה, אמרה לי אם שבתקופת קום המדינה הבעלי בתים לא רצו לקחת בשום אופן ישיבהמ'אן - למי שהיה בת בעלת מום הוא הסכים להציע אותה לישיבהמ'אן, והמהפכה נעשתה על ידי החזון איש והמשיכה בכל עוז ע"י מרן הרב שך, ויזכר אותו האיש לטוב ר' אברהם וולף אשר בנה את הכוללים מצד העזרת נשים, נהיה מהפך ובאופן גלוי אף אחד לא יכריז היום על ציונות מהציבור החרדי ובאופן גלוי אף אחד לא יטיף נגד הכוללים. וכך הייתה התפתחות מפליאה. וכך נקוה שיהיה בעז"ה ימינו ככל שהציבור יגדל הוא ישפיע על כל סביבותיו ויבואו רבים ושלמים לעבודת ד' עימנו, הקב"ה יעזור שנזכה בקרוב לגאולה השלימה.

מישהו היה חוזה שיקום ציבור חזק ומגובש ומקדוש כזה.

צריכים גם להודות לד' על החדרים ובתי יעקב שהוקמו, מי שיודע קצת את החלק הכלכלי של המוסדות יודע שכל המוסדות בנס הם עומדים, אין לזה הסבר, לכל אחד שמחזיק מוסד יש לו סיפורים רבים על השגחה פרטית שהם ראו בעיניהם. אנו צריכים להוקיר את המנהלים ולחזקם על מסירות נפשם, גם את עיתון 'הפלס' וכל העוסקים בצרכי ציבור, כולם היו רוצים לשבת על המנוחה על התורה ועל העבודה, אולם בגלל שזו מצוה שאי אפשר לעשותה על ידי אחרים, לקחו על עצמם את העול הזה, הם ונשיהם אשר מוסרים את עצמם וגם כלל הנשים שמלבד מה שנטלו על עצמם כבר בעבר מלבד התפקידים הבסיסים של האשה, נטלו על עצמם גם את עול הפרנסה של הבית, ואף הם שיתפו פעולה למרות שחלקם פוטרו ממשורות מכובדות מכניסות וכו'.

סוף דבר אנחנו חייבים להודות על הגידול הנפלא של ציבור בני התורה, כה יתן ד' וכה יוסיף, עדין אנחנו המעט גם לאחר

ואת האסור, פשוט שטוב היה אם אדם לא היה מחזיק מחשב בכלל, אולם יש כאלו שצריכים אותו לצורך לימוד התורה, אבל גם אלו אם רק מחזיקים מחשב בבית צריכים שמירה יתירה על בני הבית, כיוון שבכל מחשב גם אם הוא לא מחובר למה שקוראים אינטרנט, אפשר ואפשר להכניס בו תכנים אימים ונוראים, וצריך לשמור על זה מאד. בעזרת ד' הבית דין יפרסם את תקנותיו שיהיו מוסכמים על גדולי ההוראה. בהזדמנות זאת צריך שהכינוס הזה יהיה כינוס של תודה... כינוס של תודה להקב"ה שבזכותו של מרן זצ"ל הציבור קם! בהתחלה לא היה קל לאנשים, בעיקר ליותר צעירים שבינינו לא היה להם קל, סבלו רדיפות לפעמים מחוץ ולפעמים יותר מבית שזה קשה יותר, אנשים היו צריכים לוותר על פרנסה וכדומה... צריך להוקיר קודם את הציבור הקדוש הזה, ובפרט את הצעירים בני העליה שהם בבחינת 'מסירות נפש' הם לוחמים את המלחמה נגד גזירת הגיוס, בכל יום יש חשש שיעצרו והם מוסרים גוים למכים. כמדומני שאם היינו שואלים לפני אם יקום ציבור כזה, ספק אם

התמונה האחרונה: יום לפני האשפוז האחרון הבית החולים של רבינו הגדול מרן זצוק"ל בחלאק'ה לנכדו של הגאון הגדול רבי חנוך הבלין מראשי ישיבת פוניבז'

בית הכנסת

מעלות ישראל

רחוב מייטון 31 בני ברק

דמוע תדמע עיינו ועפעפינו ייזלו מים נמס כל לב ורפו כל ידיים
בהילקח ארון האלוקים גאון הגאונים שר התורה והיראה רב
רבנן עמוד האש אשר לפני המחנה אשר כמלאך שולח ממרום
להאיר בחשכת הדור האחרון גדר גדר ועמד בפרץ היה לנו
לחומה ולמחסה ביום זעם השליך נפשו מנגד ועמד בראש צבאות
עם ה' רוח אפינו משיח ה' אשר אמרנו בצילו נחיה

עמוד התורה היראה והענווה, גאון עוזנו ותפארתנו,
רבינו הגדול, מרן ראש הישיבה

רבי אשר הכהן דויטש זצוקללה"ה

אשר בתוך כלל קהילות הקודש זכינו שנשאנו על לוח ליבו והדריכנו על
המשך קיום והתפתחות קהילתנו הקדושה ועתה אהה חשך עולם בעדינו

נפלה עטרת ראשינו אוי לנו כי חטאנו

המתאבלים מרה

הגבאים

בני הקהילה

בית הכנסת ובית המדרש

"אדרת שמואל"

ע"ש ובדרבו של מרדכי רבנו הגדול בעל דרכי שמואל זללה"ה
רח' ישעיהו הנביא 1, רמת בית שמש 2'

כבה אור העולם

רבות אנוחנות וליבנו דוי ער כי נוטל אדונו מעל ראשנו, הורם הנור והוסרה הטמרה מנורה הטהורה
אורה נעדרה, בעולות לשמי רום של אבינו רוענו אור העולם, האדם הגדול בענקים, גאון בתורה גאון
ביראה גאון בענוה, כל העם ענין אחריו מקודש מקודש, חסיד שבכהונה, איש האמת, חותמו אמת,
דבוק בתורה אמת לבלי שיור, ונתקדש בקדושתה העליונה, בעמלה ויגיעתה עד כלות הכחות ממש,

כלביא יקום וכארי יתנשא לרחום מרחמות ה' בעוז ותעצומות בנשאו את משא העם גדור ונשמו
דרך ה', כפי אשר קיבל מרבבותיו רבינו האבי עזרי' ורבינו הירש' שמואל' י"ע, אשר אמרנו בצילו
נחיה בעת התרופפו מוסרי עולם, שר צבא ה', עמוד האש אשר הלך לפני המחנה ויהי לבית ישראל
לחומת אש ולמחסה ביום זעם, בעמדו ככהן לאורים וחומים להאיר עני חשיבן בסערות התקופה

העמיד רבבות תלמידים בבית אולמא רבתי ישיבת מוה"ר רבות בשנים, והאיר תכל ומלואה מהוד
תורתו וקדושתו, עטרת תפארת ישראל, רועה נאמן לעדת ישורון, גאון הגאונים קודש הקדשים,
חסידיא קדישא ומרישא, שר התורה היראה והענוה, יחיד הדור בתורתו וביראתו

הגאון החסיד האמיתי
רבינו הגדול

מרן ראש הישיבה

זכר צדיק וקדוש לברכה

על אלה חשבו עיינו כי נוטל כבוד מכות חינו, אבל יחיד עשי לך קהילתנו הקד' והחומה בחומתו של בתן גדול בנשאו
אותנו בנשאו האומן את דיונוק במסירות לב נפש ודלתו חיתה פתחה בפנינו בכל עת, בכלל שאר קהילות הקדש ועיני
הקהל אשר שוק בנקט נפש ובתמצית דמו לחיות רוח שפלים ולב נדבאים, וחשבי' אל דל בנתנו עיינו ולבו על הקנת כל
יחיד לחות מיצר בצותו, וחיו ידיו אמונה לחותיק לאדוני בכל אשר ימצא ידו מעון נקיות הדעת מופלגת ושורת הלב

הורה הורה חגרי שק והתפלשי באפריים, על כי השליך מר תפארתך פה המתגבר בתורה
בשחרת, עם תיקה ונרתיקה הורשה והחוקרה, הטרוד לדעת סודה ומסתר צפוניותי,
והפליא פלאות בחוקרו נועם צוף אמריה, ביגיעתו כי רבה למוץ מזיו כבודיה, ובלבת אש
קדש הנחיל חוקיה, חמדת ישראל כלי הקדש מר ועטרה, ויבכו אותו כל בית ישראל ביום ב'
לסדר יזיקר עקב שמלותיו וישם שק במיתניו, וירב בבית יהודה תאניה ואניה

=הלא תדעו כי שר וגדול נפל בישראל=

כרה

כולל "מעלות התורה"

רמות ג' ירושלים

תורה תורה חגרי שק והתפלשי באפריים

נמס כל לב ורפו כל ידיים כי נשבה ארון הא-לוקים, עת נסתלק מעמנו פאר
הדור והדרו מרא דכולא תלמודא, גאון ישראל עמוד האמת גאון הענוה,
עמוד האש העומד בראש המחנה וכל העם עונים אחריו מקודש

רבנו הגדול חדנא רבי

אשר הכהז דויטש

זללה"ה

ב"ר בנימין זאב זצ"ל

אוי ואבוי שוד ושבר לנוותרים מי יפרק הוויות
ומי יתרץ שברים ומי ילחם מלחמתך וישוב לשערים
מכתי אנושה באין מתעיל ומזורר
על כן אמרתי שעז מני בבכי אמרר

המתאבלים מרה

חכמי ורבני הכולל הנהלת הכולל

כבה אור עולם

המומים ודווים שבורים ורצוצים עד דכדוכה של
נפש בהילקח מעמנו אבינו רועינו עטרת ראשינו שר
התורה והיראה גריס באורייתא תדירא ולא פסיק
פומיה מגירסא נשא על ליבו משא עולם התורה
ומוסדות החינוך כאשר ישא האומן את היונק

רבינו הגדול הגאון החסיד העני
מרן רבי

אשר הכהן דויטש

זצוקללה"ה

אשר מכוחו והכוונתו הוקם בית ספרינו ולאורך כל
הדרך היה לנו לעיניים בעצה ותושיה בהדרכותיו
הברורות והמאירות

בא השמש בצהריים אוי מי יורה דעה ומי יבין
שמועה בעל הנחמות ינחמנו וזכותו הגדול תעמוד
לנו להמשך העמדת החינוך הטהור בדרך רבותינו

מעתיקי השמועה
ההנהלה

הכּהן הגדול

הכּהן הגדול שחי בִּירָאָה ובפּחד מִכָּל חֵשֶׁשׁ אִיסוּר אֲפִילוּ בְּשָׂרִים הַתִּירוּ.
הכּהן הגדול שְׁאַלְפִי תַלְמִידִים בְּשִׁקְיֹת הַלִּמּוּד וְהִירָאָה זָכוּ וְעָמְדוּ.
הכּהן הגדול שָׁנַסַּע לְמַרְחָקִים אֲפִילוּ בָּעֵת חֲלוּ לַחֲתָן וְכָלָה וְשִׁמְחוּ וְהִלְלוּ.
הכּהן הגדול שְׁבִיקָר אֶצֶל אֲלֻמָּנוֹת וִיתוּמִים תַּמִּידִים בְּסִדְרָן וּבְמָמוֹן תִּמְכוּ.
הכּהן הגדול שֶׁלֹּא הוֹצִיא מִשְׁפָּתוֹ מִלָּה מִיִּתְרָת וּלְעוֹלָם הַסּוּד שָׁמְרוּ.
הכּהן הגדול שְׁמַעוֹלָם לֹא פָּגַע אֲפִילוּ בְּזָבוּב, כָּל יָמָיו עֵינָיו חֶסֶד זָלְגוּ.
הכּהן הגדול שֶׁתֵּק וְלֹא עָנָה, סָבַל בְּלִי נִקְמָה, הָיָה אֲדוֹנֵינוּ הַחֲתָם סוֹפֵר שֶׁל דּוֹרֵינוּ.
הכּהן הגדול שֶׁהָיָה מִתְחַנֵּן לְאַבְיָנוּ, בְּכֹאֵב שֶׁפָּךְ לָבוּ בְּמָקוֹם בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ.
הכּהן הגדול שְׁלִימָד תּוֹרָה אֲפִילוּ בְּאַפִּיסַת הַבּוֹחֹת בְּשִׂאֲחֵרִים הַשְׁתוּמָּמוּ.
הכּהן הגדול הַבִּיר מֵצִבּוּ בָּעֵת פְּטִירָתוֹ, הוֹרָה לְמִקְוֵרָבֵיו הַלְכוֹת עַד שֶׁנִּלְקַח מֵאִיתָנוּ.
הכּהן הגדול שֶׁלֹּא פָּחַד לְהַכְרִיז עַל הָאֱמֶת בְּשֶׁכָּל הָעוֹלָם עָמְדוּ בְּצַד וּבִיזוּ.
הכּהן הגדול שְׁמָסַר אֶת נַפְשׁוֹ לְהַחֲזִיק מֵאוֹת מוֹסְדוֹת שֶׁהִמְסוּרַת חִינּוּבוֹ.
הכּהן הגדול שֶׁלֹּא הִתְפַּעֵל מֵאֲנָשִׁים בְּעֲלֵי שֵׁם עוֹלָמִיִּים שֶׁהִגִּיעוּ וְאֵיִימוּ.
הכּהן הגדול שֶׁעָמַד בְּפֶרֶץ לְחֹזֶק חוֹמוֹת הַדָּת וְטַהֲרָתָהּ, בְּלִי חֵשֶׁשׁ 'מָה יֹאמְרוּ'.
הכּהן הגדול תָּמִיד מַעֲיֵן עֲבוֹדַת מִשְׁרָתִי הַמִּקְדָּשׁ הַפְּנִימִי הָיָה מֵרָאֵהוּ.
הכּהן הגדול שֶׁחָשַׁב רַק עַל כְּבוֹד תּוֹרָתֵנוּ הַקְדוּשָׁה, וּמוֹרֶשֶׁתוֹ זֹאת חִבְּקוֹ.
הכּהן הגדול עַל מַטָּתוֹ הַשְּׁלֵמָה בָּכוּ וְהִתְחַנְּנוּ, צָעְקוּ וְשׁוֹרְרוּ, 'אֹי לְנַפְשֵׁינוּ וְאִינָנוּ'.
הכּהן הגדול מֵאֲמִינִים כּוֹלְנוּ שֶׁבְּקָרוֹב יִגִּיעַ הַמְּבֹשֵׁר וְיֹאמַר קוּמוּ קוּמוּ, הוּא אֵלֵּיהֶוּ.